

**СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ОПШТИНЕ
БАЈИНА БАШТА**

БРОЈ 3 – 20. март 2025. године

САДРЖАЈ:

Акти Општинског већа:

1. Одлука о доношењу плана детаљне регулације за уређење приобаља Хидроакумулације Заовине
2. Одлука о ангажовању ревизора за обављање екстерне ревизије завршног рачуна општине Бајина Башта за 2024. Годину
3. Одлука о доношењу годишњег Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Бајина Башта за 2025. годину
4. Одлука о измени одлуке о изради програма развоја туризма општине Бајина Башта за период 2023.-2027. Године
5. Сагласност на Програм коришћења буџетске помоћи ЈКП “Дубоко“ Ужице за 2025. Годину
6. Решење о отуђењу земљишта у јавној својини
7. Решење о стављању ван употребе некатегорисаног пута
8. Одлука о престанку мандата одборника

На основу члана 35. став 8. Закона о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/2023), члана 20. став 1. тачка 1. и члана 32. тачка 5. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", број 129/07, 83/14-др. закон, 101/2016-др. закон, 47/2018 и 111/2021-др. закон) и члана 40. став 1. тачка 5. Статута општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“, број 2/2019), на предлог Општинског већа општине Бајина Башта, Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, донела је

ОДЛУКУ

О ДОНОШЕЊУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРИОБАЉА ХИДРОАКУМУЛАЦИЈЕ ЗАОВИНЕ

Члан 1.

Овом одлуком доноси се План детаљне регулације за уређење приобаља хидроакумулације Заовине, (у даљем тексту: План), израђен од стране предузећа Југословенски институт за урбанизам и становање „ЈУГИНУС“ Д.О.О., Београд и Привредног друштва за просторно планирање, пројектовање и инжењеринг „ПЛАН УРБАН“ Д.О.О., Ниш.

Члан 2.

План обухвата катастарске парцеле у КО Заовине и КО Коњска Река које се налазе у заштитном појасу до 900м н.в. на којима је Просторним планом подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Сл. гласник РС“, бр. 44/2020) установљена забрана градње до израде

одговарајућег урбанистичког плана, а на основу геолошких и хидролошких проучавања и анализа нивоа језера и околног терена.

Границом Плана детаљне регулације обухваћен је простор површине 901.34 ha.

Члан 3.

Плански основ за израду Плана је Просторни план подручја посебне намене Националног парка „Тара („Службени гласник РС“, бр. 44/2020).

Циљ израде Плана је формирање планског основа за рационално уређивање и коришћење простора у обухвату Плана, као и стварање планског основа за јачање свих видова туристичких садржаја, заштиту животне средине и амбијенталних вредности којима овај простор обилује.

Члан 4.

План се усваја са следећим садржајем:

1. ОПШТИ ДЕО

- 1.1 Повод и циљ за израду плана
- 1.2 Обухват плана
- 1.3 Правни и плански основ
- 1.4 Стечене урбанистичке обавезе
- 1.5 Услови и смернице из плана вишег реда

2. АНАЛИЗА И ОЦЕНА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

- 2.1 Постојеће стање и начин коришћења земљишта

- 2.2 Структура постојећих намена на територији плана
- 2.3 Природни услови терена
- 2.4 Постојеће стање саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре
- 2.5 Постојеће стање комуналне инфраструктуре
- 2.6 Постојеће стање заштите и уређења животне средине

3. ПЛАНСКО РЕШЕЊЕ

- 3.1 Принципи уређења и изградње на планском подручју
- 3.2 Просторне карактеристике планираног решења

4.0. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

- 4.1 Подела подручја плана на зоне
- 4.2 Општа правила за регулацију, парцелацију и изградњу
- 4.3 Планиране намене на територији плана
- 4.4 Правила уређења и грађења на површинама јавне намене
- 4.5 Правила уређења и грађења на површинама остале намене
- 4.6 Забрањена градња
- 4.7 Услови и мере заштите
- 4.8 Инжењерско-геолошки услови за уређење терена и изградњу објеката
- 4.9 Мере за енергетску ефикасност изградње
- 4.10 Услови за евакуацију отпада

5.0. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

- 5.1. Однос према стеченим урбанистичким обавезама

5.2. Смернице за спровођење плана

ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ

1. Постојећа намена површина и стечене урбанистичке обавезе
2. План намене површина и начин спровођења
3. План саобраћаја, регулације и нивелације са аналитичко геодетским елементима за обележавање
4. План парцелације површина јавне намене са аналитичко геодетским елементима за обележавање
5. План комуналне инфраструктуре – синхрон план

ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације за уређење приобаља хидроакумулације Заовине („Службени лист Општине Бајина Башта“, број 8/2021),
- Програмски задатак за израду Плана
- Други документи и дописи
- Услови ЈКП-а и осталих институција
- Елаборат са Раног јавног увида
- Извештај о обављеном Раном јавном увиду
- Извештај о обављеној стручној контроли Нацрта плана
- Јавни увид: примедбе достављене у току Јавног увида и одговори обрађивача на примедбе
- Извештај о обављеном Јавном увиду у Нацрт ПДР
- Извештај о поновљеном Јавном увиду у Нацрт ПДР
- Елаборат геотехничких истраживања приобаља Заовинског језера, Општина Бајина Башта, „ГеоПројектинг“, Ниш, јун 2023. године
- Студија о трајном заузећу земљишта и објеката захваћених клизиштем „Мандићи“ („Енергопројект-Хидроинжењеринг“ АД, Београд јул 2022. године) – достављено у току Јавног увида,
- Регистрација ЈУГИНУС Доо
- Решење о именовању одговорног урбанисте
- Лиценца и Изјава одговорног урбанисте

Графички део документације

- Д1 Плански основ - Извод из ППППН Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, број 44/2020)
- Д2 Катастарска подлога са границом Плана

Члан 5.

Средства за израду Плана обезбедило је ЈП Национални парк „Тара“, ул. Миленка Топаловића бр. 3, Бајина Башта.

Члан 6.

План је урађен у три (3) истоветна примерка у аналогном облику и четири (4) истоветна примерка у дигиталним облику, оверена печатом Скупштине општине и потписом председника Скупштине општине.

Члан 7.

Саставни део Плана је и аналитичко-документациона основа, која се не објављује и налази се у архиви Општинске управе општине Бајина Башта.

Члан 8.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном листу општине Бајина Башта”.

01 бр.06-5/2025

Дана 19. марта 2025. године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Дејан Млађеновић

**ПЛАН ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ
ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРИОБАЉА ХИДРОАКУМУЛАЦИЈЕ
ЗАОВИНЕ**

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

1. ОПШТИ ДЕО

1.1. ПОВОД И ЦИЉ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА

Повод за израду Плана је потреба Општине Бајина Башта да се територија обухваћена границом Плана, која има велике природне потенцијале и предиспозиције за изградњу широког спектра туристичке понуде и структуре, активира и омогуће формално правне предоставке за осмишљени економски развој овог подручја изразитих природних потенцијала око хидроакумулационог језера Заовине (у даљем тексту „хидроакумулација“), као и коридора који функционално везују овај простор са центром Општине. Предпоставља се интезивни - одрживи развој (зимски туризам, летњи туризам, хидроенерија, вода, еко - агро производња и друго).

Циљ израде Плана је формирање планског основа за рационално уређење и коришћење простора у обухвату Плана, као и услова за јачање свих видова туристичких садржаја, заштиту животне средине и амбијенталних вредности којима овај простор обилује.

1.2. ОБУХВАТ ПЛАНА

Границом Плана детаљне регулације обухваћен је део територије Општине Бајина Башта, у граници Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Службени лист РС“, број 44/2020) - у даљем тексту ППППН НП Тара, у складу са Одлуком о приступању изради Плана детаљне регулације за уређење приобаља хидроакумулације Заовине - у даљем тексту План („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2021).

НАПОМЕНА: поменутом Одлуком о изради Плана планско подручје (цитат) „обухвата катастарске парцеле у КО Заовине и КО Коњска Река које се налазе у заштитном појасу до 900m нв на којима је ППППН НП „Тара“ установљена забрана градње до израде одговарајућег урбанистичког плана, а на основу геолошких и хидролошких проучавања и анализа нивоа хидроакумулације Заовине и околног терена. Оријентациона површина обухвата Плана износи око 600,0ha, од којих 438,5ha представља вештачку хидроакумулацију Заовине, док преосталих 164,5ha представља приобаље. У Елаборату који је био изложен на Раном јавном увиду територија Плана је проширена на делове постојећих изграђених површина, пољопривредног и шумског земљишта, као и постојећих јавних општинских путева и раскрсницу са Државним путем Пб реда број 403, што износи око 333,0ha нових копнених површина, односно око 70%. Укупна територија планског подручја заузима 901,34ha.

Границом Плана су обухваћени делови територије катастарских општина Заовине и Коњска Река, тако што су обухваћене следеће катастарске парцеле (целе и делови):

КО Заовине:

253/4, 252/4, 254/4, 259/1, 256/1, 257/1, 260/1, 260/2, 261/1, 274/1, 262/1, 265/1, 6590, 266/1, 275, 269/1, 276/3, 271/1, 272/1, 273/1, 278/1, 296/1, 295/1, 279, 293, 277/3, 294, 280, 298/3, 292, 281/3, 282/3, 299/1, 291/1, 299/3, 301/1, 309/1, 314/1, 315/1, 316/1, 317/3, 319/1, 317/4, 1152/1, 319/4, 320/3, 321/1, 322/1, 325/1, 326/1, 330, 327/1, 331, 440/5, 6548/1, 1732/1, 332, 1477/1, 329/1, 333, 1476/1, 1726/10, 1479, 1733, 334/1, 1475/3, 1476/3, 1735, 1478/1, 1779/3, 6581/1, 1736, 1480/1, 1726/2, 1474/1, 1482/1, 1481/1, 1475/1, 1727/3, 1729/3, 1740/1, 1726/9, 1739/8, 1728/1, 1473/1, 1784/4, 1, 1740/8, 1726/11, 1726/5, 1739/7, 1476/6, 1784/3, 1739/6, 1740/10, 1458/3, 1784/5, 6600, 1740/2, 1726/4, 1223/2, 1726/3, 6598, 1727/1, 1740/16, 1458/4, 1483/1, 1457/9, 1740/11, 1491, 1492/6, 1784/1, 1739/1, 1726/8, 1740/9, 1740/12, 1729/4, 1727/2, 1734/1, 1785, 1729/1, 1740/13, 1726/7, 1739/3, 1784/6, 1485, 1740/14, 1783/3, 1778/1, 1740/15, 1739/4, 1726/11, 1741/4, 1737, 1741/5, 1778/2, 1489, 1741/3, 1490, 1731/1, 1784/7, 1741/1, 440/3, 1678/3, 1764/6, 1223/5, 1777/2, 1764/5, 1764/4, 1717/1, 1488, 1764/2, 1740/3, 1764/3, 1763/2, 1777/1, 1451/2, 1451/1, 1486, 1741/2, 1791/4, 1678/1, 1764/7, 1724/1, 1492/4, 1763/1, 1725, 1764/1, 1724/6, 1450/1, 1763/4, 1724/7, 1450/2, 1716/1, 1452/3, 1724/3, 1776, 1, 1796/4, 1763/6, 1796/3, 1763/3, 1722/3, 1724/4, 1487, 1762/1, 1449/1, 1796/5, 1743, 1724/5, 1243/1, 1791/3, 1796/6, 1763/5, 1723/3, 1777/4, 1722/1, 1746/3, 1746/4, 1740/4, 1796/7, 1746/1, 1774, 1448/2, 1745/1, 1678/4, 1443/1, 1723/1, 1493, 1796/8, 1775/2, 1715/1, 1759/9, 1762/2, 1747/1, 1775/1, 1492/2, 1796/1,

1759/8, 1777/3, 1752/1, 1751/1, 1761/1, 1759/7, 1714/1, 1226/1, 1790/4, 1750/1, 1441/3, 1441/4, 1760/1, 1759/6, 1713/1, 1447/1, 1228/1, 1230/1, 1749/4, 1759/5, 1448/1, 1791/1, 1790/1, 1759/10, 1773, 1226/2, 1796/9, 1492/5, 1759/4, 1792, 1761/5, 1759/11, 1749/3, 1759/3, 1226/3, 1761/4, 1761/3, 1796/2, 1794, 1759/12, 1790/3, 1446/1, 1793, 1797, 1759/1, 1759/13, 1440/1, 1445/1, 1440/4, 1759/14, 1795/1, 1664/7, 1758/1, 1416/1, 1795/2, 1444/2, 1757/1, 1808/1, 1444/1, 1807, 1664/6, 1800, 1416/6, 1687/3, 1439, 1809/1, 1396/1, 1756/1, 1416/3, 1810, 1399/1, 1402/1, 1811, 1806, 1409/6, 1674/1, 1798, 1677/1, 1812, 1671/1, 1801, 1820/1, 1406/1, 1799, 1804, 1805, 1675/7, 1395/1, 1755/1, 1803, 1819, 1813, 1675/3, 1393/1, 1553/1, 1675/1, 1814, 1818, 1802, 1394, 1822/1, 1406/3, 1754/1, 1815, 1675/4, 1816, 1403/1, 1553/3, 1556/1, 1405, 6580/2, 1823/1, 1393/3, 1831/1, 1558/1, 1404, 1817, 1393/4, 1675/5, 1559, 1824/1, 1825/1, 1393/5, 1835, 1390/1, 1675/6, 1392, 1390/3, 1666/1, 1538/1, 1390/2, 1834/1, 1560, 1390/4, 1390/5, 1390/6, 1391, 1834/2, 1390/11, 1676/1, 1830/1, 1390/10, 1390/9, 1390/8, 1388, 1390/7, 1836/1, 1561, 1389, 1537/3, 1829/1, 1385, 1563, 1384, 1836/2, 1383, 1537/2, 1837/1, 1562/1, 1564, 1565, 1381, 1566, 1562/2, 1535/1, 1836/3, 1386, 1380/2, 1380/1, 1570/1, 1567/1, 1570/2, 1387, 1570/3, 1569, 1570/4, 1570/5, 1570/6, 1346, 1536/1, 1567/2, 1346, 1577/3, 1577/2, 1378/2, 1379/2, 1580/1, 1379/1, 1568/1, 1568/2, 1571, 1584/1, 1580/2, 1572/1, 1582/1, 1572/2, 1572/6, 1378/1, 1572/11, 1581/8, 1581/3, 1581/7, 1572/3, 1572/5, 1581/4, 1572/7, 1572/8, 1375, 1572/12, 1572/4, 1572/9, 1581/5, 1577/4, 1572/10, 1581/1, 1373, 1573, 1581/9, 1372/2, 1374, 1574, 1577/7, 1575, 1581/6, 1577/6, 2346, 1576/1, 2347/1, 6591, 1153, 1372/1, 1576/3, 3006, 1611/4, 2345, 2347/3, 1, 2341/4, 1610/3, 2756/1, 1325, 1611/10, 3003/1, 1611/20, 2343/2, 2342/2, 2343/1, 2333/2, 1611/11, 2341/5, 1611/12, 1323/1, 1611/21, 2348/10, 3004, 2342/1, 2341/6, 1611/23, 1324, 1611/22, 2341/3, 2341/8, 1611/13, 2341/2, 1611/14, 1, 1611/1, 1611/26, 1611/15, 2341/1, 2349/1, 1611/18, 1611/8, 1611/19, 2338/2, 1, 2338/1, 1611/7, 3005/1, 1, 1611/9, 1611/17, 2740/1, 1323/2, 3003/3, 1320, 1611/16, 1611/25, 2333/1, 2742/1, 2349/3, 2741/1, 2741/2, 2348/1, 2349/4, 2337, 2739/1, 2743, 2746/2, 2349/5, 2348/9, 2348/4, 2749/2, 2334, 2333/3, 2746/1, 1321, 2348/8, 1, 2744/1, 2332/4, 2348/11, 2332/2, 2757/2, 2752/1, 2348/5, 2749/1, 1322, 2332/3, 2535/1, 2750/1, 2998/1, 1625/4, 2332/1, 2348/6, 3002/4, 2745/1, 2348/7, 1625/1, 1631/1, 2747, 2331/2, 1621/1, 2328, 2997/1, 2352/6, 1624/2, 2352/1, 2331/1, 3002/3, 2348/12, 2350/2, 1578/1, 2748, 2996/1, 2995/1, 2330, 2760/1, 1623/2, 1630/1, 3002/1, 1623/1, 1631/3, 1629/1, 2352/5, 2994/1, 2329, 2352/2, 1625/3, 2352/4, 1624/1, 2994/3, 2350/1, 2327, 1, 2352/3, 1623/3, 1622/2, 1623/4, 1, 2551/4, 2758, 3000/1, 2551/3, 2725/1, 6562, 2551/5, 1622/3, 2552/1, 2551/6, 3000/3, 2551/2, 2324, 2326, 2323/3, 2721/1, 2551/1, 2344, 2719/1, 2552/2, 2534/1, 2354/1, 2553/1, 2720, 2553/6, 2553/7, 2525/4, 2553/5, 2323/2, 2724/1, 2553/4, 2323/1, 2525/5, 2755/1, 2554, 3001/1, 2553/2, 2354/5, 2354/2, 2727/1, 2525/3, 2751, 2724/2, 2534/3, 2723/1, 2354/3, 2553/3, 2525/6, 2354/4, 2726, 2719/2, 2525/7, 2525/2, 2526/6, 2321/2, 2321/1, 2722, 2526/4, 2526/2, 2525/1, 2526/3, 2526/1, 2526/5, 2526/7, 2318, 2314, 2526/8, 2521, 2312/3, 2520/2, 2428/5, 2311, 2522, 2398, 2407, 2428/4, 2397.

КО Коњска Река:

415, 416/1, 413/6, 413/7, 416/2, 413/14, 413/8, 416/3, 413/13, 413/9, 413/10, 413/12, 413/1, 413/11, 413/5, 419/3, 411, 419/2, 413/4, 1142/20, 414/5, 579/4, 414/1, 579/5, 425, 413/3, 414/3, 276/3, 1142/18, 579/1, 426, 579/3, 414/6, 424, 414/7, 574/1, 427, 414/4, 578, 276/4, 580/1, 573, 582/1, 581, 574/4, 428, 460, 451, 276/5, 574/5, 450, 574/3, 463/4, 429, 575, 572/1, 430, 276/6, 583/1, 452/6, 452/7, 462, 449, 576, 572/4, 435, 276/7, 458, 452/3, 433/1, 452/2, 459, 433/2, 432, 431, 572/6, 433/3, 572/2, 570/1, 452/1, 278/1, 577/1, 433/11, 436/1, 572/9, 452/4, 564/3, 452/5, 456, 454/3, 457, 433/4, 278/3, 572/3, 433/10, 586/1, 454/1, 564/1, 433/5, 436/2, 433/12, 433/9, 565/4, 289/7, 570/4, 571/1, 448, 565/5, 454/2, 433/8, 455, 289/8, 433/6, 502, 433/7, 438/1, 565/1, 563/4, 289/9, 503/1, 447, 438/2, 569/1, 563/5, 437/1, 289/10, 504, 446, 1139/8, 503/2, 289/1, 568/1, 445, 295/9, 503/4, 501, 503/3, 507, 563/1, 566/1, 444, 556/1, 295/8, 289/4, 439/1, 508/8, 559/4, 567/1, 505, 506/12, 506/4, 506/17, 557/1, 516/4, 295/7, 506/5, 289/5, 514/3, 506/3, 508/3, 506/6, 506/18, 559/1, 506/7, 443/1, 508/4, 506/1, 506/10, 506/13, 295/6, 506/8, 506/11, 442/1, 508/1, 508/5, 553/1, 508/6, 506/9, 561/1, 506/14, 560/1, 1139/7, 554/1, 439/3, 440/1, 506/15, 295/5, 508/7, 509/1, 1139/3, 510/4, 289/6, 510/3, 506/16, 509/3, 552, 510/5, 295/4, 510/8, 542/1, 542/5, 510/2, 1143/4, 557/3, 551/1, 510/6, 510/7, 542/3, 295/11, 510/1, 543/1, 558/3, 550/1, 542/4, 295/3, 549, 1156, 548/1, 541/1, 543/3, 300/2, 378/3, 544, 1142/3, 536/6, 516/1, 545/1, 301/4, 377/3, 546/1, 531/1, 547/1, 530/1, 539/1, 538/4, 302/1, 529/1, 538/1, 536/1, 537/1, 512/1, 535/1, 534/4, 514/1, 304/1, 532/1, 534/1, 513, 528/1, 696, 533/1, 515, 518/1, 306/1, 528/3, 527, 517/1, 1143/1, 526, 525/4, 703/15, 694/1, 697/1, 697/2, 703/8, 525/1, 693/1, 521/1, 685/1, 522, 523, 309/1, 308/3, 698/1, 310, 703/16, 692/1, 703/14, 703/7, 362/3, 524/1, 691, 1142/7, 688, 363/4, 703/13, 311/3, 687/1, 690/1, 677, 703/10, 676/1, 703/12, 689/1, 363/3, 678/1, 674/1, 703/11, 311/1, 312, 703/6, 675, 676/2, 313/1, 703/37, 674/4,

681/3, 321/1, 703/36, 703/28, 322/1, 703/9, 703/35, 324/4, 320/2, 699/1, 703/29, 703/39, 324/3, 703/27, 681/1, 703/17, 673/1, 672/3, 703/30, 703/26, 703/38, 324/1, 703/34, 323/1, 680/3, 703/25, 703/31, 680/1, 703/32, 703/24, 703/33, 668, 340/3, 703/5, 703/23, 331/1, 667/1, 703/19, 671/4, 671/1, 326/1, 330/1, 703/20, 703/22, 622/3, 621/3, 332/1, 333, 327, 329, 328/1, 703/21, 1142/13, 666/1, 633, 340/5, 670/5, 337, 334, 629, 665/1, 632, 703/18, 634, 669, 670/1, 630, 335, 652/1, 628/1, 651, 338/1, 347, 670/4, 653/1, 650, 636, 635/1, 648/3, 348, 627/4, 711/8, 635/2, 649/1, 346, 638/4, 338/2, 349, 637, 340/4, 339/1, 711/7, 648/4, 627/1, 336/1, 350, 626/1, 638/3, 639/5, 631/1, 648/2, 639/1, 638/1, 626/5, 711/1, 351/1, 641/4, 351/2, 344/1, 648/7, 631/2, 352/5, 639/2, 641/1, 648/6, 352/1, 648/5, 715/3, 639/7, 345/1, 641/3, 639/3, 1145/1, 711/5, 639/8, 647/7, 639/6, 640/1, 715/11, 639/4, 642/1, 642/13, 352/3, 647/6, 642/8, 642/10, 715/12, 642/9, 642/7, 642/6, 642/12, 714/1, 642/11, 647/5, 642/5, 715/13, 640/2, 1006/33, 353/1, 1006/10, 1006/32, 1010/7, 642/3, 647/4, 1006/9, 1006/34, 717/2, 645/1, 1021/3, 1006/8, 1010/8, 1150/2, 353/3, 716/1, 643/1, 644/3, 717/7, 644/1, 1006/29, 1007, 1006/14, 1010/1, 1002/2, 1147/3, 716/2, 1002/8, 647/2, 1002/7, 997/6, 997/4, 1010/11, 1021/4, 1005, 1010/15, 1010/10, 1021/1, 1010/9, 1010/12, 1003/1, 1010/14, 1010/13, 1006/6, 1010/5, 1006/1, 1006/5, 1006/30, 1004/2, 1006/7, 1006/31, 1021/5, 646/1, 1010/6, 1006/19, 1006/28, 1006/27, 1002/6, 1006/26, 1079/36, 1155, 1079/41, 1066/3, 1037/2, 1079/1, 1043/1, 1066/1, 1069/3, 1044/3, 1038/2, 1069/1, 1065, 1047, 1069/4, 1064, 1042/1, 1069/5, 1038/3, 1039/1, 1063, 1046, 1038/4, 1069/6, 1052, 1044/1, 1041/3, 1050, 1045, 1040/2, 1109/8, 1041/4, 1048/1, 1040/3, 1041/2, 1071/1, 1051, 1040/4, 1049, 1040/1, 1041/1, 1055, 1060, 1048/2, 1056, 1059, 1104, 1076/2, 1057, 1077/1, 1058, 1076/1, 1108/1, 1109/6, 1076/3, 1105, 1103, 1108/3, 1108/4, 1106, 1087/3, 1150/1, 1108/5, 1109/1, 1107/1, 1109/2, 1088/3, 1079/3, 1108/7, 1107/2, 1109/9, 1107/3, 1108/8, 1131/1, 1108/6, 1089/1, 1109/7, 1088/1, 1092, 1125/1, 1096, 1126/1, 1132/2, 1128/1, 1095, 1135/1, 1091, 1089/4, 1089/5, 1088/5, 1088/14, 1093, 1137/27, 1137/20, 1137/1, 1148/1, 1137/31, 1137/30, 1137/18, 1137/19, 1090/1, 1137/11, 1137/34, 1137/22, 1137/35, 1137/10, 1137/3, 1137/26, 1137/36, 1137/8, 1137/4, 1137/9, 1137/7, 1137/29, 1137/21, 1137/32, 1137/5, 1137/13, 1137/17, 1090/4, 1137/14, 1138/6, 1137/23, 1137/6, 1137/24, 1137/28, 1137/15, 1137/16, 1138/1, 1138/5, 1138/12, 1138/13, 1138/4, 1138/10, 1138/11, 1138/14, 1138/8, 1138/7, 1138/2.

Напомена: У случају неусаглашености пописа катастарских парцела у текстуалном делу и бројева катастарских парцела у графичком прилогу, меродавни су подаци са графичког прилога Д2: КАТАСТАРСКО-ТОПОГРАФСКА ПОДЛОГА СА ГРАНИЦОМ ЦДР, уР 1:5000.

1.3. ПРАВНИ И ПЛАНСКИ ОСНОВ

Правни основ за израду Плана представљају одредбе:

- Закона о планирању и изградњи (“Службени гласник РС”, број 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 – др. Закон, 9/2020, 52/2021 и 62/23),
- Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину (“Службени Гласник РС”, број 135/04 и 88/10),
- Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања (“Службени гласник РС”, број 32/2019) и
- Одлуке о приступању изради Плана детаљне регулације уређења приобаља хидроакумулације Заовине (“Службени лист Општине Бајина Башта”, број 8/2021).

Плански основ је:

- Просторни план подручја посебне намене Националног парка Тара (“Службени гласник РС”, број 44/2020).

1.4. СТЕЧЕНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ОБАВЕЗЕ

На предметној теритирији јеупретходном периодудонет План детаљне регулације „Еко – Арт – Спорт центар“ Заовине (“Службени лист Општине Бајина Башта”, број 2/2007) који се овим планом у потпуности преузима, а поједина планска решења се у контактјој зони се уклапају по питању саобраћаја, основних намена и типологије изградње.

1.5. УСЛОВИ И СМЕРНИЦЕ ИЗ ПЛАНА ВИШЕГ РЕДА Просторни план подручја посебне намене Националног парка „Тара“ (“Службени гласник РС”, број 44/2020).

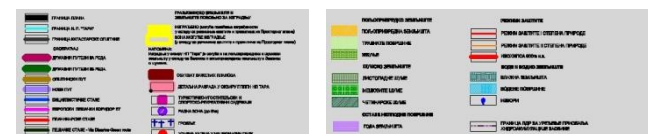
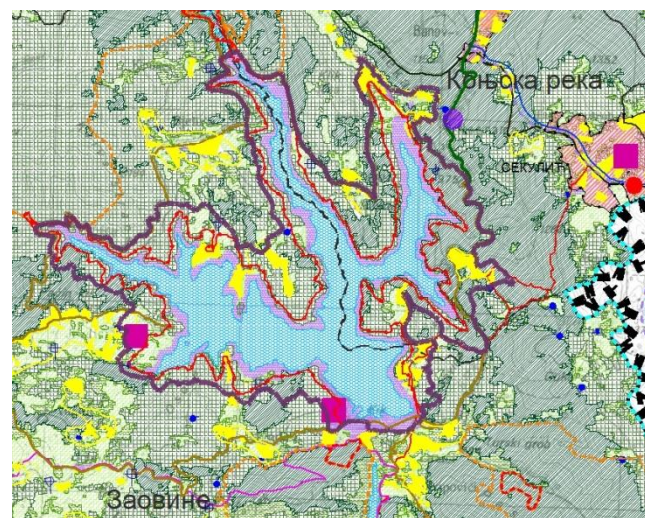
С обзиром да је до сада важећа Уредба о утврђивању Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ (“Службени гласник РС”, број 100/10), донета са временским

хоризонтом до 2021.године и појединим планским поставкама планираним до 2025. године, временски хоризонт овог просторног плана је 2030. година.

Просторни план обухвата Национални парк „Тара” у новим границама и са новим режимима заштите дефинисаним Законом о националним парковима („Службени гласник РС“ број 85/2015 и 95/2018 – др. закон), којим је границом Националног парка „Тара” укључено и целокупно подручје Предела изузетних одлика „Заовине”.

Ово је и један од важних разлога и повода за израду Просторног плана у коме су редефинисани режими заштите и коришћења простора на целом подручју Националног парка „Тара”, у новим проширеним границама, са прецизно утврђеним катастарским парцелама и режимима заштите који на њима важе, чиме се јасно указује на могућности и ограничења коришћења простора, планирање и реализацију појединих намена и слично.

Просторни план је такођеплански основ за усклађивање важећих просторних и урбанистичких планова на подручју Општине Бајина Башта који се, према свом положају, налазе унутар граница планског подручја овог просторног плана (Просторни план општине Бајина Башта, планови генералне регулације и планови детаљне регулације), према смерницама утврђеним у поглављу V. СПРОВОЂЕЊЕ ПРОСТОРНОГ ПЛАНА.

Слика 1: Извод из ПППН Националног парка „Тара“

IV. ПРАВИЛА УПОТРЕБЕ ЗЕМЉИШТА, УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

Критеријуми за коришћење и уређење простора и изградњу објеката, на подручју Просторног плана су:

- строга заштита и посебни услови уређења делова подручја који се користе у научне, рекреативно-образовне и друге сврхе, ради очувања изузетних вредности природне средине;
- очување шума, свих извора, већих ливада и пропанака;
- свођење изграђених површина на што мању меру, користећи типове и начин изградње који заузима најмање простора и минимално утиче на промену карактера природне средине, коришћење простора на основу утврђених граничних капацитета и уређења са комплетном инфраструктурном опремом, ради очувања и унапређења свих природних ресурса;
- рационална изградња саобраћајне мреже уз равномерну покривеност подручја свим врстама саобраћајница, разних категорија, у зависности од потреба, које се могу искључити из јавног коришћења, осим у специфичним условима и потребама;
- избор локалитета за изградњу, као и избор начина спровођења свих инфраструктурних инсталација тако да не доминирају у простору, ради очувања пејзажа под условом да он представља једну од битних карактеристика простора;
- издвајање површина без изградње сталних (туристичких и стамбених) објеката, које ће бити опремљене само шетним,

планинарским, коњским и другим стазама, успутним надстрешницама или склоништима уз које се обезбеђују веће отворене површине са објектима за задржавање и рекреацију у природи.

ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА ЗА ЗОНЕ СА ПОСЕБНИМ РЕЖИМОМ ЗАШТИТЕ

Правила употребе земљишта, уређења и грађења (у даљем тексту: Правила) утврђена овим просторним планом су обавезујућа за издавање локацијских услова у зонама директне примене Просторног плана. Правила уређења утврђена овим просторним планом су усмеравајућа за преостало подручје Просторног плана, ван граница Националног парка „Тара“.

Укупна површина подручја са режимом заштите III степена износи око 52,63% од укупне површине Националног парка „Тара“ и обухвата све површине које нису обухваћене режимима заштите I и II степена. Целокупно подручје предметног Плана детаљне регулације се налази на просторуса режимом заштите III степена.

Коришћење простора локалитета у режиму III степена - Целина Заовине

Општи услови за обављање делатности и заштиту природних вредности предложени за просторно - функционалну целину Равна Тара, важе и за подручје Заовина. Специфичности ове зоне су у развоју насеља и туризма, посебно у домаћој радности и викенд туризму, са активирањем свих делова села. Саобраћајно отварање према Мокрој Гори, омогућиће нови приступ подручју. Развој шумарства, пољопривреде и мале привреде, требало би да допринесе развоју насеља и да утиче на задржавање становништва на овом простору.

ОСТАЛИ СПЕЦИФИЧНИ ЛОКАЛИТЕТИ И ПРОСТОРИ НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ

Поред наведених услова и мера, посебно се прописује следеће:

- Приобаље хидроакмулације Заовине мора бити сачувано од непланске изградње и са тим циљем се прописује да се од коте највише воде хидроакмулације, па до изохипсе 900m н.в. установљава заштитни појас у којем је ограничава изградња, а на основу геолошких и хидролошких проучавања и анализа нивоа хидроакмулације и околног терена, којим ће се дефинисати зоне уз хидроакмулационо језеро, на којима ће бити забрањена градња.

ПОДЕЛА ПЛАНСКОГ ПОДРУЧЈА НА ПЛАНСКЕ ЗОНЕ И ПРОСТОРНО-ФУНКЦИОНАЛНЕ ЦЕЛИНЕ

Планско подручје је подељено на две главне зоне са неколико просторно-функционалних целина:

- Зона 1: подручје Националног парка „Тара“ са три просторно-функционалне целине: целина Висока Тара, целина Равна Тара и целина Заовине;
- Зона 2: подручје изван Националног парка „Тара“.

Зона 1: подручје Националног парка „Тара“ – просторно функционална целина Заовине

Целина Заовине (некадашњи Предео изузетних одлика „Заовине“) је интегрални део са прве две целине у природном и привредном, односно развојном смислу. Општи услови за обављање делатности и заштиту природних вредности предложени за просторно-функционалну целину Равна Тара, важе и за подручје Заовина. Специфичности ове зоне су у развоју насеља и туризма, нарочито у домаћој радности и викенд туризму, са активирањем свих делова села, посебно оних заселака на граници према Босни и Херцеговини. Укључивање рекреативних мотива ове зоне растеретило би прве две целине од прекомерног коришћења, а саобраћајно отварање ка Мокрој гори, омогућиће нови приступ подручју. Развој шумарства, пољопривреде и мале привреде би требало да допринесе развоју насеља и да утиче на задржавање становништва. У овом простору могућ је и смештај дела запослених на подручју Националног парка „Тара“ с обзиром на постојање зачетог центра насеља (засеоци Нова Вежања, Јездићи и друга).

ПРИВРЕДНИ РАЗВОЈ

Планско подручје представља специфично подручје са јаким потенцијалима, међу којима се издвајају:

- очувано поднебље које пружа могућности за производњу здраве хране, а традиција је добра основа за производњу специјализованих производа и пољопривредних услуга;

- шумска подручја, ливаде и пашњаци која обезбеђују обиле шумских производа и лековитог биља, као и добре услове за развој пчеларства, као једне од активности одрживог економског развоја руралног подручја;
- туристички потенцијал, пре свега, заштићене природне вредности, културно-историјске вредности, вештачке хидроакмулације Перућац, Заовине и Спајићи, које су не само значајан привредни потенцијал у производњи електричне енергије, већ и изузетно вредан природни ресурс и туристички потенцијал (језерски, ловно-риболовни); одличне могућности за развој ловног туризма и узгој оних врста дивљачи које природно настајују оваква подручја; могућности за развој транзитног, климатског, еколошког, сеоског, излетничког и других облика туризма; близина највећег туристичког тржишта (Београдски регион).

Развој руралних простора кроз компатибилне деталности пољопривреде и разних облика туризма уз обавезу очувања природних вредности Националног парка „Тара“ - подстицање диверзификације руралне економије увођењем допунских делатности (сеоског туризма, кућне радности, трговине и слично) са ослонцем првенствено на директан пласман у туристичкој понуди (на туристичкој трпези) и на коришћење заштитног знака Националног парка „Тара“ у пласману производа у оквиру туристичке понуде и на другим тржиштима.

Ради унапређења туризма на простору Националног парка „Тара“ и осталим заштићеним подручјима, у склопу пољопривреде, шумарства и рибарства потенцираће се развијање угоститељства, планинарског и научног туризма са мањим смештајним капацитетима и могућностима пружања пансионских услуга, преноћишта, исхране и слично - на Митровцу, Предовом Крсту, Крњој Јели, Заовинама и другим.

У зони Заовина развој туризма је повезан је са развојем саме приобаљне зоне и са осталим атракцијама и вредностима непосредне околине. Утицаће на развој ловства и риболовства, разних врста туризма везаних за активности у природи (на ливадама, пашњацима и у шумама, еколошких видова туризма везаних за активности на води, различите манифестације и слично. Одређени вид развоја риболовства се огледа и кроз могућност узгоја риба у рибањацима, који је могућ је у текућим и језерским водама у складу са режимима коришћења простора у зонама заштићене природе и зонама санитарне заштите изворишта према условима надлежних институција. У оквиру. Развој рибањака и мрестилишта за пастрмке могућ је на површинама са III степеном заштите (у складу са смерницама Управљача природног добра), а посебно се као повољне истичу зоне око хидроакмулације Заовине (кавезни узгој пастрмке), околина Граочанских врела и слично (за мрестилишта за пастрмски млађ за порибљавање околних језера и водотокова, као и узгој рибе у мањим рибањацима у функцији еко и етно-туризма).

Као облици угрожавања животне средине на подручју Просторног плана могу се издвојити: 1) привредни објекти; 2) Комунална инфраструктура - недовољна изграђеност водоводне инфраструктуре; 3) Саобраћај - као извор првенствено аерозагађења и буке; 4) Изградња објеката - дозвољена градња обухвата грађевинска подручја у III зони заштите и то за потребе туристичких центара на појединим локацијама међу којима јен околина хидроакмулације „Лазиви“ (Заовине), под одређеним условима.

2. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА

2.1. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ И НАЧИН КОРИШЋЕЊА ЗЕМЉИШТА

Планско подручје, односно територија приобаља језера - хидроакмулације Заовине припада делу Равне Таре на потезу од Калуђерских Бара, преко насеља Шљивовица, Ослуша и Соколине и потом преко туристичког насеља Митровац и Крње Јеле према Заовинама. Углавном су то шуме ливаде и пашњаци, који представљају најлепше и најприступачније терене, релативно погодне за градњу и економски вредне делове Општине Бајина Башта.

Село Заовине, односно заселак Коњска Река делимично су потопљени изградњом хидроакмулационог језера Реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ које се налази у централном делу планског подручја. Центар села и целокупног подручја Заовина лоцирано је на узвишењу са широком визуром на падине према хидроакмулационо језеру Заовине, западно од хидроакмулационог језера и изван подручја овог

плана. У њему се налазе типични садржаји везани за центар села и месне заједнице, коме гравитира и подручје Плана.

Планско подручје се налази у оквиру граница Националног парка „Тара“, у делу једне од три просторно функционалне целине – Целина „Заовине“. Налази се у југозападном делу планине Тара и обухвата хидроакумулационо језеро Заовине, његово приобаље и подручје које се на њега непосредно наслања, односно делове заселака Јездићи на западу, Вежања и Милекићи на северу, Доњи Јелисавчићи на северо-истоку, Јевтићи на југоистоку и потом Лазићи и Мандићи на југу. Укупна површина територије Плана износи око 900ha (односно 901,34ha). Карактеристике овог подручја су многобројна брда и главице која дижу изнад највећег удубљења, односно простора на коме се сада налази хидроакумулационо језеро Заовине, део хидроакумулације „Заовине“, које припада сливу реке Рзав. Кота бране Хидроакумулације „Заовине“ је 881,5m н.в, а кота до које се простире парцела водног земљишта је 880m н.в.

Површина водног земљишта хидроакумулације Заовине, које се налази у централном делу планског подручја, износи 438,53ha, односно 43,85% укупне територије Плана. Копнени – приобални део заузима површину 462,81ha (51,34% планског подручја). На овом простору, који заузимају бројна узвишења и падине према хидроакумулацији Заовине, доминирају шумски комплекси на површини од 293,73ha, 63,46% копненог дела, или 32,58% планског подручја. Пољопривредно земљиште – пашњаци и ливаде обухватају површину од 140,36ha, или 30,32% копненог дела и 15,57% територије Плана.

Изградњу на овом подручју карактеришу групације парцеласа стамбеним објектима – породичним викенд кућама, стамбеним објектима са услужним и смештајним садржајима у функцији туризма, као и поједине парцеле комерцијалних садржаја, укупне површине 16,53ha, односно 5,58% копненог, или 1,84% целокупног планског подручја. Типологија ових објеката је базирана на традиционалној архитектури овог поднебља коју карактеришу групације кућа „развијеног типа“, слободностојећи објекти на парцели са карактеристикама брвнаре „осаћанке“, помоћни објекти и окућнице, мала заузетост парцеле, спратност објеката По+П, По+П+Пкипоједини стамбени објекти са услужним делатностима По+П+2+Пк.

На северном делу територије Плана се налази Брана „Крушчица“, а на јужном делу Брана „Лазићи“, којесу део система Реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ и хидроакумулације „Заовине“, као и комплекси у функцији производње електричне енергије (ЕПС АД) у зони Бране „Лазићи“, укупне површине око 3,21ha.

Саобраћај овом подручју са одвија преко општинског пута Митровац - Заовине који се пружа од истока око северног дела хидроакумулације до насеља Заовине, повезује се засеок међусобно и представља везу са Државним путем ДП II Б реда број 403 и са оближњим туристичким подручјима. На простору јужно око хидроакумулације Заовине, постоји такође изграђен општински пут. Унутар планског подручја поред поменутих саобраћајница постоји мрежа јавних некатегорисаних путева, којим су поезане постојеће групације стамбених објеката, пољопривредне површине, шуме и обезбеђен саобраћајни приступ хидроакумулацији Заовине на неколико локација. Најкраћа веза предметног подручја са Београдом је путем Тара - Бајина Башта – Рогачица – Ваљево - Београд у дужини од око 200km. Најближа железничка станица је у Бранешком пољу на прузи Београд – Бар која је удаљена око 30km, а аеродром „Понишке“ код Ужица се налази на око 40-45km. Поред ових саобраћајних веза веома важне су саобраћајнице које преко Кремне, Тару и подручје Соколине, повезује са Златибором у дужини око 45km и са Ужицом у дужини око 50-55 km.

2.2. СТРУКТУРА ПОСТОЈЕЋИХ НАМЕНА НА ТЕРИТОРИЈИ ПЛАНА

Табела 1: Структура и биланс постојећих намена на територији Плана

Намена	Површина (ha)	Процентуална заступљеност (%)
Површине јавне намене		
Саобраћајне површине саобраћајнице	33,62	3,73
Комуналне површине у функцији енергетске делатности	3,21	0,35
Водно земљиште – хидроакумулација (А)	438,53	48,65

Укупно јавно	475,36	52,73
Површине остале намене		
Површине за становање	14,90	1,63
Површине за становање нестабилном терену - клизишту	3,31	0,36
Комерцијалне делатности у функцији туризма	1,63	0,18
Пољопривредно земљиште	140,36	15,57
Шумско земљиште	293,73	32,58
Неизграђено (неплодно) земљиште	8,88	0,98
Укупно остало	462,81	51,34
Укупно ПДР	901,34	100,00

2.3. ПРИРОДНИ УСЛОВИ ТЕРЕНА

Хидроакумулација Заовине (у неким изворима се наводи и као хидроакумулација „Лазићи“) је најзначајнији хидрографски објекат у овом делу Националног парка „Тара“ и налази се на планини Тари код места Заовине и по свом настанку је вештачко. Настало је у периоду од 1975. до 1983. године, када је ток Белог Рзава преграђен бранама код врха Кик (958m нв). При највишем водостају, површина језера се налази на надморској висини од 881,5 m. Највећа дубина је око 110m. Кота бране хидроакумулације Заовине је 881,5m нв, а кота до које се простире водна парцела је 880m нв. Језеро допуњавају два потока Коњска река и Бели Рзав.

Језеро је хидроакумулација реверзибилне хидроелектране Бајина Башта у Перућцу са којом је повезано вертикалним цевоводом. У случају ниског водостаја реке Дрине хидроакумулација се празни и покреће турбине хидроелектране док у случају вишка воде и поплавних таласа вода се пумпа вертикално у хидроакумулацију Заовине. Због тога ниво хидроакумулације доста осцилује. Постоје и четири мањих хидроакумулације из којих се вода системом спојених судова може претакати у велику хидроакумулацију Заовине. Једна од тих акумулација је и хидроакумулација Спајић, која се налази са друге стране бране. Вода је веома чиста те уз малу прераду у постројењима за прераду воде користи се за пиће. Хидроакумулација се користи и за узгој пастрмки.

Подручје хидроакумулације Заовине је добро осунчано и заштићено околним узвишењима од доминантних ветрова, стварајући повољне климатске услове за рекреацију на води и уз њу. Лети има купача на неуређеним плажама.

У близини насуте бране је и место где је Јосиф Панчић открио Панчићеву оморику, као и средњовековно утврђење Град. На Заовинама је забележено око 50% флоре целе планине Таре, односно око 15% флоре Србије. На овом подручју до сада је утврђено присуство око 600 биљних врста. Од укупног броја забележених врста, 55 биљних врста се налази на прелиминарној Црвеној листи флоре Србије. Међу 330 међународно значајних биљака које живе у Србији, 25 врста се могу наћи на подручју Заовина. На простору Заовина налази се 15 биљних врста које су заштићене као природне реткости као на пример рунолист, а ту се налазе и субендемички Николићева кандилка, Панчићева пољска млечика и представници фамилије Orchidaceae који су предложени да буду уврштени на листу Уредбе о заштити природних реткости.

У **геоморфолошком погледу**, планински терени околних падина су великих хипсометријских разлика. Падине су нагнуте према хидроакумулацији са променљивим нагибима, углавном око 30° просечно. Местимично су неки терени и више нагнута. Изразитих геоморфолошких облика у конкретном подручју нема, као ни услова за њихово евентуално формирање.

У **хидрографском погледу**, на терену нема већих површинских водотокова, осим мањих потока који се са околних терена Вежања, Мандића, Јелисавчића и Коњске реке сливају ка језеру Заовине. Кречњачка подлога у подини погодује подземном отицању подземних вода ка хидроакумулацији, односно даље ка сливовима Дрине (Перућачког језера) и Белог Рзава.

У погледу састава и склопа терена, **инжењерско-геолошки услови** су у многим зонама неповољни. Терен на овом простору је изграђен од вулканогено-седиментних творевина. На подручју Таре и њене шире околине заступљени су углавном перидотити, односно харцбургити и серпентинити, који представљају основне стене на овом простору.

Квартарни седименти заузимају веома мало пространство. Углавном су то елувијално-делувијални депозити, релативно малих дебљина и глиновито-песковито дробинског састава.

Литолошки чланови који учествују у геолошкој грађи површинских делова терена су следећи: хумус, шљунковита глина браон боје, глиновита дробина и дробина. Подину испитиваног терена представља дробина док је у повлати шљунковита глина браон боје, површински хумифицирана.

Констатовани литолошки чланови припадају групи полувезаних и невезаних творевина а представљају продукте физичко-мехничког распадања стенских маса.

Потребно је нагласити да су инжењерско-геолошким рекогносцирањем терена уочене многобројне појаве инжењерско-геолошких нестабилности терена (клижење, ручевање, одрони и слично).

У периодима великих падавина, на већим нагибима, а поготово на обали хидроакумулације Заовине, могуће су појаве клизишта са ерозијом тла. Најзаступљенији вид ерозије на планском подручју је водна ерозија. Отварање шумског склопа на нагибима, услед деловања површинских вода, доводи до спирања и одношења земљишта, што доводи до појаве ерозије тла, појаве клизишта и дестабилизације шумских екосистема. Терени уз обалу хидроакумулације Заовинесу поготово осетљиви на осцилације нивоа воде у хидроакумулацији, локално су често нестабилни и веома подложни клизању. Истраживања стабилности терена вршена су у више наврата током протеклих деценија постојања хидроакумулације, почевши од истраживања „Енергопројект Холдинг“ АД, Београд 1998. године до најновијих вршених на појединим локацијама где су се појавила локална и значајна клизишта (као што је на пример оно највеће у Мандићима и друга).

У прилогу овоме је и чињеница да су на конкретном истражном простору у Мандићима изведена многобројна детаљна истраживања и испитивања од стране „Енергопројект Холдинг“ АД, Београд, која су презентирана конкретним елаборатима (2023. године). Детаљније о постојећим клизиштима дато је у поглављу 4.8. **ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ТЕРЕНА И ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА**, овог Плана.

Са инжењерско-геолошког аспекта испитивани терен представља нестабилну и неповољну средину за грађење због многобројних (већ наведених) појава инжењерско-геолошких нестабилности.

Са **хидрогеолошког** аспекта, по својој функционалности, истраживану локацију изграђују хидрогеолошки изолатори представљени глиновитим творевинама, док дробина представља спроводник воде метеорошког порекла.

Како сеизмичка микрорејонизација саме микролокације није извршена, то се овим елаборатом презентирају општи подаци на основу Сеизмичке карте за повратни период од 475 година. Према тим подацима конкретна микролокација лежи у зони 3 са максималном хоризонталним убрзањем 0,15g.

Климатски услови су карактеристични за планину Тару, чија се клима у целини карактерише свежим до прохладним летом, доста хладном зимом и незнатним годишњим колебањем температуре ваздуха. Средња јануарска температура се не спушта испод $-4,0^{\circ}\text{C}$, а јулска односно, августовска се не подиже изнад $20,3^{\circ}\text{C}$. Лето је практично продужено и на прве јесење месеце, а јесен је у целини топлија од пролећа – октобар је топлији од априла.

Падавине су обилније и чешће у летњој половини године, нарочито у касно пролеће, споредни максимум падавина је у касну јесен, зима је прилично сува, а минимум падавина је при крају зиме. Зима је на Тари увек снежна. Снег почиње да пада почетком новембра некад и раније, а задржава се на тлу и до маја. Просечна дужина трајања снежног покривача на тлу је 106 дана. Дебљина снежног покривача достиже просечно 100cm. Просечна количина падавина је 828 mm. Мај је најкишовитији месец са 99 mm, а фебруар и март су месеци са најмањом количином падавина 49 mm. Овакав комплекс климатских карактеристика одређује режим континенталне планинске климе,

која се приближава субалпској клими, али њено нешто влажнијој варијанти. У поређењу са многим другим планинама у Србији, Тара има израженију планинску климу са свежијим летима и хладнијим зимама.

Релативна влажност је 83,4% у децембру а у августу је најмање 80%. Висока влажност ваздуха одлика је целог подручја Таре, а нарочито њеног северозападног дела, на коме се налази и подручје Заовина.

Ружа ветрова показује да су најчешћи североисточни и југозападни ветрови. Од ветролома највише страда јела, смрча, буква а најјачи ветрови се јављају у фебруару и марту.

Осунчавање на Тари се такође разликује од оног на другим, па чак и блиским планинама. Оно је у просеку годишње за око 60 часова мање него на најближим планинама источне Босне, а за 308 часова годишње мање него на Златибору (високе површи имају највише сиунчаних сати – око 1700). Захваљујући режиму релативне влажности ваздуха и одсутности прашине изражено је дифузно осветљавање у много већој мери, што се веома повољно огледа на развој низа значајних представника аутохтоне вегетације, посебно реликата.

Због велике водене површине и шумских терена чести сумагловити дани.

Са привредне тачке гледишта, климатски услови оптимално одговарају шумарству – одржавању и коришћењу аутохтоних шумских врста, као и увођењу и гајењу других шумских врста којима климатски комплекс еколошки најбоље одговара, затим планинској пољопривреди – планинско ливадарство, унапређење пашњака, сточарство са свим подгранма сточарске привреде (у првом реду млекарство). У средњербрском појасу, у који спада и простор Заовина, постоје изванредни услови за воћарство – гајење више врста јабука, крушака, шљива, ораха и других врста воћа, као и за традиционално сточарство на ливадама заступљеним на смеђем рудом земљишту на кречњаку.

Повољна клима овог подручја, надморска висина, атмосферски притисак, његов састав и влажност, делују лековито на људски организам, најбоље на хроничне плућне болести. Конфигурација терена је идеална за дуге шетње и бављење планинским бицилизмом. Очуване шуме представљају природни расхлађивач у топлим летњим месецима.

Планско подручје се налази у оквиру граница Националног парка „Тара“ и располаже могућностима за развој различитих видова туризма па самим тим и функционисање туристичко-рекреативних програма и садржаја током целе године.

2.4. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ САОБРАЋАЈА И САОБРАЋАЈНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

Основни саобраћајни приступ предметној територији остварен је државним путем ПБ реда број 403, а околностима путне мреже унутар границе Плана чини општински пут који је изграђен око хидроакумулације Заовине.

У складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Службени гласник РС“, број 87/2023) и важећим Референтним системом мреже државних путева Републике Србије (ЈП Путеви Србије, Верзија октобар 2023. године), Државни пут ПБ реда број 403 (Калуђерске Баре – Митровац – Заовине) се завршава на граници планског подручја, на оријентационој стационажи Државног пута km 21+011 (GPS_x:4861566.49; GPS_y:7373271.04). У односу на планско подручје, предметни државни пут се у правцу приближно север – југ простире источно од хидроакумулације Заовине. Државни пут се практично завршава трокраком раскрсницом са општинским путем око хидроакумулације. Државни пут је са асфалтним коловозним застором, у релативно добром је стању, а сама трокрака раскрсница са општинским путем је изведена у складу са условима нивелације терена и са елементима који омогућавају прегледност учесника у саобраћају.

Постојећи општински пут је изграђен у целој дужини око хидроакумулације Заовине, али са променљивом ширином и техничким елементима, као и условима одвијања саобраћаја. Јужно од завршетка Државног пута број 403 према засеоку Лазићи и брани „Лазићи“, пут је у солидном стању, са просечном ширином коловоза од 6,0m и обостраним банкимама ширине 1,0m. Ова деоница постојећег пута је према ранијим уредбама о категоризацији државних путева припадала Државном путу ПБ реда 403.

Северни и западни део постојећег општинског пута око хидроакмулације, од завршетка Државног пута према насељу Доњи Јелисавчићи и даље према западу, односно према Крушчици, Бјелуши и Јездићима, је у знатно лошијем стању од деонице према брани „Лазихи“, са ширином коловоза која је често мања од 5,0m и са неповољним техничким елементима пута. Овакво стање је, поред малог инвестиционог улагања, последица и веома неповољних услова терена, са великим успонима и падовима.

Од осталих саобраћајница у границама Плана треба поменути пут који се од бране „Лазихи“ одваја и простира према Мандићима, као и постојећи пут који се од засеока Јездићи спушта према обали хидроакмулације Заовине. Оба ова пута су са малим регулационим ширинама и у општем лошем стању.

На предметном подручју постоји и мрежа некатегорисаних путева који воде до групација и појединачних стамбених објеката, а у највећој мери су у врло неповољном стању са ширином коловоза који је и испод 3,0m.

Остале саобраћајнице чине шумски путеви и утабане колско пешачке стазе са земљаним застором и нејасно дефинисаним профилима.

Осим јавних путева у границама предметног плана нису присутни остали објекти саобраћајне инфраструктуре, или објекти у функцији одвијања саобраћаја (јавни паркинзи за путнички ауто/аутомобил у насељима, паркинзи за теретна возила, бензинске станице и слично).

2.5. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ

2.5.1. Постојеће стање хидротехничке мреже и објеката

Канализација

На планском подручју постоји изграђена канализациона мрежа. С обзиром на специфичност подручја у смислу осетљивости на загађење воде у хидроакмулацији, као и на формирање клизишта у приобаљу, изградња канализационог система представља приоритет.

Водоснаблевање

Већина насеља на подручју Националног парка се снабдева водом са Тарског водоводног система који се састоји од хидроакмулације „Крушчица“ настале преграђивањем реке Бели Рзав земљаном насутом браном, чија дужина у круни износи 116,0m, а грађевинска висина 38,8m (највећа висина), водозахватног шахта, цевовода сиве воде, постројења за пречишћавање воде, примарне мреже до главних резервоара и секундарне мреже до корисника. У планском обухвату налази се преградни објекат хидроакмулације „Крушчица“ и постројење за пречишћавање воде (фабрика воде) са резервоаром и пумпном станицом, "Тарског" водоводног система. Локација постројења је на кп. број 276/3 КО Коњска Река. До постројења сива вода се допрема гравитационо са водозахватног објекта хидроакмулације Крушчица (ван планског обухвата), преко два челична цевовода Ø400mm, положена у дну Белог Рзава, односно хидроакмулације Заовине. Постројење је ограђено са прилазом преко локалног пута на кп. бр.1156 КО Коњска Река. Зона непосредне санитарне заштите успостављена је у оквиру ограђеног простора и налази се под сталним надзором редарске службе и приступ је дозвољен само овлашћеним лицима. Постројење се састоји из подземног дела, резервоара машинске сале у комесумештене две пумпне станице, надземног дела конструкције десумештене уређаја за пречишћавање воде. Главна, носећа конструкција објекта је од армираног бетона.

Магистрални цевовод Тарског водовода постављен је на правцу: фабрика воде – Коњска Река – Митровац – јужни обод Ослуше – Шљивовица – Калуђерске Баре, профила од Ø400mm до Ø250mm. Са овог цевовода изведене су секундарне мреже до насеља у планском обухвату: секундарни водоводни крак који води на брану "Лазихи" и секундарни водоводни крак који води за насеље Нова Вежања.

- Секундарни водоводни крак који води на брану "Лазихи"

На овај водоводни крак прикључене су и изведене постојеће водоводне мреже на локалитетима "Језера", "Лазихи- Пољана", "Лазихи - Брана" и "Јелисавчићи". На водоводном краку изведен је резервоар "Мала Металка" запремине $V = 2 \times 46 \text{ m}^3$ у коме је kota горње воде 1.072,84mm. Осим резервоара изведене су и PVC прекидне коморе "Танасковина" (1.005mm) и "Лазихи" (958,2 mm) запремине $V = 15,0 \text{ m}^3$, са којих се водом снабдевају две висинске зоне на локалитетима "Лазихи- Пољана" и "Лазихи - Брана".

На делу водоводне мреже према локалитету "Јелисавчићи" изведене су PVC прекидне коморе "Мочиоци 1" (1017m nm) запремине $V = 10,0 \text{ m}^3$ и "Мочиоци 2" (990,7mm) запремине $V = 5,0 \text{ m}^3$ са којих се водом снабдевају две висинске зоне на локалитету "Јелисавчићи".

- Секундарни водоводни крак који води за насеље Нова Вежања

На овај водоводни крак Ø80mm прикључен је секундарни вод са кога се водом снабдевају локалитети "Бјелуша" и "Гај", као и објекти у насељу Нова Вежања и засеоку Јездићи.

Подаци о локалним мрежама нису познати.

Водопривреда

Најзначајнији водопривредни објекат на планском подручју је вештачка хидроакмулација „Заовине“, настала изградњом насуте бране на реци Бели Рзав. Хидроакмулација је изграђена у периоду од 1975. до 1983. године, са циљем побољшања енергетске ситуације Реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“, са којом је повезана вертикалним цевоводом (доводно-одводни тунел). У случају ниског водостаја реке Дрине, хидроакмулација се празни и покреће турбине хидроелектране, док у случају вишка воде или поплавног таласа вода се препумпава назад у хидроакмулацију. Минимална kota хидроакмулације је 815,0m nm, а максимална 881,5m nm. Спуштање и подизање коте хидроакмулације врши „ЕПС АД“ у складу са важећом Водном дозволом број 325- 04-01208/2018-07 од 14.12.2018 године.

Брана је формирана из две целине, једну која је преградила корито реке "Бели Рзав" (брана "Спајићи" у кориту реке са три приступне галерије у масиву бране) и друга (брана "Лазихи" у превоју са две приступне галерије у масиву бране) која је затворила превој на левом делу усвојеног профила бране. Обе целине су формиране од дробљеног каменог материјала, са формираним глиненим језгром дуж целог профила, инјекционим завесама и галеријама, инструментима за оскулатациона и геодетска мерења са циљем праћења и оцене стања стабилности бране, што је и законска обавеза корисника бране у складу са Правилником о техничком осматрању високих брана („Службени лист СФРЈ“, број 7/66).

Водотокови који се уливају у хидроакмулацију су Бели Рзав и Коњска река.

2.5.2. Постојеће стање електроенергетске мреже и постројења

У границама захвата Плана, ради побољшања електроенергетске ситуације изведени су радови на изградњи система Реверзибилне хидроелектране РХЕ "Бајина Башта". Део наведеног система је вештачка хидроакмулација "Бели Рзав" са формираном насутом браном "Лазихи". Хидроакмулација "Бели Рзав" је звездастог облика формирана изградњом бране у долинама Коњске реке, Вежање и Белог Рзава, уградњом дробљеног каменог материјала, инјекционим завесама и галеријама, инструментима за оскулатациона и геодетска мерења ради праћења и оцене стања стабилности бране, а све у складу са Правилником о техничком осматрању високих брана. Објекти који су у саставу производног комплекса РХЕ "Бајина Башта" и Водовода „Тара“, а у границама обухвата Плана су:

- ДОТ - доводно одводни тунел РХЕ „Бајина Башта“,
- Горња хидроакмулација "Бели Рзав" са две бране повезане природним масивом "Кик" и комплетном инфраструктуром
 - брана "Спајићи" у кориту реке са три приступне галерије у масиву бране,
 - брана "Лазихи" у превоју са две приступне галерије у масиву бране,
 - стенско земљани масив "Кик" са преливним пољем и
 - темељни испуст хидроакмулације у зони црпне станице "Ђурићи",
 - стенско земљани масив "Кик" са преливним пољем и темељни испуст хидроакмулације у зони црпне станице "Ђурићи",
 - фотонапонска електрана снаге 330kW, са трафостаницом на левом боку средишњег дела масива "Кик" до преливног поља,
 - црпна станица "Ђурићи" лоцирана на ободу хидроакмулације "Спајићи" испод бране "Лазихи" у месту Заовине - Ђурићи/Спајићи,
 - ГУИГ - горња улазно излазна грађевина, на ободу хидроакмулације "Бели Рзав" испод села Милекићи у шумском комплексу између насеља "Јелисавчићи" до насеља "Милекићи",

- филтерско постројење "Тара" и хидроакумулација воде за пиће "Крушчица" на ободу хидроакумулације "Бели Рзав" од насеља "Милекићи" према насељу Вежања.

На подручју хидроакумулације Заовине у зони хидроакумулације регистрована су бројна клизишта и одрони. Највеће клизиште је "Мандићи" са иновираним системом осматрања. Израда санације клизишта је јавни интерес за будућу експлоатацију простора обухваћеног клизиштем и решавање имовинско правних односа за потребе санације. Са циљем производње електричне енергије и акумулације вишка, као последица рада сваког реверзибилног постројења су осцилације нивоа воде у хидроакумулацији. Овакве осцилације утичу на стабилност падина око хидроакумулација, али нису једини узроци њихове нестабилности. Додатни узроци су геолошка грађа терена, висок ниво подземних вода у терену, грађња и захвати у терену без пројектне документације, грађевински радови на клизишту (изградња нових кућа и других објеката), чиме се додаје оптерећење на клизишту, изградња инфраструктуре на нестабилном терену, а пуцањем те мреже вода директно улази у клизиште и додатно га дестабилизује, непостојање дренажа и канала за одвођење вода из терена и залеђа клизишта.

У делу приобаља хидроакумулације „Заовине“ постоји и секундарни водоводни крак који води на брану Лазићи и други секундарни крак који води до насеља Нова Вежања.

У обухвату предметног плана нема објеката који су у власништву Електромрежа Србије а.д. Из трафостаница 10/0,4 kV у границама Плана, електрична енергија се до крајњих купаца доводи преко нисконапонских водова 0,4kV који су изведени као надземни или подземни.

2.5.3. Објекти који су у саставу производног комплекса РХЕ "Бајина Башта"

(преузето из ТЕХНИЧКИХ ПОДАТАКА ЗА УСЛОВЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРИОБАЉА ХИДРОАКУМУЛАЦИЈЕ ЗАОВИНЕ – добијених од АД „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“, Огранак „Дринско-лимске Хидроелектране“ од 19.07.2023.године)

За потребе побољшања енергетске ситуације у периоду од 1975. до 1983. године изведени су радови на изградњи система Реверзибилне хидроелектране РХЕ "Бајина Башта". Део наведеног система је вештачка хидроакумулација Заовине ("Бели Рзав") са формираном насутом браном "Лазићи".

Акумулација Заовине („Бели Рзав“) са браном „Лазићи“

Брана је формирана из две целине, једну која је преградила корито реке "Бели Рзав" и друга која је затворила превој на левом делу усвојеног профила бране. Обе целине су формиране од дробљеног каменог материјала, са формираним глининим језгром дуж целог профила, инјекционим завесама и галеријама, инструментима за оскулатациона и геодетска мерења у циљу праћења и оцене стања стабилност бране што је и законска обавеза корисника бране у складу са Правилником о техничком осматрању високих брана ("Службени лист СФРЈ", број 7/66).

Увидом у постојећу пројекту документацију која је коришћена за радове на изградњи система РХЕ "Бајина Башта" (РХЕ ББ Главни пројекат бране "Лазићи", израдило предузеће „Енергопројект“ Београд 1977. године) констатује се следеће:

- На катастарским парцелама 2526/3 и 2521 за време градње бране а за потребе побољшања напонског стања и смањења проциривања стенске масе темеља у десном боку бране „Лазићи“ налази се део инјекционе завесе у дужини од ица 80m формиране од бушотина пречника Ø101 mm различитих дубина (од 25 до 110m) које су инјектиране инјекционим масама. У зони формиране инјекционе завесе и њеног заштитног појаса не могу се формирати никакви објекти и неопходно је омогућити несметан приступ тој зони ради потребе санационих радова у случају оштећења на инјекционој завеси.
- На катастарској парцели 2521 се налазе пијезометри за мерење нивоа подземних вода (П-28, П-765, П-785) који представљају део оскулатационих мерења бране „Лазићи“ и потребно је обезбедити перманентни приступ ради обављања редовних мерења.
- На катастарској парцели 2521 налазе се геодетски стубови R VIII, R IX, R X) за потребе мерења хоризонталних и вертикалних померања бране „Лазићи“ и потребно је обезбедити приступ ради обављања редовних мерења.
- На катастарској парцели 2521 налази се објекат алармне станице који је део система за обавештавање и узбуњивање

становништва у случају рушења брана. На катастарској парцели 2526/3 налази се водоводна линија ХДПЕ100 Ø110/100 МП10 у дужини од 46m која је део водоводног система „Тара“.

- На катастарској парцели 2521 ивицом парцеле постављен је енергетски кабл ППОО-А 4x25mm²/0,6/1 kV у власништву ЈП ЕПС.
- На катастарским парцелама 2428; 2508/2; 2428/2; 2429/1; 2398; 2312/3; 2528/4 и 2407 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налази велики број пијезометара који служе за мерење нивоа подземних вода који представљају део оскулатационих мерења бране „Лазићи“ и потребно је обезбедити перманентни приступ ради обављања редовних мерења.
- На катастарским парцелама 2508/2; 2428/4; 2407; 2428/2 и 2429/1 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе стубови микротригонометријске мреже који служеза потребе мерења хоризонталних и вертикалних померања бране „Лазићи“ и потребно је обезбедити приступ ради обављања редовних мерења.
- На катастарским парцелама 2428; 2428/2; 2429/1 и 2398 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе тачке за осматрање хоризонталних и вертикалних померања бране „Лазићи“.
- На катастарским парцелама 2428; 6569 и 2398 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе уређаји за мерење слегања и хоризонталног померања бране „Лазићи“. На катастарским парцелама 6569; 6559/1 и 2429/1 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе мерна места провирних вода који представљају део оскулатационих мерења бране „Лазићи“ и потребно је обезбедити перманентни приступ ради обављања редовних мерења.
- На катастарским парцелама 2508/2 и 2312/3 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе улази у инјекционе галерије и неопходно је омогућити несметан приступ ради потребе санационих радова
- На катастарским парцелама 2428/2 и 2429/1 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе улази у дренажне галерије у којима се врше мерења и представљају део оскулатационих мерења бране „Лазићи“ и потребно је обезбедити перманентни приступ ради обављања редовних мерења.
- На катастарским парцелама 2398 и 2407 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налазе репери прецизног нивелмана (висинске тачке прецизно одређене висине које служе као основ за одређивање висина околних тачаю).
- На катастарској парцели 6569 КО Заовине Општина, Бајина Башта се налазе ћелије за осматрање порних притисака (пнеуматске и електричне).
- На катастарској парцели 2428/4 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налази објекат постројења фотонапонске електране на брани „Лазићи“ који служи као погонско производни објекат унутар система ХЕ и РХЕ Бајина Башта инсталисане снаге 330 kW, састоји се од 1.152 комада фотонапонских панела димензија 1.956,0x992,0mm, максималне тежине 24,0kg по панелу. У стопу фотонапонског постројења се налазе и префабриковане армирано бетонске трафостанице (МБТС). Фотонапонска електрана „Лазићи“ је ограђена и заштићена од утицаја незапослених лица, висина оград је два метра.
- На катастарској парцели 2428/4 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налази објекат за смештај радника и опреме на редовним оскулатационим мерњима, објекат је ограђен панелном оградом висине два метра и заштићен је од утицаја незапослених лица.
- На катастарској парцели 2428/1 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налази темељни испуст бране „Лазићи“.
- На катастарској парцели 2428/1 КО Заовине, Општина Бајина Башта се налази објекат пумпне станице.

Планом је обезбеђено и осигурано неометано коришћење бране "Лазићи" и наведених објеката који са њом чине заједнички комплекс и у околини овог комплекса планиране намене ни објекти неће имати утицај на њихову стабилност и безбедност. Такође, планирање и пројектовање свих објеката у зони хидроакумулације обавезно је прилагодити режиму рада хидроакумулације (максимална кота хидроакумулације 851,5mnm, а минимална кота хидроакумулације 815,0mnm). Планиране намене у зони приобаља хидроакумулације се сведе на пољопривредно и шумско земљиште, а простирање грађевинског земљишта и зоне грађења су прилагођене основном циљу да се обезбеди безбедни режим рада хидроакумулације, као и стабилност објеката, те се планира грађевинско земљиште и дозвољена градња објеката на безбедној удаљености од потенцијално нестабилних обала (како наведени

режим рада хидроакумулације не би могао утицати на стабилност објеката), што је основна мера заштите од могућих осцилација хидроакумулације.

Опис локалитета бране „Крушчица”

- За потребе водоснабдевања подручја планине „Тара“ изведени су радови на изградњи бране „Крушчица”, чиме је формирана хидроакумулација истог назива. Хидроакумулација „Крушчице” има нормалну запремину од 300.000m³ воде, док је њена максимална запремина 800.000 m³. Брана је насутог типа, дужина бране на круни износи 116m, док је њена највећа висина, висина бране изнад најнижег дела темељне спојнице (грађевинска висина) 38,8m. У склопу хидроакумулације је водозахватни шахт којим се вода из хидроакумулације даље цевима спроводи у оближње филтерско постројење.
- Са циљем праћења понашања бране „Крушчица” у току експлоатације предвиђено је, поред геодетског осматрања репера на самој брани и мерење нивоа подземних вода у пијезометрима, као и мерење провирних вода низводно од бране. Због претходно поменутог праћења понашања бране пијезометри који се налазе у околини бране спадају у део редовних оскултационих мерења и као такви мора им се обезбедити перманентни приступ ради обављања редовних мерења, локације пијезометара су:
 - У КО Коњска река пијезометар П-1 на катастарској парцели 268/8, пијезометар П-2 на катастарској парцели 268/8, пијезометар П-3 на катастарској парцели 1156, пијезометар П-4 на катастарској парцели 1156, пијезометар П-5 на катастарској парцели 1150/1,
 - У КО Заовине: пијезометар П-6 на катастарској парцели 6580/2, пијезометар П-7 на катастарској парцели 6580/2, пијезометар П-8 на катастарској парцели 6596, пијезометар П-9 на катастарској парцели 109/8.

Планом је обезбеђено и осигурано неометано коришћење бране „Крушчица” и наведених објеката који са њом чини заједнички комплекс и у околини овог комплекса планиране намене ни објекти неће имати утицај на њихову стабилност и безбедност.

Опис горње улазно-излазне грађевине (ГУИГ) доводно-одводног система реверзибилне хидроелектране (РХЕ) „Бајина Башта”

Горња улазно-излазна грађевина је саставни део доводно-одводног система РХЕ „Бајина Башта” и налази се на КП 1150/1 КО Коњска река и до кога се долази приступном саобраћајницом на КП 1021/3 Коњска река. Лоцирана је у хидроакумулацији бране Лазићи, на почетку доводно-одводног тунела и састоји се из улазног предусека и бетонске конструкције (од коте 794,51-817,05m), која се даље дели на спољни део, са грубом и фином решетком, и тунелски део са кућиштем помоћног затварача и прелазном деоницом. На платоу на коти 817,05 смештена је стаза за портални кран, којим се манипулише помоћни затварачем.

Улазно-излазна грађевина је армирано-бетонска конструкција која се састоји из спољашњег и подземног дела. Кула затварачница је објекат на доводно-одводном тунелу. Основна намена јој је да смести табласти затварач за затварање доводно-одводног тунела у случају: изненадне хаварије самог доводно-одводног тунела као што је пуцање облоге и губљење воде, хаварије на водостану, повремене ревизије прегледа стања у доводно-одводном тунелу, облога, евентуалног чишћења тунела однаоса и поправке облоге и хаварије на лептирастом затварачу (водостанска затварачница), ревизија и поправка истог. Геометријски положај Куле затварачнице одређен је положајем осе доводно-одводног тунела и стационаже тунела. На коти 882,00m налази се зидани објекат у коме је смештена погонска опрема за табласти затварач.

С обзиром на значај и намену објекта око ГУИГ РХЕ ББ дефинише се заштитни појас око објектау ширини од 33,3m, у коме није дозвољена градња нових објеката и коришћење хидроакумулације у зони улазно-излазне грађевине.

Опис водоводне инфраструктуре која је у обухвату предметног ПДР:

Део простора села Заовине, односно приобаља хидроакумулације Заовине снабдева се водом са хидроакумулације „Крушчица” и водовода Лара“ преко два независна секундарна водоводна крака са којих ЈП „ЕПС”, Огранак ”Дринско -Лимске ХЕ”, ХЕ ”Бајина

Башта” обавља послове дистрибуције воде са водовода ”Тара”.Опис водоводних кракова на предметном локалитету је следећи:

1. Секундарни водоводни крaк који води на брану ”Лазићи”

Секундарни водоводни крaк који води на Фану ”Лазићи”, изграђен у стопу оптичкоенергетског коридора на релацији ТС”Метаљка” — брана ”Лазићи”, прикључен на магистрални АС 6400mm цевовод водовода ”Тара”.На предметни водоводни крaк прикључене су и изведене постојеће водоводне мреже на локалитетима ”Језера”, ”Лазићи- Пољана”, ”Лазићи — Брана“ и ”Јелисавчићи” који се налазе у обухвату планског подручја овог ПДР.На водоводном крaку изведен је резервоар ”Мала Метаљка” запремине $V = 2 \times 46 \text{ m}^3$ у коме је кота горње воде 1.072,84 m.На водоводном крaку изведене су и PVC прекидне коморе ”Танасковина” (1005mm), ”Лазићи” (958,2 m) запремине $V = 15 \text{ m}^3$ са којих се водом снабдевају две висинске зоне на локалитетима ”Лазићи- Пољана” и ”Лазићи -Брана”.

На делу водоводне мреже према локалитету ”Јелисавчићи” изведене су PVC прекидне коморе ”Мочиоци 1” (1017 m) запремине $V = 10,0 \text{ m}^3$ и ”Мочиоци 2” (990,7 m) запремине $V = 5 \text{ m}^3$ са којих се водом снабдевају две висинске зоне на локалитету ”Јелисавчићи”. Водоводни крaк изведен је цевима од полиетилена високе густине НОРЕ РЕ-100 спољних пречника $\varnothing 160, \varnothing 140$ и $\varnothing 110 \text{ mm}$.

Изграђени делови водоводних мрежа на локалитетима изведени су цевима од полиетилена високе густине НОРЕ РЕ-100 спољних пречника $\varnothing 110, \varnothing 90, \varnothing 63 \text{ mm}$.

На водоводном крaку и водоводним мрежама пречника 690mm и већим изведене су п хидрантске шахте са подземним хидрантима $\varnothing 100 \text{ mm}$ $\varnothing 75 \text{ mm}$.Пројектована количина воде која се улива у прекидну комору ”Танасковина” износи 6,0l/sec.

2. Секундарни водоводни крaк који води за насеље Нова Вежања

Секундарни водоводни крaк који води за насеље Нова Вежања (административни центар села Заовине, налази се изван планског подручја овог ПДР-а) прикључен на примарни магистрални челични 2.300mm цевовод на ФП”Крушчица” водовода ”Тара”.На водоводном крaку нема изведених резервоара и прекидних комора, притисак у цевоводу условљава резервоар ”Метаљка” запремине $V = 250 \text{ m}^3$ у коме је кота горње воде 1.179mm.

На предметни водоводни крaк $\varnothing 80 \text{ mm}$ прикључен је секундарни водоводни крaк са југа се водом снабдевају локалитети ”Бјелуша” и ”Гај” (налазе се у обухвату планског подручја овог ПДР) као и објекти у насељу Нова Вежања и Јездићи.На делу предметног цевовода 80mm на мзв. Бјелуша прикључен је и изведен НОРЕ 100 цевовод $\varnothing 110 \text{ mm}$ према локалитету „Гај”.

Овај водоводни крaк изведен је цевима од челика пречника $\varnothing 80 \text{ mm}$, исти је изграђен 1981. године пре пушења акумулације РХЕ у Заовинама. Најнижи делови трасе цевовода изведени испод коте 880 m на локацијама у коритима Рзава и Вежањске реке остали су потопљени након пушења хидроакумулације 1982. године, односно тренутно се налазе у кориту хидроакумулације Заовине. У расположивој пројектној документацији нема података о хидрауличком прорачуну за овај водоводни крaк.

У наредном периоду изградња недостајуће водоводне инфраструктуре изводиће се кроз процедуру издавања Техничких услова за прикључење нових и постојећих објеката у складу са законском и планском регулативом.

У обухвату планског подручја овог ПДР будући разводи дистрибутивне водоводне мреже треба да прате регулацију нових и постојећих саобраћајница и да се изводе у јавним површинама испод планираних тротоара или зелених површина.Детаљнији подаци о постојећој водоводној инфраструктури у простору обухвата планског подручја, могу се добити у служби грађевинског одржавања ХЕ ”Бајина Башта”.

Постројење за пречишћавање воде водовода „Тара”

Постројење за пречишћавање воде „Тара“ снабдева се водом из хидроакумулације „Крушчица”. Хидроакумулација „Крушчица” се налази на западном делу планине Таре, на Белом Рзаву. Систем за водоснабдевање подручја Таре састоји се од:

- бране „Крушчица”,
- захвата „Крушчица”,

- две челичне цеви Ø 400mm уграђене у темеље дуж опточног тунела,
- цевовода по дну Белог Рзава односно хидроакумулације,
- филтерског постројења са пумпама за стварање потребног притиска и
- разводне мреже од филтерског постројења до резервоара потрошача.

Објекат филтерске станице се налази на КП 276/3 КО Коњска река и састоји се из подземног дела, резервоара и машинске сале у којој су смештене две пумпе за воду и надземног дела конструкције где су смештени уређаји за пречишћавање воде. Главна носећа конструкција објекта је од армираног бетона.

2.5.4. Постојеће стање телекомуникационе мреже и постројења

„Телеком Србија“ АД, на предметном подручју поседује објекте електронске комуникације. Постојећи подземни међумесни бакарни и оптички каблови, обезбеђују и носе врло значајан међународни, међумесни и месни телекомуникациони саобраћај. За потребе уређења приобаља хидроакумулације Заовине, постоји изграђена телекомуникациона инфраструктура која се састоји од:

- фиксне приступне и транспортне мреже (оптички и бакарни каблови, надземни кабинети); кабловска мрежа је највећим делом подземна, а претплатници су преко спољашњих односно унутрашњих извода повезани са дистрибутивном мрежом,
- бежичне мреже, базне станице и РР коридори.

2.6. ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ ЗАШТИТЕ И УРЕЂЕЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

2.6.1. Квалитет животне средине

(на основу Извештаја о СПУ ППППН НП „Тара“ на животну средину)

Квалитет ваздуха

На планском подручју не постоје станице за мерење квалитета ваздуха. Како нема доступних података, стање квалитета ваздуха процењено је на основу података о постојећим изворима загађења, увидом у стање на терену, као и на основу ранијих студијских истраживања. На подручју планине Таре нема великих извора аерозагађења, па се квалитет ваздуха може сматрати задовољавајућим и на подручју Плана.

Као локални извори загађивања ваздуха издвајају се:

- индивидуална ложишта и мање котларнице за грејање угоститељских односно туристичких објеката (мали загађивачи ваздуха, јер се као енергент углавном користи дрво);
- друмски саобраћај (проблем представљају и путеви који немају савремени коловоз, тако да се током летњих месеци са тих путева у ваздух емитује већа количина прашине);
- употреба минералних ђубрива и хемијских средстава за заштиту биља у пољопривреди (с обзиром на изузетно ниску густину насељености и мали проценат обрадивих површина на којима се евентуално оваква средства користе, па су и мали негативни ефекти);
- локална нелегална сметлишта (у мањој мери представљају извор загађења ваздуха, с обзиром на релативно малу количину отпада и малу насељеност).

Квалитет површинских и подземних вода

Најближи речни токови су Коњска река, Бели Рзав са мањим притокама - потоцима који се уливају у хидроакумулацију Заовине и којима гравитирају подземне воде са Планског подручја. Вода се из хидроакумулације Заовине хидротехничким тунелом према потреби одводи у ка Хидроелектрани на Перућачком језеру на Дрини. По квалитету, све воде Националног парка, па тако и подручја Плана, се третирају као воде I класе и заштићене су, без обзира ком режиму заштите припадају.

Квалитет површинских и подземних вода одређен је слабијом социоекономском развијеношћу подручја. То се у највећој мери односи на одсуство већих индустријских објеката који представљају главне изворе загађивања вода, како површинских тако и подземних. Слаба насељеност подручја, ниске просечне густине, такође утичу на квалитет вода. Неповољност представљају дисперзно размештена села разбијеног типа са већим бројем заселака, што је повезано са морфолошким карактеристикама терена, која, између осталог,

отежавају изградњу водовodne и канализационе мреже, као и система за пречишћавање отпадних вода.

На квалитет површинских и подземних вода на подручју Плана утичу бројни фактори, међу којима се као извори загађења могу издвојити: отпадне воде из насеља (комуналне отпадне воде), које се без претходног третмана упуштају у тло и отичу ка хидроакумулацији Заовине; саобраћајнице (спирањем загађивача путем атмосферских падавина), неадекватан третман септичких јама у насељима (најчешће несанитарне, односно водопрпусне), депоновање смећа из различитих извора ван простора и судова за одлагање, употреба хемијских препарата у пољопривреди, неконтролисана изградња викенд објеката и друго. Одлагање чврстог отпада индивидуалног сектора врши се непосредној близини кокућница, у ђубришним јамама. Локално становништво закупава угинуле животиње најчешће на неуређеном земљишту. Карактеристично је да је избор ових локација често проблематичан јер се не водиловољно рачуна о рањивости подлоге, односно о могућем загађењу подземних вода разлагањем ових отпадака и њиховом инфилтрацијом путем атмосферских вода. Неконтролисано депоновање отпада у близини водотока утиче и на загађивање подземних водних ресурса.

Квалитет земљишта

Извори загађивања земљишта на подручју Плана, сводесе у највећој мери на активност и употребу пољопривредом производљивих камена (локално за потребе изградње појединачних објеката), амањеса делатношћу туризма и изградње викенд објеката (промена намене простора).

Када је реч о пољопривредној производњи, негативан утицај на животну средину се огледа у недовољно развијеној пољопривреди и екстензивности производње, као и ређе, у неконтролисаном и неадекватној примени вештачких ђубрива и агрохемијских средстава. Екстензивна производња поспешује деградацију земљишта у смислу претварања природних биосензоа у агроценозе, иницирања аерозивне земљиштанаеадекватним начином изградње или обраде другог. С обзиром на то да је на планском подручју најчешће заступљена органска пољопривредна производња, још увек се користе стајско ђубриво, а примене вештачких ђубрива и средстава за заштиту биља у пољопривреди је ретко заступљена, мало је и загађивање земљишног покривача, што је саставни део очувања животне средине, односно земљишта, позитивно. Посебан проблем представљају несанитарне септичке јаме у оквиру објеката за чување стоке, као и у оквиру породичних домаћинстава.

Специфичан облик деградације земљишта представља бесправна изградња објеката. Последица оваквих појава је интензиван утицај на природно-еколошку вредност простора чимесе у мањој мери његова биолошка и естетска вредност. Проблем непланске нелегалне градње објеката је веома изражен у појединим зонама активних клизишта, која су нарочито активирана на кох великих осцилација нивоа воде реверзибилне хидроакумулације Заовине, у њеним приобалним зонама у којима је велики број објеката претрпео знатна оштећења и рушења.

Анализа и оцена стања нивоа буке

На подручју Плана не постоји мрежа мерних места за мерење нивоа комуналне буке, па се закључци о интензитету буке на појединим локалитетима могу изнети на основу досадашњих литературних знања о пореклу буке и прегледа стања на терену.

На Планском подручју, осим саобраћаја и локално повремених активности резања дрвета и градитељских активности, нема већих извора буке. Како саобраћајнице на планском подручју не спадају у фреквентне, проблем саобраћајне буке није изражен и на подручју заштићених природних добара.

Прикупљање и евакуација отпада

Неадекватно поступање са отпадом представља један од великих еколошких проблема, посебно у урбаним срединама. Међутим, ситуација је другачија у руралним подручјима које одликује низак степен социоекономског развоја, као што је то случај са подручјем предметног плана. На овом простору се стварају знатно мање количине отпада, који углавном има одлике комуналног отпада (отпад из домаћинстава који није опасан). Одложени отпад се састоји углавном од стакла и пластике, уз удео кабастог отпада (стари електрични апарати, намештај и слично), док дрвног отпада и папира

углавном нема, с обзиром на то да се користи као огрев у породичним домаћинствима.

Надлежно јавно комунално предузеће организовано сакупља отпад углавном из урбанизованих зона Бајине Баште и појаса дуж Дрине ка Перућцу, док се сакупљање отпада из руралних средина врши ређе. Рурална подручја се често изостављају из циклуса сакупљања отпада, што за последицу има постојање локалних сметлишта у многим селима, често смештених на неодговарајућим локацијама (у речним долинама и близу кућа). Општа одлика већег дела планине Таре јесте да не постоји организовано одношење смећа, због чега се у насељима често врши неконтролисано одлагање отпада.

Евиденција о стању сеоских депонија и локалних сметлишта не постоји. Проблем у вези са прикупљањем и депоновањем комуналног отпада по насељима је вишеструк, јер се неконтролисаним третманом оваквог отпада загађује земљиште и воде, а губе се и еколошки вредни предели. Неадекватно одлагање отпада је присутно у долинама река, дуж путева, у шуми и на другим отвореним просторима, што загађује природу и деградира пејзаж. На локацијама која се користе као излетишта, иако на појединим локалитетима постоје контејнери за одлагање отпада, евидентирана су сметлишта.

Неконтролисани отпад обухвата пољопривредни отпад и отпад из каменолома. Осим тога, уз саобраћајнице, на местима где се извлаче трупци из шуме за даљи транспорт, приметне су знатне количине дрвеног отпада.

Проблем може представљати и комунални отпад из зона викенд објеката, уколико се настави са трендом породичне изградње, због тога што не постоји организовано прикупљање и депоновање комуналног отпада.

Националном стратегијом управљања отпадом, рационално и одрживо управљање отпадом подразумева формирање регионалних депонија и трансфер станица, које ће омогућити економичан превоз отпада на великим удаљеностима и санацију постојећих депонија и сметлишта. Отпад са територије општине Бајина Башта одвози се (ван планског подручја и територије Општине и Националног парка „Тара“) на локацију регионалне депоније утврђена је на локацији „Дубоко“ у Општини Ужице). Планирано је формирање трансфер станице у Бајиној Башти, од које ће се дистрибуирати отпад према регионалној депонији. Такође је неопходно санирати постојеће депоније-сметлишта, у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 14/16, 95/18 - др. закон, 35/23). До изградње трансфер станица за одлагање ће се користити постојеће депоније, које морају функционисати у складу са поменутиим законом.

Биодиверзитет - флора и фауна

Биолошки диверзитет планског подручја, као дела Националног парка "Тара", се огледа у богатству биљних и животињских врста, од којих, велики број представљају ендемичне, реликтне, проређене или угрожене врсте и налазе се на списку "Црвене књиге флоре Србије".

Захваљујући специфичној орографији овог дела планине Таре у виду благо заталасане површи на висини од 1100-1300m, затим у великој мери и карактеру геолошке подлоге где се смењују велике партије кречњака и серпентинита (јужни и западни делови подручја), се на релативно малим надморским висинама у оквиру буковог појаса на кречњацима налазе и састојине фригорифилних мешовитих шума смрче и јеле. Ове шуме су на одређен начин фитоценолошки кореспондентне са субалпским појасом који ови четинари изграђују на вишим планинама динарског и мезијског биогеографског подрегиона. Осим смрче и јеле, на серпентинитима у зонама од 700-1200m се развијају мешовите црноборово-белоборове шуме, или чисте састављене од једне и/или друге врсте бора. Овом низу шумских заједница свакако треба посебно истаћи чисте или мешовите рефугијалне састојине Панчићеве оморице (на странама које имају одлике рефугијума) које представљају посебну вредност, као ендемореликтна врста четинара, чувена Панчићева оморица, коју је Јосиф Панчић открио управо у Заовинама 1875. године. Данас постоји неколико значајних локалитета Панчићеве оморице у Заовинама који су дефинисани као посебна станишта. Вредност Заовина представљају и мешовите шуме црног и белог бора на серпентинитима, као и чисте шуме црног или белог бора, које су специфичне реликтне фитоценозе.

О значају флоре подручја Заовина говори присуство великог броја ендемичних и реликтних биљних врста које наглашавају њену посебност са аспекта биолошке разноврсности. Преко 15% флоре

Србије и Црне Горе евидентирано је на овом подручју. На флористички значај најбоље указује 55 биљних врста са прелиминарне Црвене листе флоре Србије и Црне Горе, 25 врста од међународног значаја, 14 врста заштићених CITES конвенцијом и 15 врста природних реткости.

У погледу животињског света подручје Заовина се такође издваја као значајно. Регистровано је укупно 36 врста сисара. На прелиминарном списку врста за Црвену листу кичмењака Србије налазе се 23 врсте сисара са подручја Заовина, што чини 63,9% врста са овог списка.

Риболовне воде припадају пастрмским водама. У хидроакумулацији Заовине, на дубини до 130,0m се крије богати живи свет - 14 врста риба из шест фамилија, међу којима се налазе и капитални примерци пастрмке, сома, клена, штуке, скобаља, гргеча, младице, често и врсте које су карактеристичне за равничарске, низијске водотоке (шаран, лињак, штука, гргеч, сом итд), као и одређене алохтоне врсте (на пример калифорнијска пастрмка сунчаница и сребрни караш), које су доспеле из рибањака, или су унете неадекватним и непланским порибљавањима.

На простору Плана је регистровано пет врста водоземаца и шест врста гмизаваца. На основу бројности врста може се закључити да Заовине спадају у подручја са високим диверзитетом херпетофауне.

Утврђена фауна птица Заовина обухвата 108 врста, што чини око 30% укупног броја врста птица забележених у Србији. Од тога се на овом подручју налази 46 врста птица које су заштићене као природне реткости.

Степен угрожености, односно очуваности биљних и животињских врста на подручју Националног парка „Тара“, односно планског подручја, према критеријумима Међународне заједнице за заштиту природе (IUCN), за све угрожене и проређене биљне и животињске врсте није установљен. Због тога један од приоритетних задатака је утврђивање степена угрожености, односно припадности одређеној категорији угрожености за све евидентирание биљне и животињске врсте и на основу тога прописивање одговарајућег режима заштите и унапређења.

На основу Уредбе о заштити природних реткости ("Службени гласник РС, број 50/93 и 93/93) на подручју Националног парка „Тара“ трајно је заштићено 19 биљних врста, 28 трајно заштићених врста сисара и 23 врсте птица. Овај списак није дефинитиван, нарочито код животињских врста, јер је фауна Националног парка недовољно истражена, па је потребно додатно испитивање и проширење списка заштићених биљних и животињских врста.

Шумски екосистеми су основна природна вредност Националног парка „Тара“. Њихова еколошка функција у великој мери доприноси очувању биолошке и пределе разноврсности, заштити земљишта, вода и ваздуха, глобалног стања климе и очувања здраве животне средине. Подручје Плана обилује шумском вегетацијом јеле, смрче, црног бора, белог бора и друго.

Посебну вредност представљају травне вегетације ливада и планинских пашњака, које обилују лековитим биљем. Запажају се и природне реткости, као што су Панчићева оморица, божур, велика плава линцура, жута линцура, црна чемерика и друго.

Подручје планине Таре представља станиште великог броја врста птица (као што су сури орао, велики тетреб, тропрсти детлић, гаћаста кукумавка, мала сова, лештарка, прдавац, сиви соко, змијар, буљина, дугорепа сова, сива жуна, зелена жуна, црна жуна, планински детлић, дрозд камењар, пузгавац и дрозд огрличар) и сисара од којих су посебно атрактивни мрки медвед, дивокоза, срна, рис, вук и други. Од осталих врста на подручју планине Таре је регистровано 115 врста дневних лептира, од којих су 23 заштићене и налазе се у „Црвеној књизи дневних лептира Србије“, а поменуто подручје је уврштено и од значаја је за очување дневних лептира у Европи.

Изузетно су значајни и новији налази Панчићевог скакавца (*Ryugomorphella serbica*) на простору Заовина, који представља једно од основних обележја биодиверзитета читавог Планског подручја, слично Панчићевој оморици.

ЗАКЉУЧЦИ О СТАЊУ И ПРОБЛЕМИМА У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Квалитет животне средине на подручју хидроакумулације Заовине и његове околине је изузетно очуван, као и на подручју планине Таре у целини. Ваздух, вегетација и тло су доброг квалитета, а тло је

угрожено једино локалним нестабилностима и клизањем у појединим зонама у самом приобаљу. Једину неповољну страну представља одсуство мреже канализације за отпадне воде због чега се отпадне санитарне воде из постојећих објеката одводе у септичке јаме, које нису увек у потпуности санитарно исправно изграђене нити функционишу, па је могуће процеђивање загађених вода у околну земљиште.

У периодима великих падавина, на већим нагибима, могуће су појаве ерозије тла. Отварање шумског склопа на нагибима, услед деловања површинских вода, доводи до спирања и одношења земљишта, што доводи до појаве ерозије тла, могуће појаве клизишта и дестабилизације шумских екосистема.

2.6.2. Културна добра

На планском подручју нема утврђених непокретних културних добара. Актом о условима чувања, одржавања и коришћења и утврђеним мерама заштите културних добара, предвиђају се мере које се морају спроводити уколико се у току грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, а које су уграђене у текст Плана.

Село Заовине на Тари, односно заселак Коњска Река делом је потопљени изградњом хидроакумулације реверзибилне хидроелектране „Бажина Башта“. Брвнара осаћанка се на територији планине Таре, Заовина и Мокре Горе јавља као најоригиналнија форма народног градитељства, односно типски облик куће шумовите динарске области у чијем је једноставном облику садржана генеза за све касније градитељске објекте.

Село Вежања је формирањем хидроакумулације Заовине 1982. године насељено и формиран је нови центар села у засеоку Марићи. Центар села је на узвишењу са широком визуром на падине ка хидроакумулацији Заовине. У њему се, уз типичне садржаје везане за центар села и месне заједнице, налази и војни погранични објекат. Црква брвнара посвећена Светој Тројици у Вежањи измештена је приликом изградње бране 1981. године.

2.6.3. Природна добра и пејзажне одлике

Планско подручје налази се највећим делом у оквиру Националног парка „Тара“ које са ширим подручјем припада еколошки значајном подручју „Тара“. Усвајањем Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, број 44/2020) редефинисани су режими заштите и коришћења простора на целом подручју Националног парка, у новим проширеним границама, са прецизно утврђеним катастарским парцелама и режимима заштите који на њима важе.

Заштитне зоне површинских и подземних вода издвојене су и око изворишта водоснабдевања – хидроакумулације „Крушчица“. За заштићено подручје Таре значајне су и три вештачке хидроакумулације „Перућац“, „Заовине“ и „Крушчица“.

Планско подручје у целини припада режиму **III степена заштите природе**. У погледу заштите природе, реализација Плана дефинисана је у складу са режимом, условима и мерама заштите и употребе простора за заштићена подручја у III режиму заштите Националног парка „Тара“.

Због специфичних вредности у Националном парку, без обзира што планско подручје обухвата само површине у режиму III степена заштите природе (за које се у наставку текста даје основни приказ и основни режими коришћења и заштите простора, дефинисани законским прописима), посебно се наглашавају и вредности у локалитетима са строжијим степеном заштите, с обзиром на то да се оне налазе у окружењу и у близини планског подручја и на неопходност и обавезу њихове заштите у целом Националном парку „Тара“.

Локалитети у режиму III степена заштите су све постојеће и планиране грађевинске површине на Планском подручју се налазе у овом режиму и за њих према ППППН НП „Тара“ важе следећа правила:

- локалитети у режиму III степена заштите су сви локалитети ван зона I и II степена заштите, ато су површине планиране за шумарство, пољопривреду, активни развој туризма, рекреацију и спорт, инфраструктурну изградњу објеката, као и друге делатности,
- у режиму III степена заштите дозвољено је селективно и ограничено коришћење природних богатстава, као и контролисане интервенције и активности у простору које су

усклађене са функцијама заштићеног природног добра, или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и становање укључујући и туристичку изградњу,

- у режиму III степена заштите могу се вршити управљачке интервенције са циљем рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, затим развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора, уз потребну инфраструктурну и другу изградњу.

3. ПЛАНСКИ ДЕО

3.1. ПРИНЦИПИ УРЕЂЕЊА И ИЗГРАДЊЕ НА ПЛАНСКОМ ПОДРУЧЈУ

Основни принципи на којима се заснива предложени концепт уређења на подручју Плана су следећи:

- свођење површина планираних за изградњу на што мању меру, уз примену типологије и начина изградње којима се заузима најмање простора и најмање утиче на промену карактера природне средине,
- дефинисање услова за коришћење простора на основу утврђених граничних капацитета и уређења са комплетном инфраструктурном опремом, ради очувања и унапређења свих природних ресурса;
- формирање зона интензивне изградње свих типова карактеристичних за ово подручје, по принципу концентрисаних грађевинских групација – целина, које обухватају становање, становање са делатностима у функцији туризма, куће за одмор – викенд становање, рурално становање, етно-еко садржаје, комерцијалне садржаје у функцији туризма – бунгалови, апартмане или мање хотеле, комерцијалне и услужнесадржаје;
- реализација поменуте изградње на слободном и неизграђеном земљишту, на падинама које нису под шумом нагиба већим од 10%, ради заштите пашњака на равним теренима који су погодни за изградњу саобраћајница и комуналне инфраструктуре, спортске и рекреативне активности у природи, сточарство друге видове пољопривредних делатности;
- планирање рационалне саобраћајне мреже како би се обезбедила равномерна опремљеност саобраћајницама различитих врста и категорија, уз максимално коришћење ресурса постојећих некатегорисаних путева у јавној својини, шумских путева и стаза на осталом грађевинском земљишту у приватној својини;
- заштита природних, амбијенталних и традиционалних вредности предметног простора на површинама планираним за изградњу, кроз дефинисање типологије и начина изградње, карактеристичног архитектонског израза који одређује традиција и наслеђе овог подручја, коришћење природних материјала за изградњу: камен, дрво, шиндра као кровни покривач, карактеристични структурни делови објеката: стрехе, димњаци, прозори, улазни тремови по узору на динарске брвнаре – осаћанке специфичне за ово подручје;
- дефинисање зона у функцији туризма, на којима се не планира изградња објеката трајног карактера где је могуће организовати различите рекреативне активности, пешачке бициклистичке и трим стазе за активности у природи, површине за одмор и склоништа опремљене одговарајућим пратећим мобилијаром;
- максимална заштита свих природних вредности, постојећих извора, комплекса ливада и пашњака, као и непосредног приобаља хидроакумулације Заовине.

3.2. ПРОСТОРНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ ПЛАНИРАНОГ РЕШЕЊА

Планско решење се заснивамаксималној заштити хидроакумулације „Заовине“, односно хидроакумулације Заовине и њеног непосредног окружења, као и дефинисање планских могућности за будући развој становања, туризма, рекреације и подизање нивоа саобраћајне и инфраструктурне опремљености, у складу са принципима умереним ка очувању, заштити и унапређењу природних, предеоних и амбијенталних вредности планског подручја у оквиру Националног парка „Тара“. Планирани развој различитих видова туризма

обезбедиће се на планском подручју функционисање туристичко - рекреативних програма и садржаја одвија током целе године.

Планиране зоне интензивне изградње су формиране око постојећих групација парцела са објектима углавном викенд становања, непосредно уз саобраћајнице које су планом предвиђене за реконструкцију, затим на пољопривредном и неизграђеном неплодном земљишту и заузимају мање од 20% копненог дела подручја Плана. Типологија изградње је усклађена са климатским условима и градитељском традицијом овог подручја. То су групације планинских кућа „разбијеног“ типа, са слободностојећим објектима – стамбеним и помоћним на парцели, ниске спратности углавном По+П+Пк и По+П+1+Пк, са окућницом и великим слободним површинама. Овај начин изградње је планиран ради заштите природних карактеристика околног простора којим доминирају комплекси шума и у мањој мери пољопривредне површине.

Зона комерцијалних садржаја у функцији туризма у којој је дозвољена изградња мањих хотела, пансиона – појединачних или групација објеката, ресторана и комплекса намењених камповању и глампингу са објектима пратећих садржаја. Ова зона је планирана непосредно уз комплекс „Еко – Арт – Спорт Центар“ Заовине и саобраћајно је повезана са овим простором реконструисаном саобраћајницом, усклађеном са саобраћајним решењем из важећег ПДР. За изградњу на површинама ових намена обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Комплекси који су у функцији РХЕ „Бајина Башта“ се Планом задржавају, уз могућност реконструкције и изградње нових садржаја у функцији основне делатности - производње електричне енергије. На парцелама које користи „Електропривреда Србије“ АД, на неплодном каменитом земљишту, планира се изградња за потребе проширења капацитета овог предузећа. За реализацију ових намена обавезна је израда урбанистичког пројекта.

Разграната мрежа некатегорисаних јавних путева различитих профила, омогућава несметан приступ хидроакмулацији Заовине и може се користити за све видове рекреативних активности, као пешачке, бидиклистичке и трим стазе, са клупама, надстрешницама и одмориштима на њиховим проширењима. У складу са наведеним Планом нису дате трасе ових саобраћајница на осталом земљишту. Локације за параглајдинг су оријентационо дате у Плану на приватном земљишту и потребна је сагласност власника парцеле.

4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА

4.1. ПОДЕЛА ПОДРУЧЈА ПЛАНА НА ЗОНЕ

На основу планског решења уређења простора, базираног на поставкама Одлуке о изради Плана из условима из плана вишег реда, дефинисана је подела на две зоне у обухвату Плана:

- зону А: грађевинско подручје и
- зону Б: простор изван грађевинског подручја.

Зона А - Грађевинско подручје

(према урбанистичким показатељима и другим карактеристикама)

Планирано грађевинско подручје заузима површину од 87,77ha, односно 18,96% копненог дела или 9,73% укупне територије Плана. У оквиру његових граница Планом је одређено грађевинско земљиште за јавне намене и грађевинско земљиште за остале намене.

Границом грађевинског подручја обухваћена су постојећа групација изграђених парцела, парцеле јавних саобраћајница – општинских и некатегорисаних путева, који су планирани за реконструкцију, као и зоне непосредно уз поменуте саобраћајнице – пољопривредно и шумско земљиште. Обухваћени су такође и појединачни комплекси предузећа „Електропривреда Србије“ АД, који су у функцији производње електричне енергије у систему Ревезибилне хидроелектране (РХЕ) „Бајина Башта“, слободне површине неизграђено неуређено земљиште које се непосредно наслања на ове садржаје и планирано за нову изградњу.

Зона Б - простор изван грађевинског подручја

Територија Плана изван грађевинског подручја је углавном неизграђено земљиште – пољопривредне површине, шуме, водно земљиште – хидроакмулација Заовине и појединачне изграђене парцеле углавном викенд становања, на локацијама удаљеним од постојећих и реконструисаних саобраћајница, које су окружене пољопривредним површинама и са околним простором повезане некатегорисаним путевима. Укупна површина територије изван

грађевинског подручја износи 375,04ha, што је 81,05% копненог дела, или 41,60% територије Плана.

4.2. ОПШТА ПРАВИЛА ЗА РЕГУЛАЦИЈУ, ПАРЦЕЛАЦИЈУ И ИЗГРАДЊУ

Планом су дефинисана општа правила грађења, која су заједничка за све планиране намене на предметном подручју, које су обухваћене површинама које се спроводе непосредном применом правила овог Плана и појединачна правила која су дата за сваку карактеристичну зону, односно типичну целину. Правила важе за изградњу нових објеката, односно замену, доградњу и реконструкцију постојећих објеката. Приликом реконструкције и доградње постојећих објеката не могу се прекорачити урбанистички параметри дефинисани овим планом.

4.2.1. Урбанистички параметри

Изградња и реконструкција објеката мора бити усклађена са Законом о планирању и изградњи ("Службени гласник Републике Србије" број 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и и 62/23) уз обавезу поштовања правила парцелације, регулације, параметара и правила изградње дефинисаних у предметном Плану.

Индекс заузетости (з) је количник површине хоризонталне пројекције надземног габарита објекта на парцели и површине грађевинске парцеле. Исказује се као проценат (%).

Бруто развијена грађевинска површина (БРГП) је збир површина свих надземних етажа објеката мерених у нивоу пода свих делова објекта - спољне мере ободних зидова (са облогама, парпетима и оградама).

Висина објекта је удаљење од нулте коте објекта до коте венца (највише тачке фасадног платна) и одређује се у односу на фасадну објекта постављену према приступној јавној саобраћајници или приступном путу. Нулта кота је тачка пресека линије терена и вертикалне осе објекта.

За објекте који су повучени у односу на регулациону линију, висина објекта се одређује у односу на нулту коту и дефинише се као растојање од нулте коте објекта до висине венца, односно слемена.

Кота приземља новопланираних стамбених објеката може бити максимум $\frac{1}{2}$ спратне висине од нулте коте, виша од нулте коте (коте терена) у случају када се планира стамбена намена. Код објеката у чијем приземљу се планира нестамбена намена кота улаза може бити 0,2m, максимум $\frac{1}{2}$ спратне висине од нулте коте уколико је објекат повучен у односу на регулациону линију, при чему се висинска разлика савлађује денivelацијом унутар објекта, тако да приступ пословном простору мора бити прилагођен особама које имају смањену способност кретања.

4.2.2. Општа правила парцелације

Типичне целине на грађевинском земљишту остале намене приказане су на графичким прилозима: број 2 „ПЛАН НАМЕНЕ ПОВРШИНА“ и 3 „ПЛАН САОБРАЋАЈА, РЕГУЛАЦИЈЕ И НИВЕЛАЦИЈЕ“ у Р1:2.500.

Формирање грађевинских парцела у оквиру сваке типичне целине врши се у складу са општим правилима парцелације и правилима парцелације датим за сваку поједину типичну целину. Свака грађевинска парцела мора имати обезбеђен приступ на јавну саобраћајницу, директно или преко интерног колекског прилаза, односно приступног пута и прикључак на мрежу комуналне инфраструктуре. Изузетно приступ новоформираним грађевинским парцелама са јавне површине је дозвољен преко друге грађевинске парцеле, уз обавезно успостављање права службености пролаза преко сукорисничких површина, односно грађевинске парцеле интерног колекског приступа.

На постојећим катастарским парцелама, или на парцелама насталим парцелацијом/препарцелацијом због формирања планираних површина јавне намене, чија је површина мања од минималне површине парцеле прописане правилима уређења и грађења за појединачне намене (али не мања од 400,0m²), може се утврдити изградња слободностојећих објеката, у складу са планираном наменом, максималне спратности П+Пк индекса заузетости максимум 20%.

У случајевима када је приликом изградње потребна промена постојеће парцелације (деоба или спајање катастарских парцела) спровођење Плана се врши пројектом парцелације или препарцелације.

4.2.3. Општа правила за грађевинске парцеле

Грађевинска парцела је најмања површина на којој се може градити и одређује се приступом на јавну површину, границама према суседним грађевинским парцелама и преломним тачкама које су одређене геодетским елементима. Грађевинска парцела је свака парцела која оствари колски приступ, са јавне саобраћајнице, директно или преко приступног пута, најмање ширине 3,5m за једносмерни и 6,0m за двосмерни саобраћај. Ширина приватног пролаза за парцеле које немају директан приступ јавној саобраћајној површини не може бити мања од 2,5m. Планом се прихватају границе постојећих катастарских парцела, изузев у случају када катастарска парцела није условна за планирану намену и када се планира промена граница катастарске парцеле у корист површине јавне намене.

Нова изградња није дозвољена на парцелама код којих је ширина фронта према јавној саобраћајници или приступном путу мања од 10,0m и на катастарским парцелама чија је површина мања од 500,0m² (изузетно 300,0m² код постојеће изградње). На катастарским парцелама неправилног облика ширина парцеле у делу где се дозвољава градња не може бити мања од 6,0m. На овим парцелама је дозвољена само ревитализација или санација постојећих објеката због побољшања услова становања и рада. За ове катастарске парцеле применити поступак укрупњавања са суседним катастарским парцелама како би се омогућило повећање капацитета у погледу изграђене површине односно спратности објекта израдом пројекта препарцелације.

Приликом формирања грађевинске парцеле спајањем катастарских парцела (препарцелацијом) из различитих типичних целина примењивати правила грађења тако да је висинска регулација (односно планирана спратност) обавезујућа, а за индекс заузетости новоформиране грађевинске парцеле примањивати параметре типичне целине за коју су одређени већи урбанистички параметри, уз поштовање свих осталих услова који се односе на међусобно удаљење објеката и положај грађевинских линија у односу на регулациону линију.

Услове за парцелацију и препарцелацију дефинисати према правилима за сваку типичну целину. Приступ новоформираним грађевинским парцелама са јавне површине може се обезбедити и преко сукорисничких површина, односно грађевинске парцеле приступног пута, који мора имати посебну парцелу одговарајуће ширине. Правила за формирање интерног колског приступа (ширину, радијусе кривине) планирати у складу са условима и правилима из ове области, у току израде пројекта парцелације/препарцелације. Минимална удаљеност грађевинске линије од интерног приступног пута износи 3,0m. Дозвољава се парцелација површина јавне намене.

4.2.4. Општа правила за нове објекте

Нове објекте поставити у границама грађевинских линија према правилима Плана, тако да њихова удаљеност не буде мања од 5,0m од регулационе линије, а у изграђеним просторима да буде постављена на грађевинску линију суседних објеката уколико је она превађујућа и не мања од 5,0m. Дозвољена је фазна изградња на парцели, тако да свака фаза представља грађевинску и функционалну целину. По типологији објекти могу бити слободностојећи, изузетно једнострано узидани/двојни у случају препарцелације постојеће катастарске парцеле и уз сагласност суседа.

Висина објекта је удаљеност од нулте коте објекта до коте венца, односно највише тачке фасадног платна. Одређује се у односу на фасаду објекта постављену према улици, односно приступној јавној саобраћајној површини, или интерном приступном путу. Нулта кота је тачка пресека линије терена и вертикалне осе објекта.

Сви објекти могу имати подрумске или сутеренске просторије, ако не постоје сметње геотехничке и хидротехничке природе.

Кота приземља објекта може да буде највише 1,6m виша од приступне саобраћајнице (или нулте коте терена) у случају када се у приземљу планира стамбена намена. Објекти могу имати подрум или сутерен. Уколико се у оквиру објеката планира нестамбена намена - пословање, а грађевинска линија повучена у односу на регулациону кота улаза може бити 0,2m виша од нулте коте терена, а највише 1,6m и у том случају приступ пословном простору мора бити прилагођен особама које имају смањену способност кретања.

На појединачним грађевинским парцелама се могу градити један или више објеката у зависности од намене, величине парцеле и типологије изградње, под условом да се задовоље сви урбанистички параметри за одређену намену. Сви објекти на парцели се урачунавају у задате индексе, изузев подземних гаража. Под помоћним објектима не може бити више од 10% површине грађевинске парцеле, а њихова висина не може да буде максимум 5,0m. Параметри се дефинишу за целу грађевинску парцелу и у односу на дату намену (типичну целину).

Код изградње на терену у нагибу није дозвољено правити усеке веће од 1,0m, осим у случају када то захтева обезбеђење стабилности терена.

Парцелу оградити искључиво транспарентном зеленом или дрвеном оградом највеће висине 1,2m.

Потребе за паркирањем решити искључиво у оквиру припадајуће парцеле (у гаражи у објекту или на слободном делу парцеле), у складу са параметрима датим у поглављу 4.4.5. Саобраћајне површине. На парцелама комерцијалних садржаја у функцији туризма потребе за паркирањем решити у оквиру објекта. На слободном делу парцеле је дозвољено организовати паркинг за максимум 30% потребних паркинг места.

4.2.5. Одређивање коте приземља

Кота приземља објеката се одређује у односу на коту нивелете јавног или приступног пута, односно према нултој коти објекта.

- Кота приземља нових објеката на равном терену не може бити нижа од коте нивелете јавног или приступног пута.
- Кота приземља може бити виша од нулте коте највише $\frac{1}{2}$ спратне висине од нулте коте;
- За објекте на стрмом терену са нагибом од пута (наниже), када је нулта кота нижа од коте нивелете јавног пута, кота приземља може бити нижа од нулте коте највише $\frac{1}{2}$ спратне висине.
- За објекте који имају индиректну везу са јавним путем, преко приватног пролаза, кота приземља утврђује се локацијским условима и применом одговарајућих тачака овог члана.
- Уколико се у приземљу планирају делатности, односно нестамбена намена, кота приземља може бити 0,2m виша од коте јавног или приступног пута, односно нулте коте објекта. Када је грађевинска линија повучена у односу на регулациону, кота приземља може бити највише $\frac{1}{2}$ спратне висине од нулте коте, под условом да приступ пословном простору мора бити прилагођен особама које имају смањену способност кретања.

4.2.6. Општа правила за постојеће објекте

На постојећим објектима дозвољена је реконструкција, доградња и адаптација, у складу са параметрима и правилима овог Плана за нову изградњу, уколико постојећи објекти не прелазе планирану грађевинску и регулациону линију и Планом задате урбанистичке параметре.

Реконструкција је извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту у габариту и волумену објекта којима се утиче на испуњавање основних захтева за објекат, мења спољни изглед објекта или повећава број функционалних јединица, врши замена уређаја, постројења, опреме и инсталација са повећањем капацитета.

Доградња је извођење грађевинских и других радова којима се изграђује нови простор ван постојећег габарита објекта, као и надзиђивање објекта, и са њим чини грађевинску, функционалну или техничку целину.

Адаптација је извођење грађевинских и других радова на постојећем објекту, којима се врши: промена организације простора у објекту, замена уређаја, постројења, опреме и инсталација истог капацитета, којима се не утиче на стабилност и сигурност објекта, не мењају конструктивни елементи, не мења спољни изглед објекта и не утиче на безбедност суседних објеката, саобраћаја, заштите од пожара и животне средине.

Радови на постојећем објекту није дозвољено:

- угрожавање начина коришћења предметног и суседних објеката,
- угрожавање стабилности објекта на коме се изводе радови, као ни суседних објеката, са аспекта геотехничких, геолошких и сеизмичких карактеристика тла и статичких и конструктивних карактеристика објекта, у свему према прописима за изградњу објеката,
- угрожавање животне средине и природних добара.

Одговарајућим интервенцијама на новим и постојећим објектима потребно је обезбедити да се атмосферске падавине одводе са објекта и других непропусних површина на сопствену грађевинску парцелу, а не суседне грађевинске парцеле. У случају нове изградње, или интервенција на постојећим објектима максималне урбанистичке параметре ускладити са параметрима дефинисаним овим Планом.

На грађевинској парцели на којој постоје изграђена два или више објекта, сви објекти се обрачунавају у параметре. Планом се се типологија постојећих објеката задржава. Уколико постоје двојни објекти они се могу третирали као једнострано узидани, искључиво ако имају вертикалну поделу са одвојеним улазима и налазе се на посебним грађевинским парцелама. У овом случају се примењују параметри за двојне и једнострано узидане објекте. Ови објекти и њихове фасаде морају да представљају складну целину, по питању висине слемена, кровних равни, спратне висине, положаја отвора на фасади. Нагиб кровних равни извести тако да вода са њих пада на сопствену грађевинску парцелу.

Код постојећих објеката задржава се кота постојећег приземља.

Приликом реконструкције постојећих објеката који имају два или више станова, ове интервенције изводити истовремено за цео објекат, како се не би утицало на стабилност објекта. Планиране интервенције не могу да мењају типологију постојећих објеката, нити карактер целине у којој се налазе. Дозвољава се пренамена постојећег стамбеног простора и помоћних простора у објекту у пословни простор и обрнуто, искључиво у складу са наменом за планирану типичну целину.

Надзиђивање је дозвољено под условом да конструкција објекта заједно са темељима и подлогом испод њих може да прихвати додатно оптерећење, у складу са правилима струке и важећим сеизмичким и другим прописима, односно са параметрима Плана за дату типичну целину.

Код доградње објеката важе сва правила као и за нове објекте, а урбанистички параметри се обрачунавају за све објекте на парцели. Доградња условљава обезбеђивање одговарајућег броја паркинг места за нове капацитете (стамбене јединице, туристичке и услужне садржаје, или пословни простор) према правилима из овог плана. Дограђени део објекта не сме да представља сметњу у функционисању постојећег дела објекта, као и објеката на суседним грађевинским парцелама.

Дограња је дозвољена искључиво у оквиру Планом дефинисаних грађевинских линија и у складу са условима за положај објеката на парцели за сваку појединачну типичну целину, које је дато у поглављу 4.5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА ОСТАЛЕ НАМЕНЕ.

4.2.7. Општа правила за компатибилне намене

У стамбеним зонама са више типова становања, у оквиру дозвољених параметара за претежну намену, на грађевинској парцели се дозвољава и компатибилна намена: пословање и комерцијални садржаји у функцији туризма, трговина, услужно занатство, угоститељство, као и делатности које не ометају становање буком, издвуним гасовима, прашином – мали технички сервиси, пекарске радње и слично. Нису дозвољене делатности које угрожавају животну средину загађењем ваздуха и буком, које генеришу велики обим саобраћаја (осим површина и објеката за решавање потреба за паркирањем) и промет кабастом робом.

На постојећим парцелама руралног становања, у оквиру дозвољеног процента изграђености парцеле, могу се градити други објекти, као што су пратећи и помоћни објекти, који су искључиво у функцији коришћења главног објекта и чија намена не угрожава главни објекат и суседне парцеле. С обзиром на специфичност развоја планског подручја који је усмерен према одређеним видовима туристичких садржаја, на парцелама руралног становања, за пољопривредно домаћинство дозвољена је изградња етно-еко-туристичких комплекса, који чине група објеката са услугама смештаја, са елементима локалног обележја и наслеђа. У оквиру сеоског (туристичког) домаћинства могу се пружати угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање.

На шумском земљишту је дозвољено градити објекте у функцији шумске привреде, ловства и узгоја дивљачи, као и објекте за одржавање и експлоатацију шума. Дозвољено је партерно уређење терена, одморишта са надстрешницама и стазе, са пратећим мобилијаром.

На парцелама које су у непосредном контакту са водним земљиштем – хидроакумулацијом Заовине, могу се градити објекти намењени рекреацији и спорту: пратећи монтажно/демонтажни објекти – свлачионице, шанк - барови, спортски терени, игралишта за децу и стазе са пратећим мобилијаром, надстрешнице и плаже, као и инфраструктурни објекти уз обавезну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије.

4.2.8. Општа правила за изградњу приступних путева

У оквиру површина на грађевинском земљишту остале намене, за грађевинске парцеле које немају директну везу са јавном саобраћајницом, дозвољена је изградња приступних путева. Свуда где постоје просторне могућности планирати изградњу саобраћајница (једносмерних или двосмерних) са развојеним колским и пешачким саобраћајем, у складу са поглављем 4.4.1. „Саобраћајне површине“. Изузетно, где не постоје просторне могућности, дозвољава се изградња колско пешачке саобраћајнице. Колске приступе за директан приступ појединачним парцелама са јавног пута планирати на посебној грађевинској парцели у оквиру израде пројекта парцелације. Једносмерни приступни пут мора бити прикључен на две јавне саобраћајне површине, а уколико је двосмеран и „слеп“, мора имати припадајућу окретишницу. У зони прикључака приступних путева на јавне саобраћајнице (улице) троуглове прегледности дефинисати у зависности од ранга улице и дозвољених брзина кретања возила. Ограде на парцелама породичног становања, које се налазе у зонама раскрсница, морају бити транспарентне.

4.2.9. Општа правила за пољопривредно, шумско и водно земљиште

Природне вредности на подручју Плана највећим делом представљају постојеће зелене површине - шумски засади у склопу мањих засеока инасаља, или изван граница насеља, затим постојеће шуме око хидроакумулације Заовине и на падинама изнад хидроакумулације, као и пољопривредно земљиште, које углавном чине ливаде на теренима без шуме. Карактеристика ових зелених површина је њихов добар квалитет и распрострањеност. На основу свега наведеног све планиране интервенције морају бити усклађене са поглављем 4.7.2. Услови и мере заштите природних добара и вредности, Услови и мере заштите природних вредности и предела у оквиру Националног парка „Тара, односно са“ Решењем о условима Министарства заштите животне средине РС (број 353-02-01507/2023-04 од 30.05.2023. године) издатим за потребе израде овог плана детаљне регулације и Условима за израду овог Плана које је прописано од стране ЈП „Национални парк Тара“ (број 292/1 од 15.03.2023. године).

4.3. ПЛАНИРАНЕ НАМЕНЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ПЛАНА

4.3.1. Зона А: грађевинско подручје

У оквиру грађевинског подручја планиране су следеће намене:

Површине и објекти јавне намене

- површине у функцији производње електричне енергије (ЕД),
- површине у функцији енергетске делатности (ТС)
- саобраћајне површине - саобраћајнице,
- комуналне површине – гробља (Г),
- водно земљиште – хидроакумулација Заовине (А)
- површине за спорт и рекреацију – јавна купалишта (ЈК) и
- јавне зелене површине - уређено зеленило (ЗП).

Површине осталих намена

- површине за становање (ТЦ1, ТЦ2),
- комерцијалне делатности у функцији туризма (ТЦ5),
- површине за спорт и рекреацију (ТЦ6)
- уређене зелене површине (ТЦ7).

4.3.2. Зона Б: простор изван грађевинског подручја

Обухвата пољопривредно (П), шумско (Ш) и водно земљиште – хидроакумулација Заовине (А), као и појединачне изграђене парцеле руралног и викенд становања (ТЦ3) удаљене од постојећих и реконструисаних саобраћајница, окружене пољопривредним површинама и некатегорисаним путевима повезане са околним простором. На овом простору се налазе и групације стамбених објеката изграђених на нестабилном и условно стабилном терену – клизишту (ТЦ4). На простору клизишта Мандићи је дефинисан простор који обухвата парцеле које је потребно проглашење јавног интереса ради санације и рекултивације земљишта објеката захваћених клизиштем „Мандићи“ (СР), а за потребе предузећа „Електропривреда Србије АД“, Огранак „Дринско - Лимске

хидроелектране“ Бајина Башта. Предметним планом је обухваћен део овог простора површине од око 13,08ха, што представља 48,4%од укупног подручја планираног за проглашење јавног интереса.

4.3.3. Биланс постојећих и планираних намена на подручју Плана

Табела 2: Структура и биланс постојећих и планираних намена на територији Плана
(упоредни приказ)

Намена	Постојеће стање		План	
	Површина (ha)	Процентуална заступљеност (%)	Површина (ha)	Процентуална заступљеност (%)
Површине јавне намене				
Саобраћајне површине саобраћајнице	33,62	3,73	34,88	3,87
Комуналне површине у функцији енергетске делатности	3,21	0,35	9,29	1,03
Површине за гробља *	-	-	0,46	0,05
Уређене зелене површине	-	-	0,76	0,08
Површине за спорт и рекреацију-јавна купалишта	-	-	0,87	0,09
Водно земљиште – хидроакumulација Заовине (А)	438,53	48,65	438,53	48,65
Земљиште намењено за санацију и рекултивацију – јавни интерес	-	-	13,08	1,45
Укупно јавно	475,36	52,73	497,87	55,23
Површине остале намене				
Површине за становање	14,90	1,66	50,19	5,56
Површине за становање нестабилном терену - клизишту	3,31	0,37	-	-
Површине за рекултивацију на нестабилном терену - клизишту	-	-	1,87	0,21
Комерцијалне делатности у функцији туризма	1,63	0,18	4,48	0,45
Уређене зелене површине	-	-	0,88	0,09
Површине за спорт и рекреацију	-	-	1,48	0,16
Пољопривредно земљиште	140,36	15,60	84,48	9,37
Шумско земљиште	293,73	32,59	260,09	25,85
Неизграђено (неплодно) земљиште	8,88	1,08	-	-
Укупно остало	462,81	51,34	403,47	44,77
Укупно ПДР	901,34	100,00	901,34	100,00

* Површине за гробља – постојећа сеоска гробља на земљишту остале намене, планирана су као површине јавне намене.

Напомена: сеоско гробље на клизишту „Мандићи“ је измештено са овог простора.

4.4. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА ЈАВНЕ НАМЕНЕ

Зона А: грађевинско подручје и Зона Б: простор изван грађевинског подручја

4.4.1. Саобраћајне површине (С)

Путна и улична мрежа

Како је, између осталих, један од циљева развоја планског подручја, поред заштите хидроакumulације „Заовине“, у оквиру Националног парка „Тара“, развој туризма и рекреације, то је и један од предуслова развоја планирање адекватног саобраћајног решења, које ће омогућити развој осталих активности. Другим речима, неопходно је планирати такав саобраћајни систем који ће, уз поштовање свих ограничења (конфигурације терена, очувања и заштите простора и амбијенталних вредности и слично) омогућити приступ свим постојећим и планираним грађевинским подручјима као и зонама осталих активности на подручју Плана.

Друмски саобраћај остаје основни вид саобраћаја на овом подручју.

Основна планска решења путне и уличне мреже из Просторног плана подручја посебне намене Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, број 44/2020) су у основи задржана. Предлог измењене саобраћајне матрице условљен је прилагођавањем фактичком стању, стању израђености и условима на терену.

Главна саобраћајна комуникација се одвија преко постојећег државног пута, постојећих општинских путева које треба реконструисати, као и преко новопланираних саобраћајница, преко којих се остварује допуна саобраћајне мреже у служби доступности планираних активности. При томе, димензионисање регулационе ширине и елемената попречног профила планираних саобраћајница условљено је нивелацијом и условима терена.

Већина нових саобраћајница у границама Плана, планирана је по траси постојећих општинских и пре свега некатегорисаних путева, које треба реконструисати тако да задовоље минималне техничке услове у погледу ширине, елемената попречног профила, нивелационих елемената и слично.

Основну саобраћајну мрежу чине следеће саобраћајнице (ознаке саобраћајница су у складу са графичким прилогом План саобраћаја, регулације и нивелације):

- С1 - Планом је предвиђено задржавање регулационе ширине као у постојећем стању а попречни профил садржи коловоз ширине 6,0m и обостране банке најмање ширине 1,0m. У питању је део општинског пута који се простире од раскрснице са постојећим државним путема број 403 према јужној граници Плана у дужини од око 2620m;
- С2 – саобраћајница која се од раскрснице са државним путем простире према северу и северо-западу до бране „Крушчица“, у дужини од око 5.588m. Планирана је изградња/реконструкција ове саобраћајнице тако да садржи коловоз минималне ширине 5,5m (2 x 2,75m), пешачко-бициклистичку стазу ширине 2,0m на страни саобраћајнице према хидроакumulацији Заовине и са супротне стране банку минималне ширине 0,5m. Реконструкција/изградња предметне саобраћајнице се углавном планира у оквиру постојеће регулационе ширине;
- С3 и С4 – приступне саобраћајнице у оквиру грађевинског подручја (Јевтићи), укупне дужине 463,0m, а попречни профил садржи коловоз минималне ширине 4,0m и обостране банке минималне ширине 0,25 m;
- С5 – Постојећа саобраћајница која се од Бране „Лазихи“ одваја и води према насељу Јевтићи. Укупна дужина ове саобраћајнице износи 513,0m, а планирани профил има коловоз ширине 5,5m и обостране банке минималне ширине 0,5 m;
- Саобраћајнице С6 и С7 су постојеће саобраћајнице које се простиру уз Брану „Лазихи“ и у наставку уз јужну границу Плана према Мандићима. Укупна дужина ових саобраћајница, у границама предметног плана, износи 1.076,0m, регулациона ширина је минимално 8,0m а попречни профил садржи коловоз ширине 6,0m и обостране банке/тротоаре минималне ширине 1,0m.

- Саобраћајнице С8, С9 и С10, приступне саобраћајнице које се одвајају од саобраћајнице С7 (Брана „Лазихи“) и простиру дуж обале хидроакумулације према насељу Мандићи. Укупна дужина ових приступних саобраћајница износи 1.333,0m. Регулациона ширина је најмање 4,0m, са коловозом ширине 3,5m и обостраним банкама/ивичњацима ширине 0,25m;
- С11 је приступна саобраћајница која се у правцу југ – север, спушта према обали хидроакумулације западно од Мандића. На њу се надовезују саобраћајнице С12 и С13. Укупна дужина ових саобраћајница износи 415,0m, са регулационом ширином која је најмања или једнака 4,0m;
- С14, С15 и С16 – саобраћајнице у континуитету, које се од насеља Јездићи спуштају према западној обали хидроакумулације. Дужина ових саобраћајница износи у збиру 805,0m, са планираним попречним профилем који садржи коловоз ширине 5,5m и обостране банке минималне ширине 0,5m;
- С17 – део постојеће саобраћајнице која се простире уз северо – западну обалу хидроакумулације (од Бјелуша према Доњим Караклијама). Дужина ове саобраћајнице у границама предметног плана износи 2.643,0m, а планирани попречни профил садржи коловоз ширине 5,5m, пешачко-бицикличку стазу, у делу саобраћајнице према хидроакумулацији Заовине, ширине 2,0m и банку минималне ширине 0,5m на супротној страни профила;
- Саобраћајница С18 повезује планирано насеље „Еко-Арт-Спорт-Центар“ Заовине на широку путну мрежу око хидроакумулације Заовине. Дужина ове саобраћајнице, до уклапања са саобраћајницама важећим ПДР „Еко-Арт-Спорт-Центар“ Заовине, износи око 620,0m. Планирана ширина коловоза износи 5,5m, а попречни профил садржи и обостране банке минималне ширине 0,5m;
- С19 – саобраћајница која се од С18 одваја према југо-истоку, према постојећим и планираним објектима у грађевинском подручју (Ступаревина); дужина ове приступне саобраћајнице износи око 875,0m, са минималном регулационом ширином од 5,0m (коловоз мин 4,0m и обостране банке по 0,5m);
- С20 – саобраћајница коју по траси постојећег пута треба реконструисати на правцу од Бране „Крушчица“ према Бјелуши. Предвиђена је реконструкција у оквиру постојеће регулације пута тако да попречни профил садржи коловоз ширине 5,5m, пешачко-бицикличку стазу ширине 2,0m (на страни према хидроакумулацији) и банку минималне ширине 0,5m, на супротној страни. Дужина саобраћајнице С20 у границама Плана износи 1.303,0m;
- Саобраћајнице С21, С22 и С23 су планиране саобраћајнице по траси постојећих некатегорисаних путева у засеоку Доњи Јелисавчићи. Укупна дужина износи 1.454,0m (С21- 660, С22 – 509 и С23 – 285), а планирани попречни профил садржи коловоз ширине 4,0m и обостране банке минималне ширине 0,5m;
- Саобраћајнице С24 и С25 воде до постојећих објеката у насељу Доњи Јелисавчићи на крајњем северу Плана, са укупном дужином од око 300,0m и са попречним профилем од 3,5 и 4,0m;
- С26 је приступни пут који повезује главни општински пут око хидроакумулацији и саобраћајнице у насељу Доњи Јелисавчићи. Дужина овог пута износи 427,0m са попречним профилем ширине најмање 4,0m;
- С27 је приступна саобраћајница (дужине 368,0m) која се у зони североисточне стране хидроакумулације спушта од насеља Доњи Јелисавчићи према обали и води до постојећих и планираних објеката. Ширина је планирана на најмању вредност од 4,0m;
- С28 – приступна саобраћајница гробљу, дужине 197,0m планиране ширине најмање 4,0m.

Укупна дужина планираних (као и реконструисаних постојећих) саобраћајница у границама предметног плана износи 21.000,0m и приказане су на графичком прилогу 3: План саобраћаја, регулације и нивелације. На истом прилогу су приказани планирани попречни профили, као и просечна нивелација свих саобраћајница.

Када је нивелација саобраћајница у питању, она је дата оријентационо и просечно за целу деоницу (између две раскрснице односно укрштања путева), а усклађена је са постојећом нивелацијом терена.

За парцеле које немају директан приступ на јавни пут, ширина приватног пролаза не може бити мања од 2,5m.

Приликом израде техничке документације, може доћи до одступања у погледу нивелације, приказаних техничких елемената (полупречници хоризонталних кривина и слично), прерасподеле елемената попречног профила, ако се за то нађе повољније решење, али у оквиру Планом дефинисане регулационе линије саобраћајница.

Постојеће и планиране саобраћајнице на територији Плана садрже коловоз минималне ширине 5,5m који омогућава безбедно двосмерно кретање возила, односно, када су у питању саобраћајнице за једносмерно кретање возила, коловоз има ширину од најмање 3,5m. За безбедно и континуално кретање пешака, препоручује се изградња тротоара минималне ширине 1,0m. Веће регулационе ширине постојећих и планираних саобраћајница, осим коловоза и обостраних тротоара / банке омогућавају и формирање површина за паркирање, проширења за панорамски разгледање и евентуално, на ужим саобраћајницама проширења за мимоилажење.

Приликом пројектовања, коловозну конструкцију планираних саобраћајница треба утврдити сходно рангу саобраћајнице, оптерећењу, као и структури возила која ће се њоме кретати. Коловозни застор треба да је у функцији саобраћајнице, подужних и попречних нагиба, као и начина одводњавања застора.

Пешачки и бициклички саобраћај

Ефикасно одвијање пешачког и бицикличког саобраћаја планира се изградњом пешачко – бицикличке стазе целом дужином главне саобраћајнице која се простире уз хидроакумулацију Заовине. Такође, пешачки саобраћај се може унапредити изградњом тротоара и уз остале саобраћајнице, уколико за то постоје могућности и потребе у оквиру дефинисане регулационе ширине сваке саобраћајнице (прерасподелом елемената попречног профила). Адекватном сигнализацијом, подручје Плана се може опремити бицикличким, пешачким и планинарским стазама које повезују ово место са атрактивним туристичким пунктовима, које прате шумске путеве и директно повезују цело подручје Националног парка „Тара“.

За планско подручје, као и за целокупно подручје Националног парка „Тара“ планира се развој „touring“-а (кружних и линеарних туристичких путовања/тура/путева, бицикличке и пешачке руте, јахање, лов, риболов и слично).

Водни саобраћај

Хидроакумулација Заовине пружа могућност за организовање наутичког туризма, који је тренутно слабо заступљен и локалног је карактера.

У сврху повећања степена доступности и атрактивности Заовинског језера могуће је формирање локалних путничких пристајалишта са релативно јефтним пловним пристанима и маринама, пре свега у зонама одмора и рекреације.

Паркирање

Посебне, издвојене јавне површине за паркирање нису планиране. Површине за паркирање путничких возила могу се градити дуж саобраћајница, у оквиру њихове регулације.

Правила грађења саобраћајница и саобраћајне инфраструктуре

Све саобраћајнице утврђене овим Планом морају се пројектовати по прописима за јавне путеве и улице и уз примену одговарајућих стандарда на основу Закона о путевима („Службени гласник РС“, број 41/2018, 95/2018 – др. закон и 92/2023 – др. закон).

Изградњу и реконструкцију саобраћајне инфраструктуре вршити у складу са законским прописима. На графичком прилогу број 3: План саобраћаја, регулације и нивелације, у размери 1:2500 приказане су постојеће и планиране саобраћајнице у обухвату Плана, а осовине саобраћајница дефинисане су аналитичким елементима. Кроз израду пројеката саобраћајница дозвољено је, да се за потребе побољшања саобраћаја, може извршити прерасподела простора у оквиру регулације саобраћајница без измене предметног плана. За све овакве промене неопходно је прибавити сагласност свих надлежних јавних комуналних предузећа и институција чије се инсталације налазе у профилима саобраћајница.

Основна правила за изградњу и реконструкцију саобраћајница:

- регулациона линија се утврђује у односу на осовинску линију (осовину јавне саобраћајнице), или на граничну линију и обележава за све постојеће и планиране саобраћајнице;
- растојање између регулационих линија (ширина појаса регулације) утврђује се у зависности од функције и ранга

саобраћајнице, односно инфраструктуре, као хоризонтална, надземна и подземна регулација;

- регулациона линија се обележава аналитичко геодетски за све планиране саобраћајнице на територији Плана;
- регулациона линија и осовина нових саобраћајница јавног пута су основни елементи за утврђивање саобраћајне мреже;
- регулациона линија и осовина нових саобраћајница утврђују се у односу на постојећу регулацију и парцелацију, постојеће трасе саобраћајница и функционалност саобраћајне мреже;
- нивелација саобраћајница и других јавних површина одређује се прорачуном падова и попречних и подужних профила појаса регулације;
- саобраћајнице изводити са савременим коловозним застором и оивичити их ивичњацима или изградити банкине;
- у профили улице, поред саобраћајне функције, обезбедити простор за пролазак инфраструктурне мреже;
- приликом планирања нових или реконструкције постојећих улица обезбедити улично зеленило (дрвореде, травњаке и слично);
- пешачке површине (стазе и тротоаре), уколико то просторне могућности дозвољавају, физички издвојити у посебне површине заштићене од моторног саобраћаја (изузев код интегрисаних улица);
- ширина тротоара за кретање пешака је минимум 1,5m, изузетно, ако за то не постоје просторне могућности 1,0m
- за инвалидна лица на пешачким прелазима предвидети изградњу рампе нагиба 1:20 (изузетно 1:12) минималне ширине 1,8m;
- попречне профиле и коловозне конструкције свих саобраћајница димензионисати према меродавном саобраћајном оптерећењу;
- радијус закривљења на раскрсницама је треба да буде минимум 7,0m, изузетно, имајући у виду конфигурацију терена, приликом пројектовања је могуће формирати раскрснице са мањим радијусима закривљења;
- паркирање на јавној површини уз коловоз је могуће и планира се као управно, паралелно или косо;
- одводњавање планираних саобраћајница решавати у систему затворене кишне канализације.

Основна правила за паркирање

Генерално, паркирање возила у оквиру границе Плана решавати на два основна начина:

- у оквиру припадајућих парцела и
- у оквиру регулационе ширине саобраћајница.

Планирана се да нови објекти своје потребе за паркирањем возила решавају у оквиру сопствене грађевинске парцеле, било у гаражи у склопу самог објекта, или на слободном делу парцеле. Потребан број паркинг места за одређене планиране намене дефинисан је на бази норматива. Минимални плански параметри за паркирање који се примењују за пројектовање објеката са различитом наменом су следећи:

Табела 3: Нормативи за димензионисање паркинг простора (броја паркинг места)

Намена	
Становање	1 паркинг место (ПМ) / сваку стамбену јединицу
Трговина	1 ПМ / 66,0m ² продајног простора
Пословање	1 ПМ / 80,0m ² БРГП објекта
Угоститељство	1 ПМ / два стола са 4 столице
Спортско рекреативни центри	1 ПМ на 50,0m ² БРГП + 1 ПМ на 10 седишта на парцели и у утицајној зони заједно
Рекреативни спортски терени	1 ПМ на сваког запосленог + 1 ПМ на 100,0m ² БРГП на парцели и у утицајној зони заједно
Јавне површине	1 ПМ на 3 запослена

У складу са важећим стандардима, минималне димензије за управно паркирање путничких возила су 4,80x2,30 m, али, имајући у виду габарите савремених возила, приликом пројектовања се предлаже формирање већих паркинг места (5,0x2,5m). Минимално место за подужно паркирање аутомобила износи 5,5x2,0m. Димензије паркинг места код косог паркирања дате су у следећој табели:

Табела 4: Димензије паркинг места код косог паркирања

Тип возила	α^0	A	B
Путнички аутомобил	30	4,30	2,20
	45	5,00	2,30
	60	5,30	2,30

За возила особа са посебним потребама, приликом планирања јавних паркинг простора и гаража, обезбедити минимум 5% паркинг места од укупног расположивог броја.

Код управног паркирања, димензија паркинг места за особе са инвалидитетом износи 3,7x5,0m, односно на ширину паркинг места од 2,2m додаје се простор за инвалидска колица, ширине 1,5m. Код два суседна паркинг места дозвољено је да се користе исти простор за инвалидска колица, односно да ширина два суседна места за особе са инвалидитетом износи 5,9m (2,2 + 1,5 + 2,2m).

Кретање деце, старих, хендикепираних и инвалидних лица

У току разраде и спровођења плана применити прописе који регулишу наведену проблематику, у складу са Правилником о техничким стандардима планирања, пројектовања и изградње објекта којима се осигурава несметано кретање и приступ особама са инвалидитетом, деци и старима („Службени гласник РС“, број 22/2015).

Све јавне површине (улице, скверови, паркови и слично), пословне намене, као и друге објекте, пројектовати, градити и одржавати тако да свим корисницима, а посебно особама са инвалидитетом, деци и старим особама, омогућавају несметан приступ, кретање и боравак, односно коришћење у складу са одговарајућим техничким прописима.

На пешачким прелазима поставити оборене ивичњаке. На семафорима поставити звучну сигнализацију.

На јавним површинама за паркирање, планиран је одређени број места за кориснике - особе са инвалидитетом у складу са горе поменутих правилником.

4.4.2. Комунална инфраструктура

4.4.2.1. Хидротехничка инфраструктура

Канализација

С обзиром на специфичност планског подручја, у смислу осетљивости на загађење воде у хидроакумулацији, као и на формирање клизишта у приобаљу, изградња канализационог система представља приоритет. Како се ради о малим и разуђеним насељима изградња јединственог канализационог система није реална већ ће се канализација решавати локалним системима, са типским уређајима за пречишћавање типа био-диск, или групним прописним водонепропусним септичким јамама са организованим пражњењем од стране овлашћеног предузећа. Локације и капацитет уређаја за пречишћавање односно групних септичких јама дефинисаће се техничком документацијом (на графичком прилогу број 5: План комуналне инфраструктуре – синхрон план, симболом су приказане оријентационе локације ових објеката).

У случају појединачних малих потрошача (викендице, стамбени објекти и друго) које није могуће прикључити на групни систем канализације за сакупљање отпадних вода предлажу се водонепропусне септичке јаме, једна за сваку парцелу. Положај септичких јама унутар локације прилагодити распореду планираних објеката водећи рачуна да буду приступачне за возило - аутоцистерну које ће их празнити, као и да се лако могу преоријентисати на јавну канализациону мрежу након њене изградње.

Септичке јаме (појединачне или групне) морају бити изграђене без испуста и прелива у околини терен с водонепропусним дном и зидовима, о чему треба приложити атест правног лица које управља јавном канализацијом. Септичке јаме треба удаљити од регулационе линије минимум 5,0m, од суседне парцеле 2,0m, од објекта минимум 5,0m. Корисна запремина септичких јама не може бити мања од 4,0m³ и зависи од оптерећења потрошача и динамике пражњења.

За објекте са туристичким смештајем (хотели, мотели и одмаралишта) обавезна је израда одговарајућих уређаја са непропусним системима који ће се празнити или са комплетним пречишћавањем. Димензију и избор одговарајуће величине био-диск уређаја одредити кроз техничку документацију у зависности од специфичног хидрауличног и биолошког оптерећења за различите кориснике, односно објекте. Био-диск уређаје лоцирати тако да буду

удаљени око 50-100,0m од објеката, по могућству у сливу поточне долине са приступним путем. Локална постројења за пречишћавање треба планирати, изградити, руковати њима и одржавати их, тако да у свим климатским условима раде правилно и поуздано односно обезбеђују захтеване вредности на изливу у водоток.

Атмосферске воде решавају на такав начин да се обезбеди максимално задржавање воде на сливу, инфилтрација и поновно коришћење кишнице. То подразумева следеће:

- испуштање атмосферских вода са кровних површина у зеленило;
- поплочавање слободних површина пропусним плочама;
- обарање ивичњака где год постоји могућност према зеленим површинама;
- изградњу ретензија за сакупљање и задржавање атмосферских вода.

Воде са кровних површина у оквиру појединачних парцела усмеравају у зеленило или сакупљати за даљу употребу.

Воде са саобраћајних површина, већих паркингау оквиру хотелских комплексаприхватити сливницама са таложником и сепаратором и тек онда одвести у реципијенте, у противном одвести их у посебне септичке јаме без понирања воде.

Квалитет вода након третмана на уређајима за пречишћавање, које се упуштају у водотокове, морају бити у складу са Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода ("Службени гласник РС", број 74/2011) и Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање ("Службени гласник РС" број 67/11,48/12 и 1/16). Места испуста обезбедити адекватним изливним грађевинама са "жабљим" поклопцем.

Водоснабдевање

За све будуће кориснике планирана је секундарна мрежа у наставку постојеће, претежно прстенастог типа, минималног пречника Ø100mm. На водоводној мрежи поставити противпожарне хидранте за гашење пожара распоређене на растојању од 80,0 до 150,0m, у свему према Правилнику о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара ("Службени гласник РС", број 3/2018).

Планирани цевоводи дистрибутивне мреже треба да прате регулацију нових и постојећих саобраћајница или пешачких стаза, лоцирани испод тротоара или зелених површина. Изградњу водоводне мреже вршити етапно према потреби. Изградњу и реконструкцију јавне водоводне мреже ускладити са изградњом планираних саобраћајница односно реконструкцијом постојећих. Уколико постојећа мрежа излази из регулационе ширине саобраћајнице, приликом реконструкције мреже или коловоза положити нови цевовод у складу са овим правилима, а постојећи укинути. Дебљина надслоја земље изнад горње ивице цеви оптимално не сме бити мања од 1,5m, а изузетно може бити мања због услова терена, али не мања од 1,0m.

У оквиру комплекса постројења за пречишћавање воде (фабрика воде) са резервоаром и пумпном станицомна катастарској парцели 276/3 КО Коњска Река површине П=4.140,0m² дозвољена је изградња објеката у функцији водоснабдевања, што подразумева изградњу додатних капацитета у случају потребе, изградњу лабораторије, портирнице, просторија за смештај радника, водонепропусну септичку јаму, уређај за пречишћавање воде од прања филтера, цевне везе, водмер, трафо-станицу и друго.

Водопривреда

У планском периоду посебну пажњу обратити на заштиту квалитета воде у хидроакумулацији, првенствено изградњом канализационих система и забраном испуштања загађених вода у хидроакумулацију и водотокове који је пуне.

Грађевинска линија мора бити удаљена минимално 10,0m у односу на урез воде при максималној коти успора (881,5m нм).

Правила грађења хидротехничке инфраструктуре

Код одређивања траса водовода и канализације треба испунити захтеве у односу на друге инсталације и објекте. Ови услови произилазе из карактеристика појединих инсталација имајући у виду и изградњу и погон. Услови су дати су у наредној табели, при чему предвиђена растојања нису осовинска већ растојања од зида до зида.

Назначена одстојања су минимална, што значи да треба тежити већим вредностима.

Ако се постављени захтеви не могу испунити онда је то специфично стање где треба предвидети посебно решење у пројекту, водећи рачуна о битним карактеристикама водовода и канализације (посебно решење је на пример, смештај у комуналну галерију, итд).

Табела 5: Врста комуналне инсталације (објекта) и потребно минимално одстојање

Врста комуналне инсталације (објекта)	потребно минимално одстојање [m]	
	водовод	канализација
до грађевинске линије (до темеља објекта)	5	5
енергетски каблови	1	1
телекомуникациони, сигнални каблови	1	1
стуб уличног осветљења	1,5	1,5
ивичњак саобраћајнице	1,5	1,5
стабло дрвета (значајнијег)	2	2
водовод	-	1,5-2
канализација	1,5-2	-

По правилу, полазећи од објекта, ближе грађевинској линији постављају се плиће инсталације, а даље оне које се постављају на већим дубинама.

Код укрштања инсталација, водити рачуна о следећем:

1. да водоводне цеви буду постављене изнад канализација, с тим што по потреби може бити предвиђена заштита водовода (цев у цев),
2. код укрштања са електрокабловима треба водити рачуна о свим аспектима безбедности како код изградње, тако и у фазама које се појављују у погону.

Дубина укопавања код водовода произилази из захтева стабилности, односно да цевовод не буде повређен од саобраћаја. Оријентационо, надслој изнад темена цеви треба да буде 1,5m.

Дубина укопавања канализације мора бити таква да се на исправан начин може извршити прикључење објекта и подови морају бити такви да се обезбеде повољни хидраулични услови течења у каналима.

Избор материјала за водовод и канализацију врши се у пројекту. Врста и класа цевног материјала за водоводну мрежу који ће бити уграђен, треба да испуни све потребне услове у погледу очувања физичких и хемијских карактеристика воде, притиска у цевоводу и његове заштите од спољних утицаја, како у току самог полагања и монтаже, тако и у току експлоатације. Избор грађевинског материјала од кога су начињене цеви, пад цевовода и остале техничке карактеристике одредиће се пројектом а у зависности од статичких и динамичких утицаја, слегања терена, агресивности околног земљишта и других техно-економских параметара и у складу са важећим санитарним прописима. По правилу треба употребљавати материјал реномираних произвођача, где постоје дужи искуствени подаци да се ради о квалитетним материјалима. Погрешан је став ако се води рачуна само о ниској набавној цени. Важно је да се у оквиру једног система не употребљавају више врста материјала, јер то отежава одржавање.

Водоводну мрежу пројектовати и градити тако да се реализује циркуларни(прстенаст) систем и да буду задовољени захтеви из противпожарне заштите (минимални пречник 100mm) и потребан минимални притисак.

За прикључке на водовод већих потрошача, где је пречник прикључка 50mm и већи треба решити са регуларним одвојцима са затварачем.

Водомер може бити смештен у подруму зграде или у посебном склоништу одговарајућих димензија, према прописима Општине. Потребно је следеће:

- да водомер буде приступачан радницима комуналног предузећа ради читавања стања;
- да водомер буде заштићен од било каквих повреда;

- да водомер буде заштићен од замрзавања код ниских температура.

Минималан притисак у водоводној мрежи не може бити мањи од 250 кра.

Ако се гашење пожара врши ватрогасним возилима мора бити омогућен приступ возилима око објеката који се штите. Потребно је одредити хидранте где се ватрогасно возило пуни водом.

Није дозвољено спајање водовода, који мора бити под санитарним надзором, са било којим другим водоводом, нити се дозвољава акумулација воде у резервоарима из којих се вода може повратити у водовод.

Канализацију треба решавати по сепарационом систему. У канализацију за отпадне воде, не дозвољава се увођење атмосферске воде. Минимални пречник канала за отпадне воде мора бити 200 mm, под условом да има потребан капацитет.

Рачунско пуњење канала треба узети 0.6 D, где је D унутрашњи пречник канала.

Канале пројектовати тако да минималне брзине буду веће од 7m/s. Тиме се спречава таложење у каналу.

Септичке јаме треба да буду грађене према санитарним прописима, што важи и за њихово одржавање.

Канализациону мрежу опремљемити објектима према прописима. Шахтови се морају обавезно поставити на сваком споју канала, на местима промене правца трасе и на местима промене нагиба нивелете. У правцима, шахтове не треба постављати на већем растојању од 50,0m. Ревизионе силазе покрити округлим поклопцима. Код канала за отпадне воде на поклопцу треба да буде минимум отвора ради вентилације, како би се спречило уливање веће количине атмосферске воде које би оптерећивале канале и постројења за пречишћавање отпадних вода.

Вода из дренажа, сме се уводити у канализацију за отпадне воде само ако је максималан доток воде из дренаже веома мали и ако не постоји други начин где би се воде из дренаже испуштале (случајеви када не постоји канализација за атмосферске воде или какав поток).

За одвођење атмосферских вода користи се решење канализације по непотпуном сепарационом систему, односно без канализације за атмосферске воде које се тако евакуишу риголама најкраћим путем.

Забрањено је грађење сталних или постављање привремених објеката по траси (објектима) водовода и канализације који би сметали функционисању и одржавању објеката водовода и канализације.

Црпне станице на водоводу или канализацији треба да су лоциране тако да се могу оградити са минималном зоном санитарне заштите, како се предвиђа санитарним прописима. Ако се мора поступити другачије, онда то треба урадити у сагласности са надлежним санитарним органом.

Пројектовање и изградња објеката водовода и канализације, као грађевинских објеката, регулисано је са више техничких прописа које треба поштовати и код пројектовања и код изградње.

4.4.2.2. Електроенергетска инфраструктура

У обухвату Планане планира се изградња електроенергетске инфраструктуре у власништву Електромрежа Србије (ЕМС). На предметном подручју планира се изградња 10kV водова са новопланираним бетонским трафостаницама типа стубнеили слободностојеће монтажне бетонске ТС (МБТС) 10/0,4 kV. Стубне ТС се могу изводити на бетонским или челично-решеткастим стубовима. Потребне за електричном енергијом су планиране према техничким препорукама број 14 (Пословна заједница „Електропривреда Србије“ АД), а у складу са савременим стандардима потрошње енергије по метру квадратном (m²) објекта и броју корисника.

На основу ових прорачуна, за потребе снабдевања старијих и нових потрошача, препоручује се следећи тип трафостаница (ТС):

- за објекте туризма и туристичког пословања, као и за објекте других видова пословања - слободностојећа монтажна бетонска ТС за снагу до 1x1000 (2x1000)kVA.

Планира се изградња нових пет трафостаница у обухвату Планског подручја:

1. Стубна трафостаница (ТС) 10/0,4 kV тип 400 kVA на к.п. 1137/7 К.О. Заовине са прикључним кабловским 10kV водом од растављачког стуба на к.п. 2310/2 К.О. Заовине,
2. ТС 10/0,4 kV тип 400 kVA на к.п. 1102/2 К.О. Коњска Река двостраним напајањем са прикључним кабловским 10 kV водом од будуће ТС 10/0,4 kV тип 400 kVA на к.п. 1137/7 К.О. Коњска Река и 10 kV водом од ТС 10/0,4 kV „Јелисавчићи 3“ на к.п. 457 К.О. Коњска Река,
3. ТС 10/0,4 kV тип 400 kVA на к.п. 703/6 К.О. Коњска Река са прикључним кабловским 10 kV водом од ТС 10/0,4 kV „Бјелуша 2“ на к.п. 1766/1 К.О. Коњска Река
4. ТС 10/0,4 kV тип 400 kVA - на к.п. 1766/1 К.О. Коњска Река са прикључним кабловским 10 kV водом од МБТС 10/0,4 kV „Вежања“ на к.п. 1288/3 К.О. Коњска Река
5. ТС 10/0,4 kV тип 400 kVA - на к.п. 443/1 К.О. Коњска Река са прикључним кабловским 10 kV водом.

Од будућих ТС до објеката који ће се напајати планираће се 0,4 kV кабловски водови. Промена катастарске парцеле за потребе изградње ТС неће се сматрати изменом овог Плана. По потреби се ТС могу лоцирати и на другим парцелама а све у зависности од редоследа градње према конкретной намени објекта по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, као и потребне снаге за исте. Локација ТС се одређује поред улице (на приступном месту) и што ближе центру потрошње електричне енергије.

Трафостаница треба да буде слободностојећа, типска, монтажно-бетонска, што ближе центру потрошње и омогућеним прилазом теретним возилом са јавне саобраћајнице. Димензије слободностојеће ТС 10/0,4kV су оријентационо 3,0x4,0m, без тротоара и уземљивача. Трафостанице се могу градити и у објекту уколико се ТС користи искључиво за напајање објекта. Начин повезивања (техничко решење), трафостаница је условљено редоследом градње и условима надлежне електродистрибуције. Потребно је изградити нове 10kV водове по новопланираним трасама, као и по већ постојећим трасама и ова мрежа у будућности где год је могуће и економски исплативо мора бити подземна. Изградњом нове и реконструкцијом постојећих трафостаница извршиће се растерећење постојеће трафостаница, побољшање напонских прилика и смањење губитака. Инсталисану снагу у трафостаници дефинисати локацијском дозволом, према конкретной намени објекта, по захтеву инвеститора, а на основу врсте, категорије и локације потрошача, као и потребне снаге за исте. Такође треба обезбедити могућност даљинског командовања расклопном опремом у разводном постројењу 10kV. Трафостанице се раде као суве са изолацијом од епоксидног материјала. Не планирати употребу уљних трафостаница.

Трафостанице прикључивати по принципу „улаз-излаз“, подземно, кабловима типа 10kV. Трасе каблова поставити у јавној површини, у тротоарском делу саобраћајница, непрекидно доступне ради евентуалног отклањања кварова. Каблове полагаати у земљане ровове на дубини 0,8m у слоју ситнозрнасте земље или песка. На местима где се очекује повећано механичко напрезање, каблове треба положити у кабловску канализацију. Паралелно са енергетским кабловима 10kV положити и PVC цев Ø40mm за оптички кабл за потребе даљинског управљања. При пројектовању и изградњи саобраћајница водити рачуна да се на потребним местима остави довољан број отвора кабловске канализације за каблове свих напонских нивоа како би се касније избегло прекопавање.

Локацију трафостанице одредити поред улице (на приступном месту) и што ближе центру потрошње електричне енергије. Свака градња условљена је применом Техничких препорука Електропривреде Србије – Дирекције за дистрибуцију електричне енергије Србије ТП-1, ТП-2, ТП-5, ТП-7 и осталим релевантним.

У заштитним зонама објекта електроенергетске инфраструктуре се ограничава планирање изградње нових објеката и инфраструктуре која би угрозила њихову безбедност и дала правовремене и ефикасне интервенције којима се спречавају техничко-технолошке незгоде. Пешачке, бицикличке и планинарске стазе не планирати у зонама објеката и постројења РХЕ "Бајина Башта" уколико би се њиховом изградњом нарушио утврђени режим безбедности и заштите. Ови објекти постројења спадају у категорију специфичних делова објеката који су дефинисани као објекти од посебног значаја за одбрану Републике Србије. Забрањено је осматрање, снимање и приступ, а мере за њихову заштиту дефинишу се посебним сагласностима од стране Министарства одбране.

Циљ предметног плана је да, поред поштовања режима заштите, правилима и условима подручја посебне намене је усклађивање са процесом производње електричне енергије из комплексног система Реверзибилне хидроелектране (РХЕ) "Бајина Башта" и обезбеђивање услова да било какве градње и активности у свим временским и хидролушким условима не могу угрожити или ограничити одвијање процеса рада РХЕ "Бајина Башта" како у редовним, тако и у акцидентним ситуацијама.

Планирањем нових објеката обезбедити и осигурати неометано коришћење брана "Лазихи" и "Крушчица", као и наведених објекта који чине заједнички комплекс и доказати да утицај нових објекта унутар комплекса неће имати утицај на њихову стабилност и безбедност. ЕПС АД у сврху производње електричне енергије спушта и подиже котухидроакумулације. У складу са важећом Водном дозволом број 000413927 2023 14843 001 001 325 011, од 15.12.2023. године максимална кота хидроакумулације је 881,50m нм, а минимална 815,00m нм. Планирање и пројектовање свих објеката у зони хидроакумулације прилагодити и доказати да наведени режим рада хидроакумулације не утиче на њихову стабилност и обезбедити све потребне мере заштите од могућих осцилација хидроакумулације и заштите квалитета воде у хидроакумулацији.

У заштитним зонама објеката у саставу производног комплекса РХЕ „Бајина Башта“ (тунела, хидроакумулације „Заовине“, фотонапонске електране, црпне станице „Ђурићи“, ГУИГ и филтерског постројења „Тара“ и хидроакумулације „Крушчица“) ограничати планирање изградње саобраћајница и друге инфраструктуре која би угрозила њихову безбедност и правремене и ефикасне интервенције којима се спречавају техничко-технолошке несреће.

Делови инфраструктуре напонских каблова, командних и сигналних уређаја, инсталација воде и приступних саобраћајница и саобраћајне инфраструктуре за евакуацију и замену инсталиране опреме у хаваријским условима не могу бити предмет измештања или прилагођавања екстерним захтевима.

Мрежу 0,4kV концептирати као подземну, кабловску кабловима типа РР00-А одговарајућег пресека или надземну са СКС одговарајућег пресека на бетонским стубовима, типом и пресеком кабла дефинисаним главним пројектом.

Инсталацију осветљења саобраћајница извести у простору тротоара, а избор врсте и висине стубова и типова светиљки према постојећој концепцији. Јавна расвета мора бити усмерена према тлу, ради заштите животиња и пејзажа.

Правила грађења електроенергетске мреже

Изградњу електроенергетских објеката на планском подручју вршити на основу одобрене инвестиционо техничке документације и прибављених одговарајућих решења и дозвола сагласно Закону о планирању и изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 – др. Закон, 9/2020, 52/2021 и 62/23) и Закону о енергетици ("Службени гласник РС", број 95/18 – др. закон, 40/21, 35/23 – др. закон и 62/23).

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са обе стране вода од крајњег фазног проводника, има ширине:

- 1) За напонски ниво 1kV до 35kV
 - за голе проводнике 10,0m, кроз шумско подручје 3,0m,
 - за слабо изоловане проводнике 4,0m, кроз шумско подручје 3,0m,
 - за самоносеће кабловске снопове 1,0m.
- 2) Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове), од ивицебетонског канала, износи:
 - за напонски ниво 1kV до 35kV, укључујући и 35kV - 1,0m;
- 3) Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:
 - за напонски ниво 1kV до 35kV, 10,0m.

У заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетског објекта могу се градити објекти, изводити друге радње, или засађивати дрвеће и друго растиње, ако то није у супротности са планским актом, наменом земљишта, прописима о изградњи објекта, условима прописаним Законом, или техничким нормативима и другим прописима. Власник или носилац других права на непокретности који намерава да изводи грађевинске радове у зони заштите електроенергетског објекта, пре подношења захтева за

издавање грађевинске дозволе, дужан је да прибави сагласност енергетског субјекта.

Није дозвољено паралелно вођење енергетских каблова испод, или изнад водоводних или канализационих цеви, осим при укрштању. Хоризонтални размак енергетског кабла од водоводне или канализационе цеви мора да износи најмање 0,4m. Енергетски кабл при укрштању положити испод или изнад водоводне или канализационе цеви, на растојању од најмање 0,3m. Ако се размаци не могу постићи, тада енергетски кабл провући кроз заштитну цев. На местима паралелног вођења или укрштања енергетског кабла са водоводном или канализационом цеву ров копати ручно (без употребе механизације).

Укрштање енергетског кабла са водотоком (река, канал и слично) изводити полагањем преко мостова. Изузетно, укрштање са мањим рекама, потоцима и сл. може да се изведе полагањем кабла на дно или испод дна водотока. Полагање кабла на дно водотока изводи се на месту где је брзина воде најмања и где не постоји могућност већег одрона земље или насипања муља. Каблови употребљени за ово полагање морају бити појачани арматуром од челичних жица. Полагање кабла испод дна водотока изводи се провлачењем кроз цев на дубини од најмање 1,5m испод дна водотока. При томе се морају поштовати и други услови дефинисани „Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV („Службени лист СФРЈ број 65/88“ и „Службени лист СРЈ број 18/92“).

Електроенергетски кабловски водови се могу полагати уз услов да су обезбеђени потребни минимални размаци у односу на друге врсте инсталација објеката који износи 0,5m у односу на телекомуникационе каблове и у односу на локалне и сервисне саобраћајнице. Ако се потребни размаци не могу обезбедити, енергетске каблове полагати у заштитну цев, дужине најмање 2,0m са обе стране места укрштања, или целом дужином код паралелног вођења, при чему размак не може бити мањи од 0,3m. Код паралелног вођења, није дозвољено полагање енергетског кабла изнад или испод цеви водовода и канализације, гасовода и топловода.

Код укрштања са телекомуникационим каблом енергетски кабл полагати испод истог, под углом укрштања приближно 90°, алине мање од 30°.

На прелазу преко саобраћајница енергетски кабл се полагати у заштитну цев на дубини минимално 0,8m испод коловоза.

Посебни услови за ТС 10/0,4 kV:

- све ТС морају имати приступни пут за тешка возила током изградње и током целог века експлоатације (возило са дизаљцом потребних димензија),
- током изградње ТС потребно је да око целе ТС, а због постављања уземљивача, буде слободан појас ширине 2,5m,
- пожељно је да се по завршетку изградње ТС и уземљивача асвалтира око целе ТС појас ширине 1,5m.

Прикључење новоизграђених трафостаница 10/0,4kV изводити кабловима 10kV, положеним у енергетску кабловску канализацију.

Посебни услови за енергетску кабловску канализацију:

- енергетску кабловску канализацију изводити од префабрикованих бетонских кабловица са мин 2x4x100mm отворима или од пластичних цеви са минималноосам отвора унутрашњег пречника 100mm,
- минимална дубина полагања је 0,8m од површине тла од горње површине кабловица или цеви,
- ширина зоне за енергетску кабловску канализацију износи 0,8m,
- кабловске шахте морају бити димензија 2,0x2,0x2,0m са ливеним поклопцем за тешки саобраћај,
- унутрашњи зидови шахти су малтерисани, а на зиду испод отвора шахте постављене металне мердевине,
- отвори шахте су квадратног облика дијагонале 0,7m.

Трасе за каблове 0,4kV и каблове јавног осветљења биће одређиване кроз појединачна одобрења за прикључивање и кроз услове за изградњу објеката појединачних потрошача, а према динамичној потреби. Приликом изградње планираних објеката придржавати се свих техничких прописа за изградњу.

За слободностојећи објекат трафостанице 10/0,4 kV (слободностојеће) обезбедити колски приступ изградњом приступног

пута најмање ширине 3,0m до најближе јавне саобраћајнице. Како објекти трафостаница 10/0,4kV и водови напонског нивоа 10 (20) kV спадају у објекте за које се не издаје грађевинска дозвола - члан. 145. Закона о планирању изградњи ("Службени гласник РС", број 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/23), већ се радови врше на основу решења којим се одобрава извођење радова, то јемогуће издавање решења за објекат трафостанице и за деонице каблова који нису дати на графичком прилогу ако инвеститор обезбеди документацију предвиђену чланом 145. поменутог закона.

У делу ваздушног вода где постоје објекти високоградње и на прелазима преко саобраћајница морају се задовољити прописана хоризонтална и вертикална одстојања, а сам вод мора имати појачану механичку и електричну сигурност.

Објекте градити на прописној удаљености од постојећих електроенергетских објеката. Уколико приликом изградње објекта овај услов није могуће испунити, инвеститор је дужан да ЕДСС поднесе захтев за измештање, као и да финансира измештање, електроенергетских објеката на прописом утврђено одстојање.

- Изнад локалних или прилазних путева који се користе као путеви за јавну употребу, сигурносна висина износи 7,0m.
- Удаљеност било ког дела стуба од спољне ивице пута, по правилу не сме бити мања од 10,0m, а у изузетним случајевима може се смањити на најмање 5,0m.
- С обзиром на то да изградња саобраћајнице подразумева употребу механизације и људске радне снаге, ради заштите људи и електроенергетских објеката, пре почетка извођења радова дужни сте упозорити непосредне извршиоце на положај подземних електроенергетских водова и да су исти под напоном.
- Ради обезбеђења надзора за радове на укрштању са електроенергетским водовима, дужни сте да благовремено обавестите ову електродистрибуцију о времену почетка и завршетка извођења предметних радова.
- Трошкове трасирања, вршења надзора и за евентуално причињене штете на електроенергетским водовима сноси инвеститор, односно извођач радова.

Услови за прикључење планираних објеката на простору обухваћеним Планом биће дефинисани појединачно за сваки објекат посебним поступком.

Обновљиви извори енергије

Постојећи законски оквир који се непосредно односи на припрему документације изградње обновљивих извора енергије (у даљем тексту ОИЕ) чине прописи из подручја енергетике, водопривреде, пољопривреде, уређења простора и изградње објеката, заштите животне средине, имовинско-правних односа.

За све пројекте везане за изградњу ОИЕ неопходно је, у складу са "Листом пројеката за које је обавезна процена утицаја и листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину" ("Службени гласник РС", број 114/2008) и другим законима везаним за заштиту животне средине, поднети захтев надлежном органу како би се утврдило да ли постоји или не постоји потреба за изградњу Студије о процени утицаја на животну средину.

4.4.2.3. Телекомуникациона инфраструктура

Постојећи подземни међумесни бакарни и оптички каблови, обезбеђују и носе врло значајан међународни, међумесни и месни ТК саобраћај. па било каквим грађевинским радовима не сме доћи до угрожавања нормалног функционисања саобраћаја електронских комуникација и мора увек бити обезбеђен адекватан приступ кабловима и ТК објектима ради њиховог редовног одржавања и евентуалних интервенција.

Планом је неопходно предвидети обезбеђење и заштиту свих објекта електронских комуникација како би се евентуалним изменама реконструкцијом постојећих или изградњом нових објеката нашли у зони изградње и били угрожени.

Ради што једноставнијег решавања за новим прикључцима и проширења услуга, обезбедити приступ свим планираним објектима приводном ТК канализацијом, односно, извршити усклађивање постојећих капацитета ТК канализације и ТК мреже са планираним потребама. Предвидети коридоре телекомуникационе инфраструктуре (ТК канализација, заштитне цеви, подземна ТК мрежа, оптичка мрежа и НФС мрежа) уз све саобраћајнице, уз поштовање важећих техничких услова о дозвољеним удаљеностима

код паралелног полагања и укрштања са осталим инфраструктурним водама. Ширина коридора је 1,0m.

Приликом изградње нове или реконструкције постојеће саобраћајне инфраструктуре предвидети паралелно полагање кабловских цеви за накнадно провлачење ТК каблова у регулационом појасу саобраћајница, испод тротоара или у зеленом појасу. На овакав начин ови ресурси би били расположиви за будуће проширење мреже или пружање нових услуга.

На местима укрштања нових траса телекомуникационих каблова са коловозима, као и испод бетонских и асфалтних површина, предвидети полагање PVC Ø110mm цеви како би се избегла накнадна раскопавања површина.

Кабловска телекомуникациона окна планирати на сваком скретању траса каблова и на правцима не дужим од 100,0m. Тенденција развоја електронским комуникација усмерена је на изградњу оптичких и НВС мрежа које се повезују са централном концентрацијом. С обзиром на такве тенденције развоја планира се и унапређење оптичке мреже изградњом нових оптичких каблова и проширењем капацитета постојећих.

Такође се планира и реализација GPON и FTTH технологије, повезивањем корисника оптичким кабловима што омогућава брзе протоке и минимални утицај ометејућих фактора (удаљеност од концентрације, утицај струје и слично), као што су дигитална телевизија, интернет великих брзина и слично.

Телекомуникационе мреже новije генерације доносе знатно, квалитетније и напредније сервисе, као што су „Triple-play“ – широко појасни приступ интернету, пренос тв сигнала и телефоније преко јединственог уређаја.

Планирани развој ТК услуга је заснован на замени постојеће бакарне приступне мреже оптичким кабловима, чиме се добија бољи квалитет и поузданост услуга, као и веће брзине интернета независно од удаљености корисника од уређаја.

План развоја бежичног преноса сигнала је усмерен у правцу имплементирања 5G сигнала, што би на територији обухвата Плана могуће реализовати помоћу постојећих базних станица, као и изградњом нових чије су планиране позиције дате у ситуацији. Важно је да новоизграђене базне станице морају бити повезане оптичким кабловима на постојећу оптичку мрежу.

Изградњу нових MSAN треба предвидети на јавним површинама, или на грађевинским парцелама у оквиру површина осталих намена, уз обавезно решавање имовинско-правних односа, односно планирање подземних инсталација и усклађивање делова траса подземних ТТ водова које су на јавним површинама, са урбанистичким и саобраћајним решењима датим у графичком делу Плана.

Изградња нове и реконструкција постојеће мреже на грађевинској парцели на којој се налази постојећа телефонска централа (било каквог облика), или у случају парцеле без централе (на пример у случају потребе за измештањем постојећих каблова ради изградње новопланираних грађевинских објеката), може се вршити укидањем или измештањем постојећих и формирањем нових траса водова у оквиру парцеле. Ове интервенције изводити на основу одговарајућих пројеката усклађених са новим урбанистичким решењима у виду подземних инсталација, све до тачке "увођења" у овим планом дефинисане трасе телекомуникационих водова у зонама тротоара саобраћајница и зелених површина.

Уклапање у урбанистичка и саобраћајна решења се своди и на усклађивање траса постојећих и нових подземних инсталација постепено превођење постојеће надземне ТК мреже у подземну. Трасирање каблова, било да се ради о новопланираним или измештеним кабловима, или кабловима којима се врши каблирање постојећих надземних водова, изводити према овом плану у зонама тротоара саобраћајница и зелених површина. Поменуте интервенције ускладити са прописима који се односе на укрштање, приближавање, паралелно вођење и усаглашавање са осталом инфраструктуром и другим објектима.

Реконструкција постојеће мреже заменом постојећих елемената инфраструктуре, (каблова, надземних водова, стубова и слично) новим, због преоптерећења или смањења губитака, дуплирањем водова због повећања поузданости, односно обезбеђења резервног напајања у случајевима испада, прекида водова, кварова на мрежи или других критичних ситуација које неодољно захтевају радикалне активности на мрежи, уколико није дошло до реализације Планом

предвиђене одговарајуће саобраћајнице чија је зона тротоара или зелених површина овим планом предвиђена за трасирање каблова, може се реализовати у складу са постојећим трасама надземних и подземних водова. Обавеза је оператора да касније код реализације планом предвиђене саобраћајнице изврши измештање, односно усклађивање траса у складу са планским решењем датим овим планом.

Правила грађења телекомуникационе мреже

Тресе каблова претплатничке телекомуникационе (у даљем тексту ТК) мреже одређене су регулацијом саобраћајница и налазе се по правилу у простору тротоара на 1,0m од ивичњака или регулационе линије, зависно од постојећих инфраструктурних мрежа саобраћајници.

На деловима где није извршена регулација саобраћајница по урбанистичкој документацији, полагање каблова вршити у регулационој ширини саобраћајница и то на удаљености 0,5m од ограда дворишта, односно од регулационе линије саобраћајнице, са обавезом да се исти заштите или изместе о трошку инвеститора код реализације саобраћајница по урбанистичкој документацији.

Дубина полагања каблова претплатничке ТК мреже је 0,8 - 1,0m од коте терена. Кабловску ТК канализацију са минимално четириотвора градити под следећим условима:

- дубину рова одредити према профили канализације, с тим да заштитни слој земље у тротоару над блоковима буде најмање 0,6 m, док заштитни слој земље над блоковима у коловозу буде најмање 0,8 m,
- за израду кабловске ТК канализације употребити ПВ цеви спољњег пречника 110mm, преко песка до 0,1 m. ПВ цеви постављати на ПВ држачима,
- нивелета горње бетонске плоче и поклопца кабловског окна биће једнака нивелетиповршине на којој је изграђен тротоар односно коловоз,
- кабловска окна изградити од опека унутрашњих димензија 2,0 x 1,5 x 1,8 m.

Оптички кабл се може полагати у исти ров са претплатничким кабловима. Димензије рова за полагање оптичког кабла износе 0,4 x 0,8m.

Капацитет претплатничке телефонске мреже, односно претплатничких каблова рачунат тако да задовољи постојеће и планиране потребе корисника. За задовољавање наведених потреба инсталирати део капацитета претплатничке мреже као "живе" парице упостојећем делу насеља, а у резерви оставити одређен број парица ради задовољења будућих потреба.

Ров за полагање каблова је димензија 0,4 x 0,8m. На местима преласка каблова преко саобраћајница, поставити полиетиленске цевипречника 110mm, дужине једнаке ширини коловоза плус 0,6m, кроз које ће се положити кабл. Дубина полагања полиетиленских цевиизноси 1,2m од коте терена.

Изводе градити самостојећим изводно-разводним орманима и унутрашњим изводима у објектима. Самостојеће ормане поставити на бетонска постоља габарита не већег од 50 x 40cm и дубине до 0,6m на граници тротоара и стамбених парцела (на граници регулационе линије), тако да се не омета прилаз објектима.

Код пројектовања и изградње приступне (претплатничке) телефонске мреже морају се поштовати следећи услови:

- при паралелном вођењу телефонских и енергетских каблова минимално растојање је 0,3 m за водове 1kV, односно 0,5m за водове 10 и 35kV.
- код укрштања електроенергетски кабл се полаже испод телефонског кабла са минималним растојањем од 0,5m, а најмањи угао укрштања телефонског и електроенергетског кабла износи 45°.
- при паралелном полагању телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом минимално хоризонтално растојање је 1,0m.
- код укрштања телефонских каблова са водоводном и канализационом мрежом, телефонски кабл се полаже изнад водоводне и канализационе мреже, са минималним растојањем од 0,2m одтемена водоводне или канализационе цевии, с тим што се телефонски кабл полаже уз заштитну цев постављену управно на трасу водовода или канализације у дужини најмање од по 1,0m лево и десно од цевии,

- прелазак телефонских каблова преко асфалтираних улица вршити бушењем трупаулица, са постављањем ПЕ цевии пречника 110mm на дубини од 1,2m од коте коловоза.

Табела 6: Прописана растојања

Врста објекта	Паралелно вођење или приближавање (m)	Укрштање (m)
Водоводне цеви	0,6	0,5
Цевоводи одводне канализације	0,5	0,5
Цевии топловода	0,5	0,8
Енергетски кабл до 10 kV	0,5	0,5
Енергетски кабл преко 10kV	1,0	0,5
Од регулационе линије зграда у насељу	0,5	0,5
Од доње ивица насипа путева	5,0	
Од инсталације и резервоара са запаљивим и експлозивним горивом	1,5	
Од блокова ТК канализације	0,5	0,2
Од упоришта енергетских водова до 1kV	0,8	Без механичке заштите
Од упоришта енергетских водова до 1kV	0,3	Са механичком заштитом
Од упоришта енергетских водова преко 1kV без непосредног уземљења	0,8	
Код неуземљених дрвених упоришта	0,5	
Код бетонских и челичних уземљених упоришта преко 1kV са непосредним уземљењем	15	

4.4.3. Инфраструктурни објекти и комплекси

Површине у функцији производње електричне енергије (ЕД)

Ове површине представљају комплекси у функцији РХЕ „Бајина Башта“ који се налазе у зони бране „Лазини“, обухватају део бране (ЕД2) на катастарским парцелама 2398 и 2397 КО Заовине и парцеле 2312/3 (ЕД1) и 2428/4 (ЕД3), које су у саставу овог система. Планом се предвиђа проширење делатности у оквиру РХЕ „Бајина Башта“ на катастарске парцеле 2520/2, 2521, 2522 и 2526/8 КО Заовине.

На поменутом комплексима и парцелама је дозвољена изградња у функцији основне намене и у складу са условима належних ЈКП и осталих институција. С обзиром на површину комплекса ЕД4, која износи око 4,68ha и недефинисан програм изградње, неопходна је израда урбанистичког пројекта, ради стручне провере на Комисији за планове. Услови и правила за ову врсту објеката су дати у поглављу 4.4.6.2. Електроенергетска инфраструктура. За интервенције на овим комплексима обавезна је израда Урбанистичког пројекта.

Површине у функцији енергетске делатности (ТС)

Комплекси постојећих трафостаница ТС1 на катастарској парцели 2428/5 КО Заовине и ТС2 на катастарској парцели 276/3 КО Коњска Река, са пратећим садржајима, се Планом задржавају уз могућност реконструкције и повећања капацитета, у складу са условима надлежних институција.

Неопходно је напоменути да се на парцели ТС2, поред постојеће трафостанице „Крушчица“ 10/0,4kV, снаге 3600kVA, налазе и инсталације и објекти у функцији водовода: постројење за пречишћавање воде (ППВ) - фабрика воде са резервоаром и пумпном станицом (РВ), "Тарског" водоводног система. Уколико се укаже потреба за издвајањем ових намена, обавезна је пројекта препарцелације на катастарској парцели 276/3 КО Коњска Река.

Услови и правила за ову врсту објеката су дати у поглављу 4.4.6.2. Електроенергетска инфраструктура.

4.4.4. Комуналне површине и објекти

На подручју Планасу евидентирана три (3) постојећа сеоска гробља (Г1, Г2 и Г3). Планом су ове површине дефинисане као јавне намене, уз услове за њихово даље функционисање у складу са наменом и мерама заштите за ову намену. У складу са наведеним Планом се предвиђа следеће:

- гробље (Г1): налази се у зони засеока Вежања на катастарској парцели 1735 КО Заовине. Планира се проширење овог гробља на део парцеле 1736 КО Заовине, чиме се обезбеђује непосредна саобраћајна веза са саобраћајницом С18 – некатегорисаним путем који је планиран за реконструкцију. Планирана површина парцеле гробља је 1350,85m²;
- гробље (Г2): налази се у засеоку Милекићи на катастарској парцели 310 КО Коњска Река. Планира се формирање парцеле гробља у складу са постојећим стањем, тако да се обухвате и делови катастарске парцеле 309/1 КО Коњска Река и повезивање са јавним путем колским приступом ширине 4,0m. Површина гробља износи 1.186,39m²;
- гробље (Г3): се налази у шумском комплексу јужно од засеока Доњи Јелисавчићи на катастарској парцели 703/6 КО Коњска Река, површине 2.243,5m². Планира се задржавање гробља у постојећим границама, с обзиром на то да је обезбеђен колски прилаз реконструисаном саобраћајницом С28.

4.4.5. Јавне зелене површине (ЗП)

Јавне зелене површине су формиране при дефинисању регулације нових, односно постојећих реконструисаних јавних саобраћајница. Ове просторе организовати као уређено парковско зеленило – травњаки са жбунастим и средњим растињем, а могу се користити као одморишта за потребе туриста - шетача, или у функцији спортских и рекреативних активности, па их је потребно опремити одговарајућим мобилијаром – клупе, чесме, надстрешнице, справе за рекреативце и игру деце. Дозвољено је постављање привremenих монтажних објеката – киоска, максималне површине 7,0m², који су у духу традиционална архитектуре овог подручја.

4.4.6. Јавна купалишта – плаже (ЈК)

Јавна купалишта су планирана на две локације: ЈК1 у зони бране „Лазихи“, на површини парцеле 3.286,9m² и ЈК2 на јужном делу зоне насеља Доњи Јелисавчићи, на простору непосредно уз планирани комплекс спорта и рекреације (ТЦ7) површине 1.216,5m². Планом су обе парцеле саобраћано и комунално опремљене. Плаже уредити тако да се сачува природна површина плаже и вегетација, обезбедити прописану опрему, пратеће објекте (санитарни чвор, кабине за пресвлачење, просторије за смештај опреме, пратеће службе) у виду монтажних/демонтажних материјала и купалишни мобилијар.

Обавезно осигурати приступачност купалишта лицима са инвалидитетом и смањеном покретљивошћу, у складу са прописима. На плажи обезбедити извор питке воде, заштићен од свих извора загађења.

За остала правила у вези са овом наменом неопходно је да Скупштина општине Бајина Башта донесе правилник за функционисање ових садржаја, посебно по питању норматива, организације и безбедности на овим површинама.

У заштитним зонама свих објеката у функцији бране „Лазихи“ ограничити изградњу саобраћајница и друге инфраструктуре, која би угрозила њихову безбедност и правовремене и ефикасне интервенције којима се спречавају техничко – технолошке несреће. Приликом израде пројектно-техничке документације обезбедити и осигурати неометано коришћење бране „Лазихи“ и објеката који са њом чине заједнички комплекс, а планирана изградња на парцели купалишта ЈК1 не сме утицати на стабилност и безбедност објеката у комплексу и околини бране „Лазихи“.

4.4.7. Водно земљиште – хидроакмулација Заовине – А

На водном земљишту се, због великих осцилација у нивоу воде у хидроакмулацији, не планира изградња објеката изузев оних у функцији основне намене – производње електричне енергије, затим рибарства (рибњаци) и пратећа опрема у складу са условима и уз сагласност Министарства шумарства, пољопривреде и водопривреде Републике Србије.

Дозвољени су спортови на води – риболов, једриличарство, веслање, пливање, роњење, скијање на води и слично. Такође је дозвољено постављање јавних понтонских плажа у току сезоне купања и у

складу са нивоом воде у хидроакмулацији одлуком надлежне службе Општине Бајина Башта.

Није дозвољено постављање привremenих објеката – сплавова, понтона, понтонских мостова, кућа на води и слично.

4.4.8. Површине за санацију и рекултивацију клизишта – СР

За потребе санације клизишта, на јужном делу територије Плана, у зони насеља Мандићи, израђена је Студија о трајном заузећу земљишта и објеката захваћених клизиштем „Мандићи“ („Енергопројект-Хидроинжењеринг“ АД, Београд, јул 2022. године).

Овај простор обухвата земљиште за које је потребно проглашење јавног интереса ради санације и рекултивације у складу са поменутом Студијом која је израђена за потребе АД „Електропривреда Србије“, Огранак „Дринско - Лимске хидроелектране“ Бајина Башта. Предметним планом је обухваћен део овог простора површине од око 13,08ha, што представља 48,4% од укупног подручја планираног за проглашење јавног интереса на основу поменуте Студије.

За планиране радове на санацији и рекултивацији, а потом и на опремању, уређењу и коришћењу предметног простора, због потребе обезбеђења несметаног рада целокупног система Хидроакмулације „Заовине“ и РХЕ „Бајина Башта“, обавезна је израда пројектне и техничке документације у складу са одговарајућом законском регулативом, условима и сагласностима надлежних институција.

Санација и рекултивација терена преосталог дела Клизишта „Мандићи“, који се налази изван Планског подручја овог Плана детаљне регулације, биће предмет друге планске и техничке документације.

4.4.9. Правила за формирање парцела јавне намене

Табела 7: Парцеле јавне намене (табела уз графички прилог 4: ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ са аналитичко геодетским елементима за обележавање)

ОЗНАКА ПАРЦЕЛЕ ЈАВНЕ НАМЕНЕ	НАМЕНА	САСТОЈИ СЕ ОД ЦЕЛИХ И ДЕЛОВА КАТАСТАРСКИХ ПАРЦЕЛА	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА	ПОВРШИНА (m ²)
C1	Саобраћајница – ДП ПБ ред.број 403	1155 (цела)	Коњска река	58.680,28
C2	Саобраћајница	1156 (део)	Коњска река	108.514,24
C3	Саобраћајница	1093-пут, 1135/1, 1137/7, 1138/5, 1138/6, 2346, 2347/1 (делови)	Коњска река	820,32
ЗП1	Зелена површина (са колским приступом)	1137/7 (део)	Коњска река	530,54
C4	Саобраћајница	2333/1, 2333/2, 2333/3, 2341/4, 2343/2, 2344-пут (делови)	Заовине	1.240,97
C5	Саобраћајница	2287/1-пут, 2314, 2318, 2321/1, 2321/2, 2323/1, 2326, 2327, 2328, 2352/1, 2352/2, 2352/5, 2352/6 (делови) и 2348/7 (цела)	Заовине	4.299,92
C6	Саобраћајница	2311, 2312/3, 2398, 2407, 2428/4, 6559/4-пут (делови)	Заовине	5.875,04
ЈК1	Јавно купалиште – плажа	2407 (део)	Заовине	3.286,92
ТЦ	Трафостаница	2428/5 (цела)	Заовине	1.206,32
ЗП2	Зелена површина - видиковац	2428/4 (део)	Заовине	1.695,98
C7	Саобраћајница	2428/3, 2428/4, 2526/3 и 6596-пут (делови)	Заовине	6.989,58
ЕД1	Површине у функцији производње електричне енергије	2312/3 (део)	Заовине	2.754,55
ЕД2	Површине у функцији производње електричне енергије – Брана „Лазихи“	2311, 2397, 2398 (делови)	Заовине	26.318,66
ЕД3	Површине у функцији производње електричне енергије – соларни панели	2428/4 (део)	Заовине	14.288,82
ЕД4	Површине у функцији производње електричне енергије	2521 (део), 2520/2, 2522 (цела)	Заовине	46.852,36
ЕД5	Површине у функцији производње електричне енергије	2526/8 (цела)	Заовине	1.365,92
ТЦ1	Површине у функцији енергетске делатности - трафостаница	2428/5	Заовине	1.206,32
ЗП3	Зелена површина	2526/2 (цела)	Заовине	3.256,56
C8	Саобраћајница	2526/3 (цела)	Заовине	2.981,73
C9	Саобраћајница	2525/3, 2525/4, 2525/5, 2525/6, 2525/7, 2526/6, 2534/1, 2534/3 и 6565-пут (делови)	Заовине	2.739,25
C10	Саобраћајница	1622/2, 1622/3, 1623/2, 1624/1, 1625/3, 1629/1, 1630/1, 2724/1, 2725/1 и 6558-пут (делови)	Заовине	1.264,49
C11	Саобраћајница	2719/1, 2719/2 (делови)	Заовине	785,66
C12	Саобраћајница	2749/2 (цела)	Заовине	818,98
C13	Саобраћајница	1611/1, 1611/9, 1611/14, 1611/15, 1611/17, 1611/26 (делови)	Заовине	476,53
C14	Саобраћајница	1580/2, 1581/1, 1581/3,	Заовине	2.059,45

		1581/5, 1581/7, 1581/8, 1582/1 (делови) 1380/2, 1563, 1566, 1569-пут, 1570/1, 1570/2, 1570/3, 1570/4, 1570/5, 1570/6, 1577/2, 1577/3, 1580/1 (делови)	Заовине	2.320,55
C15	Саобраћајница	1383, 1384, 1385, 1391, 1563, 6566/1-пут	Заовине	1.239,24
C16	Саобраћајница	1476/3, 5696-ДП (делови)	Заовине	62.390,92
C17	Саобраћајница	340/1, 342, 383, 388/3, 388/5, 388/10, 1678/1, 1678/4, 1726/10, 1736, 1737, 1739/8, 1740/1, 1740/2, 1740/8, 1740/16, 1763/1, 1763/3, 1763/5, 1783/3, 1769/9, 1769/10, 1769/11, 6548/1-пут, 6597/1, 6600 (делови)	Заовине	4.471,32
C18	Саобраћајница	1736 (део) и 1735 (цела)	Заовине	1.350,85
Г1	Комунална површина - гробље	340/1, 341/2, 1759/5, 1759/6, 1759/7, 1759/8, 1759/9, 1760/1, 1762/1, 1763/2, 1763/4, 1763/6, 1765, 1769/1, 1769/12, 1769/13, 1795/2, 1796/2, 1797, 1799, 1800, 1801, 1803 (делови) и 1796/2-пут	Заовине	5.503,08
C19	Саобраћајница	6596 (део)	Заовине	26.708,13
C20	Саобраћајница	276/3 (цела)	Коњска река	4.177,33
ТС2 ППВ РВ	Површине у функцији производње електричне енергије ТС и ППВ, РВ	310 (цела), 309/1 (део)	Коњска река	1.186,39
Г2	Комунална површина - гробље	413/1, 413/5, 413/6, 413/7, 413/8, 413/9, 413/13, 415, 416/1, 416/2, 416/3, 417/1, 419/1, 419/2, 419/3, 425, 426, 427, 428, 435, 436/1, 436/2, 437/1, 563/4, 464/1, 564/3, 570/1, 572/1, 572/4, 573, 574/1, 574/5, 578, 579/1, 579/5 (делови)	Коњска река	3.716,84
C21	Саобраћајница	428, 429, 431, 433/6, 433/7, 433/8, 433/9, 436/1, 436/2, 438/1, 438/2, 439/1, 444, 445, 446, 447, 448, 454/2, 455 (делови) и 434-пут (цела)	Коњска река	2.505,24
C22	Саобраћајница	1139/4-пут (део)	Коњска река	2.347,63
C23	Саобраћајница	451, 454/3, 456, 457, 459, 460, 462, 463/4 (делови) и 458-пут (цела)	Коњска река	1.079,91
C24	Саобраћајница	452/2, 452/4, 452/5, 454/3, 459 (делови) и 452/7 (цела)	Коњска река	203,16
C25	Саобраћајница	456 (део)	Коњска река	316,76
ЗП4	Зелена површина	457, 458 (делови)	Коњска река	135,02
ЗП5	Зелена површина	502, 503/1, 503/3, 506/1, 506/4, 506/7, 506/8, 510/1, 510/3, 510/4, 510/5, 510/6, 510/7, 511 (делови) и 506/3, 510/8 (целе)	Коњска река	1.682,13
C26	Саобраћајница	1156-ДП, 439/3 (делови)	Коњска река	679,43
ЗП6	Зелена површина	511 (део)	Коњска река	664,27
ЗП7	Зелена површина	509/3, 512/1, 513, 514/1-пут, 515, 517/1, 694/1, 1143/1-пут (делови)	Коњска река	2.167,07
C27	Саобраћајница	515, 514/1-пут, 517/1, 694/1 (делови) и 518/1, 685/1, 693/1 (целе)	Коњска река	1.142,95
ЈК2	Јавно купалиште - плажа	1156 (део), 1139/3, 1139/7 (делови)	Коњска река	476,83
C28	Саобраћајница	703/7, 703/8 (целе)	Коњска река	1.916,90
C29	Саобраћајница	703/6 (цела)	Коњска река	2.243,56
Г3	Комунална површина - гробље	703/6 (цела)	Коњска река	2.243,56
А	Водно земљиште - хидроакмулација Заовине	6580/2 (цела) 1150/1 (цела)	Заовине Коњска река	4.385.304,94
СР	Површине за санацију и рекултивацију клизишта	1611/18, 1621/1, 1622/2, 1623/1, 1623/2, 1623/3, 1623/4, 1624/1, 1624/2, 1625/1, 1625/3, 1625/4, 1629/1, 1630/1, 2525/7, 2551/1, 2551/2, 2551/3, 2551/4, 2551/5, 2552/1, 2552/2, 2553/1, 2553/2, 2553/3, 2553/4, 2553/5, 2553/6, 2553/7, 2554, 2721/1, 2722, 2723/1, 2724/1, 2724/2, 2725/1, 2726, 2727/1, 2739/1, 2742/1, 2743, 2744/1, 2745/1 (целе) и 1611/1, 1611/4, 1611/15, 1611/20, 1611/21, 1611/22, 2719/2, 2720, 2740/1, 2741/1, 2556, 6558/2, 6562 (делови)	Заовине	130.825,37

4.5. ПРАВИЛА УРЕЂЕЊА И ГРАЂЕЊА НА ПОВРШИНАМА ОСТАЛЕ НАМЕНЕ

4.5.1. Грађевинско подручје

4.5.1.1. Површине за становање

1) Становање са услужно-трговинским делатностима - ТЦ1

Намена и начин коришћења парцеле: Типична целина 1 (ТЦ1) намењена је изградњи објеката породичног становања са делатностима у функцији туризма - трговине, угоститељства, пословања и услуга. Дозвољене су икомпатибилне намене: спортски и рекреативни садржаји мањег обима, културни, научни, образовни садржаји у функцији претежне намене. Однос становања и делатности за типичну целину и појединачне грађевинске парцеле је становање 51-100% : делатности 0-49%.

Урбанистички параметри

- Основна намена: индивидуално становање са делатностима.
- Спратност (висина) објекта: По+П+1+Пк (максимум 9,0м висина венца, 14,0м висина слемена), помоћни објекти – максимум 4,0м висина венца, 6,0м висина слемена.(висина објекта се рачуна од нулте коте објекта, уз објекат до горње коте венца. Максимални нагиб кровних равни 45-60°. Поткровна етажа у габариту објекта. Висина надзидка поткровне етаже минимум 1,6м.
- Индекс заузетости: максимум 30%,
- Слободне и зелене површине: 60%, од чега минимум 35% у директном контакту са тлом,
- Типологија објеката: слободностојећи и једнострано узидани (двојни).
- Паркирање: на припадајућој парцели, у складу са нормативима датим у поглављу 4.4.1. Саобраћајне површине (С) табела 3.
- Минимална комуналне опремљености: водовод, канализација, електроенергетска и ТК мрежа, или алтернативни извор енергије.

Правила парцелације

Грађевинска парцела је дефинисана регулационом линијом према површинама за јавне намене и разделним границама парцеле према суседима.

Свака грађевинска парцела мора да има обезбеђен приступ са јавне саобраћајнице или приступног пута, који може бити двосмеран или једносмеран уколико се обезбеди прикључак на две јавне саобраћајнице. Уколико се двосмерни приступни пут завршава слепо, мора имати припадајућу окретницу.

За парцеле које немају директан приступ јавној саобраћајној површини ширина парцеле приватног пролаза не може бити мања од 2,5м.

Свака катастарска парцела може да постане грађевинска уколико испуњава услове за минималну површину и минималну ширину фронта према јавној саобраћајници или приступном путу.

Грађевинске парцеле које се формирају парцелацијом или препарцелацијом морају да задовоље услове минималну површину и минималну ширину фронта према јавној саобраћајници или приступном путу.

Минимална површина грађевинске парцеле:

- 500m² за слободностојеће објекте,
- 800m² за једнострано узидане (двојне) објекте (2x400,0m²)

Минимална ширина фронта грађевинске парцеле према јавној саобраћајници или приступном путу:

- 12,0м за слободностојеће објекте,
- 10,0м за једнострано узидане објекте.

Правила за положај и изградњу објекта на парцели

Положај објекта на парцели одређује се грађевинском линијом према површини за јавне намене и према границама суседних парцела. Обавезно је постављање најистуренијег дела објекта на грађевинску линију према јавној саобраћајној површини. Дозвољена је изградња једног главног објекта на парцели.

- Удаљеност објекта од бочних граница парцеле:
 - за слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације - најмање 1,5м,
 - за слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације - најмање 2,5м,
 - за једнострано узидане (двојне) - најмање 2,5м.
- Удаљеност објекта од дворишних (задњих) граница парцеле: минимум 1/2 висине објекта, не мање од 5,0м.

- Удаљеност објеката од границе парцеле са пољопривредним земљиштем: минимум 5,0m, као заштитни зелени појас.
- Удаљеност објеката од границе парцеле са водним земљиштем: минимум 15,0m.
- Удаљеност грађевинске од регулационе линије минимум 5,0m.
- Дозвољена је изградња највише два помоћна објекта на парцели - гаража, једна остава, надстрешница, који могу појединачно бити корисне површине до 30,0m². Под помоћним објектима не може бити више од 10% површине парцеле, а њихова висина не може да буде већа 4,0m до висине венца, односно 6,0m до висине слемена.
- Удаљеност помоћног од главног објекта: минимум једна (1) висина помоћног објекта.
- Површина под помоћним објектима се узима у обзир при прорачуну укупног индексазаузетости на парцели.
- За удаљеност помоћних објеката на парцели важе иста правила као и за главне објекте.
- Парцелу оградити транспарентном зеленом или дрвеном оградом највеће висине 1,2m.

2) Породично становање у функцији туризма, викенд становање и куће за одмор - ТЦ2

Намена и начин коришћења парцеле: Типична целина 2 (ТЦ2) намењена је изградњи објеката породичног становања, породично рурално становање у функцији сеоског домаћинстваи објекти са повременим коришћењем – куће за одмор, у зонама удаљеним од главних саобраћајница. Дозвољене су и делатности у функцији туризма: смештајни садржаји, угоститељство, трговине. Објекте намењене смештају и услугама могуће је градити као засебне у складу са параметрима за типичну целину. Однос становања и делатности за типичну целину и појединачне грађевинске парцеле је становање 80-100% : делатности 0-20%.

Урбанистички параметри

- Основна намена: породично повремено становање – куће за одмор.
- Спратност (висина) објекта: По+П+Пк (максимум 6,0m висина венца, 11,0m висина слемена), помоћни објекти – максимум 4,0m висина венца, 6,0m висина слемена. Максимални нагиб кровних равни 45-60°. Поткровна етажа у габариту крова, висина надзидка минимум 1,6m.

Правила парцелације, правила за положај и изградњу објеката важе као за ТЦ1.

4.5.1.2. Површине за комерцијалне делатности у функцији туризма – хотели апартманског типа и одмаралишта- (ТЦ5)

Намена и начин коришћења парцеле/комплекса: хотели, пансион, услужне делатности, објекти за пружање угоститељскотуристичких услуга, са пратећим спортским садржајима, затим рекреативним, забавним садржајима у функцији основне намене.

Структура основних садржаја: најмања површина смештајне јединице износи 20,0m². У оквиру објекта хотела са више од 25 смештајних јединица дозвољена је изградња до 20% апартмана (највеће површине 80m².) Све смештајне јединице морају бити у саставу хотела као јединствене функционалне целине (смештајни садржаји, управа и одржавање).

Урбанистички параметри

- Основна намена: комерцијалне делатности у функцији туризма.
- Спратност (висина) објекта: По+П+2+Пк (максимум 13,0m висина венца, 18,0m висина слемена), помоћни објекти – максимум 4,0m висина венца, 6,0m висина слемена. Висина објекта се рачуна од најниже (нулте) коте објекта (јавног пута) уз објекат до горњекоте венца. Максимални нагиб кровних равни 45-60°. Поткровна етажа у габариту крова, висина надзидка минимум 1,6m.
- Индекс заузетости: максимум 40% (рачуна се за све објекте на парцели/комплексу).
- Слободне и зелене површине: 50%, од чега минимум 35% у директном контакту са тлом, уређен високом аутохтоним зеленилом са отвореним спортским или рекреативним садржајима, просторима за одмор и игру деце.
- Типологија објеката: слободностојећи у потпуности прилагођени морфологији терена.
- Архитектура објеката: у потпуности у складу са традиционалном архитектуром овог поднебља, уз примену

карактеристичних материјала за градњу – дрво и камен, а као покривач цреп, или шиндра.

Положај објекта на парцели:

- Положај објекта на грађевинској парцели одређен је грађевинском линијом према површини за јавне намене и према границама суседних грађевинских парцела.
- Објекти могу бити слободностојећи, груписани на различите начине ујединствени хотелски комплекс, или одмаралиште.
- Дозвољена је изградња већег броја објеката на јединственој парцели/комплексу.
- На парцели/комплексу није дозвољена изградња објеката који нису у функцији основне намене, или помоћних садржаја који допуњују основну намену.
- Минимална удаљеност између грађевинске и регулационе линије износи 5,0m.
- Минимална удаљеност од бочних и задње границе парцеле је ½ висине вишег објекта (до коте венца), а не мање од 5,0m, уз обавезу садње најмање једног дрвореда.
- Паркирање возила је обавезно у оквиру припадајуће парцеле, изван површине јавног пута по правилу:
 - 1 ПМ на једну хотелску јединицу,
 - 1 ПМ на 70,0m² површине објекта која није у функцији хотелских јединица,
 - 1 ПМ / 2 стола са по 4 столице (8 корисника),
 - максимум 20% од броја паркинг места може бити на отвореном паркингу, а остала паркинг места обезбедити у гаражи у оквиру објекта.
- Парцела/комплекс мора имати приступ на јавну саобраћајну површину минималне ширине коловоза 5,5m за двосмерни саобраћај,
- Уколико грађевинска парцела нема директан приступ на саобраћајницу, може имати колски прилаз са друге парцеле (сукориснички) минималне ширине 3,5m. Уколико се планира приступ парцели већих возила (аутобуса на пример) ширина колског прилаза не сме бити мања од 6,0m.
- Минимална комунална опремљеност парцеле/комплекса: електрична енергија, ТК инсталације, водовод, канализација (без атмосферске канализације) или алтернативни извор енергије.

За ову типичну целину обавезна је израда Урбанистичког пројекта, како би се функционално повезале планиране намене са пратећим садржајима и ускладила архитектура објекта са природним окружењем и условима заштите.

4.5.1.3. Површине за спорт и рекреацију (ТЦ6)

Спортско – рекреативни садржаји су намењени, како за потребе туризма, тако и развоју спортског туризма на подручју Плана. Предвиђају се комплекси намењени за активне облике спорта и рекреације – терени (за мали фудбал, кошарку, рукомет, тенис) са пратећим садржајима, затим мање сале за различите спортске активности, теретане, фитнес центри, кулгане, са свлачионицама, мокрим чвором, оставама и мањим угоститељским садржајима, искључиво у функцији спортских садржаја. Спортски терени могу бити отворени или покривени привременом монтажном демонтажном кровном конструкцијом – надстрешницом, искључиво у складу са архитектуром околног простора, чиме се искључује постављање „балона“. Удаљеност привремених конструкција од граница парцеле (односно објеката на суседној парцели) мора бити минимум 1/2 висине објекта). Поред Планом дефинисаних површина ове намене, ови садржаји се могу градити у оквиру стамбених и туристичких зона, као посебни комплекси, или у оквиру основне – претежне намене, као комплатибилни садржаји. На парцелама које се налазе у зони клизишта препоручује се партерно уређење, уз обавезну израду Елабората геолошких и геотехничких истраживања и урбанистичког пројекта. За ове садржаје планиране у оквиру грађевинског подручја, спровођење вршити на основу правила грађења овог плана.

Урбанистички параметри

- Основна намена: спорт и рекреација, са пратећим садржајима.
- Спратност објеката: П (приземље), за привремену монтажну демонтажну конструкцију - надстрешницу максимум 9,0m – не више од висине највиших стабала.
- Индекс заузетости: максимум 30%.
- Слободне и зелене површине:
 - минимум 50% укључујући отворене спортске терене,

- минимум 20%у директном контакту са тлом (под вегетацијом и затрављеним површинама, безспортских површина),
- заштитни зелени појас минимум 5,0m.
- Типологија објеката: слободностојећи у потпуности прилагођени морфологији терена.
- Архитектура објеката: у потпуности у складу са традиционалном архитектуром овог поднебља, уз примену карактеристичних материјала за градњу – дрво и камен, а као покривач цреп, или шиндра. Није дозвољено постављање монтажних објеката – балона.
- Паркирање: на припадајућој парцели, 1ПМ/запослена, 1ПМ/50,0m² БГП на парцели (у обрачун се рачуна и привремени спортски објекат).

Правила парцелације

- Грађевинска парцела је дефинисана регулационом линијом према површинама за јавне намене и разделним границама грађевинске парцеле према суседима.
- Површина парцеле: минимално 1.000,0m²,
- Ширина парцеле према јавној или интерној саобраћајници: минимално 20,0m.

Положај објекта на грађевинској парцели

- Положај објекта укључујући и покривене спортске терене, на парцели одређен је грађевинском линијом према површини за јавне намене и према границама суседних парцела.
- Удаљеност грађевинске од регулационе линије минимум 5,0m.
- Удаљеност објекта од бочних и задње границе парцеле у оквиру комплекса износи ½ висине објекта, не мање од 5,0m. Удаљеност објекта од границе парцеле према становању не може бити мања од 11,0m. На делу комплекса према овим наменама обавезно је уредити појас зеленила са најмање једним дрворедом.
- Кота приземља: 0,2m виша од коте приступне саобраћајнице, односно нулте коте објекта (максимум ½ спратне висине од нулте коте објекта);
- Дозвољена је изградња више објеката на парцели, ауколико су објекти различитих висина, међусобна удаљеност не сме бити мања ½ висине вишег објекта, али не мања од 5,0m.
- Дозвољено је постављање мобилијара и пратеће опреме: клупе, корпе за смеће, вртни павиљони, мобилијар за игру деце, инфопункт, фонтане, чесме, скулптуре, монтажне тоалет кабине и други пратећи мобилијар за кориснике,
- Парцелу оградити транспарентном оградом, зеленом или дрвеном висине до 1,2m.
- Отворене спортске терене оградити транспарентном заштитном мрежом висине 3,0m.

4.5.1.4. Уређене зелене површине (ТЦ7)

Зелене површине на земљишту остале намене су парцеле и делови парцела на којима према условима Плана, због просторних могућности није могућа изградња. То су површине на оштрим угловима саобраћајница, или на стрмом терену непосредно уз саобраћајнице. Ове површине организовати као травњаке, или задржати постојећу вегетацију, уз садњу нове, опремити их одговарајућим мобилијаром (клубе, надстрешнице, чесме и слично), као и привременом монтажним приземним објектима (типа кноск) максималне површине 7,0m², за продају освежавајућих напитака и слично, за потребе туриста - шетача и рекреативаца. Објекте градити у складу са околним простором и традиционалном архитектуром. На стрмим теренима задржати постојећу шумску вегетацију, или планирати нове засаде високе вегетације, ради заштите од ерозије површинских вода.

4.5.2. Простор изван грађевинског подручја

Изван грађевинског подручја Планом су задржане све постојеће намене, појединачне парцеле породичног руралног становања, парцеле и објекти за повремено становање – куће за одмор (ТЦ3), постојећи објекти у зонама клизишта (ТЦ4), пољопривредно земљиште – пашњаци и ливаде (П) и шумско земљиште (Ш). Зоне и парцеле намењене новој изградњи овим планом нису дефинисане, ради максималне заштите постојећих шума и ливада које представљају природни и амбијентални потенцијал овог подручја, који се овим планом штити. На овим подручјима се не планира градња објеката осим саобраћајних и инфраструктурних.

4.5.2.1. Земљиште јавне намене

1) Саобраћајнице

Изван грађевинског подручја Планом се задржавају сви некатегорисани путеви у функцији приступа појединим тамбеним парцелама, пољопривредном земљишту, шумама и хидроакумулацији Заовине. С обзиром на то да је мрежа ових саобраћајница обимна, у планском периоду се може користити и за потребе туризма, спорта и рекреације, као пешачке и бициклическе стазе, без потребе за изградњом нових. На деловима парцела ових путева, где постоје просторне могућности организовати одморашта са клупама, надстрешницама, или справама за вежбање у природи за рекреативце.

2) Комуналне површине – гробља (Г)

У оквиру ове намене се налазе сва постојећа гробља за која се планира формирање парцела јавне намене, са директним колским приступом комплексу. Уређење, организацију и опремање ових површина изводити према правилима утврђенима за ову врсту садржаја. Дозвољена је изградња пратећег објекта за потребе обављања самог обреда сахрањивања, искључиво у функцији основне намене. Обавезно је формирање заштитног зеленог појаса, ширине минимум једног дрвореда, непосредно уз границу парцеле гробља и обавезну допуну садње новим стаблима и жбунастим растињем (посебно уз границу са стамбеним површинама). Уређење комплекса и урбанистике параметре ускладити са карактером садржаја и околним наменама, а организацију прилагодити условима терена, уз максимално могуће задржавање постојеће вегетације.

Урбанистички параметри:

- Индекс заузетости: максимум 5% (под објектима),
- Спратност објеката: П (h=5,0m за пратећи објекат),
- Површине за сахрањивање: минимум 70%,
- Зелене и незастрте површине на парцели: мин. 15% (обавезно хортикултурно уређење и формирање заштитног зеленила – минимум један дрворед) на граници са стамбеним парцелама.
- Саобраћајне површине: максимум 15% - паркирање на парцели за минимум 1% (од броја гробних места),
- Парцелу оградити зеленом или дрвеном оградом максималне висине 1,4m.

4.5.2.2. Земљиште остале намене

1) Породично рурално и викенд становање - куће за одмор - ТЦ3

На простору изван грађевинског подручја Планом су евидентирани и задржане постојеће стамбене површине – куће за одмор или пољопривредна домаћинства, окружене пашњацима и ливадама, које су углавном удаљене од главних саобраћајница и са околним простором су повезане некатегорисаним јавним путевима, или интерним колским приступима. Ови објекти се задржавају у постојећем стању уз могућност реконструкције и нове изградње у складу са постојећом наменом.

Основна намена: стамбени објекти у функцији пољопривреде – породично рурално становање (под условима датим у поглављу 4) Пољопривредно земљиште) и повремено становање – куће за одмор, планирани изван грађевинског подручја. Параметри се односе на стамбени део парцеле.

Урбанистички параметри:

- Спратност: По+П+Пк (висина објекта се рачуна од нулте коте објекта, уз објекат до горње коте венца (максимум 6,0m висина венца, 11,0m висина слемена), помоћни објекти – максимум 4,0m висина венца, 6,0m висина слемена. Максимални нагиб кровних равни 45-60°. Поткровна етажа у габариту објекта. Висина надзидка поткровне етаже минимум 1,6m.
- Слободне и зелене површине: минимум 60% (без паркинга).
- Индекс заузетости: максимум 20%,
- Типологија објеката: слободностојећи, прототип брвнара „осаћанка“, или савремена верзија брвнаре „осаћанка“.
- Положај објеката на парцели: објекте лоцирати тако да буду прилагођени морфологији терена и окружењу, заштићене од западних ветрова, отворене према истоку (јутарње сунце) на удаљености најмање 5,0m од јавне саобраћајнице и најмање 10,0m од државног пута. Приземну етажу рачунати у односу на нивелету јавног пута (када је терен у паду у односу на јавну саобраћајницу),
- Материјализација: користити традиционалне материјале карактеристичне за ово поднебље (камен, дрво), уз могућност примене и савремених материјала.

- Паркирање: на сопственој парцели у складу са правилима датим у поглављу 4.4.1. Саобраћајне површине, Табела 3.

Правила парцелације

Положај грађевинске парцеле дефинисан је регулационом линијом према површинама за јавне намене и разделним границама грађевинске парцеле према суседима. Дозвољена је изградња на парцели која има минималну површину:

- 500m² за слободностојеће објекте
- 400m² за једнострано узидане (двојне) објекте

Дозвољена је изградња на грађевинској парцели која има минималну ширину фронта грађевинске парцеле:

- 15,0m за слободностојеће објекте
- 10,0m за једнострано узидане објекте

Положај објекта на парцели

Положај објекта на парцели одређује се грађевинском линијом према површини за јавне намене и према границама суседних парцела. Обавезно је постављање најистуренијег дела објекта на грађевинску линију према јавној саобраћајној површини.

- Удаљеност објекта од бочних граница парцеле:
 - за слободностојеће објекте на делу бочног дворишта северне оријентације - најмање 1,5m,
 - за слободностојеће објекте на делу бочног дворишта јужне оријентације - најмање 2,5m,
 - за једнострано узидане (двојне) - најмање 2,5m
- Удаљеност објекта од дворишних (задњих) граница парцеле: минимум 1/2 висине објекта, (не мање од 5,0m).
- Удаљеност грађевинске од регулационе линије минимум 5,0m.
- Дозвољена је изградња највише два помоћна објекта на стамбеном делу парцеле - гараже, једна остава, надстрешница, који појединачно могу бити корисне површине до 30,0m². Под помоћним објектима не може бити више од 10% површине парцеле, а њихова висина не може да буде већа од 4,0m висина венца, 6,0m висина слемена.
- За удаљеност помоћних објеката на парцели важе иста правила као и за главне објекте. Дозвољено је постављање помоћних објеката на границу парцеле уз обавезну претходну сагласност суседа.
- Уколико се у оквиру економског дворишта планира штала минимална удаљеност од стамбеног објекта је 15,0m.
- Минимална комунална опремљеност:
 - прикључак на водоводну, канализациону и електроенергетску мрежу) или алтернативни извор енергије),
 - прикључак је обавезан једино у случају да се трасе комуналне инфраструктуре налазе на удаљености до 100m од предметне парцеле,
 - дозвољена је изградња септичке јаме, у складу са прописима за ову врсту објеката.

С обзиром на специфичност планског подручја, у оквиру пољопривредног домаћинства дозвољено је организовати сеоско туристичко домаћинство, у функцији етно-еко туризма, као објекат или групу објеката у којима се пружају услуге смештаја у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа, за највише тридесет (30) корисника услуга, односно тридесет (30) појединачних лежачева. Параметри и правила се односе на стамбени део парцеле.

2) Становање на нестабилном и условно стабилном терену – клизишту (ТЦ4)

Постојеће групације стамбених објеката изграђене на нестабилном и условно стабилном терену се задржавају у постојећем стању, уз могућност санације у постојећим капацитетима. За евентуалне планиране интервенције на овим парцелама, у смислу повећања капацитета и нове изградње, обавезна је израда елабората о геолошким и геотехничким истраживањима. У случају дозвољене реконструкције и нове градње, параметре ускладити са задатим условима и параметрима за ТЦ3. На парцелама које се налазе на активним клизиштима није дозвољено задржавање постојећих објеката нити нова изградња.

3) Пољопривредно земљиште (П)

Пољопривредно земљиште се користи за пољопривредну делатност и не може се користити у друге сврхе, осим у случајевима и под условима утврђеним Законом о пољопривредном земљишту "Службени гласник РС", број 62/2006, 65/2008-др.закон, 41/2009, 112/2015, 80/2017, 95/2018 - др. закон и важећим

просторним планом, као и Основама заштите, коришћења и уређења пољопривредног земљишта.

Планом је предвиђено задржавање постојећих пољопривредних површина у функцији њихове основне намене. Приликом планирања градње у сврху проширивања постојећих домаћинства, подстицати обједињавање парцела пољопривредног земљишта у функционалну целину. Није дозвољена изградња стамбеног објекта, без изградње објеката или уређења површина за потребе пољопривредне делатности. Минимална величина парцеле за организацију проширеног пољопривредног домаћинства је 1.500,0m² под условом да се минимум 60% парцеле користи за пољопривредну производњу.

На пољопривредном земљишту је, у складу са Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу и важећим Законом о пољопривредном земљишту, дозвољена изградња следећих објеката:

- воћарско-виноградарски објекти, изградња је могућа искључиво на парцелама које су удаљене од границе грађевинског подручја најмање 1,0km (мерено најкрајим путем по јавној површини). Минимална површина парцеле износи 1.000,0m², с тим да се најмање 90% површине парцеле мора користити у функцији пољопривреде.
- комунални и инфраструктурни објекти (линијски инфраструктурни системи, трафо станице, црпне станице, антене, противградне станице и слично), под условом да се трасе инфраструктуре воде парцелама некатегорисаних пољопривредних, или јавних путева, односно уз регулисане правно имовинске односе, у складу са важећим Законом о пољопривредном земљишту, на земљишту изван ових парцела (на бази закупа, права службености пролаза, елабората непотпуне експропријације и слично). Дозвољена је изградња следећих линијских инфраструктурних мрежа са пратећим објектима:
 - електроенергетска нисконапонска и средњенапонска мрежа и објекти,
 - телекомуникациона мрежа и објекти,
 - водоводна и канализациона мрежа и објекти и друго.

Изградњу наведених линијских инфраструктурних мрежа, система и објекта вршити се на основу овог Плана, у складу са законском регулативом и уз прибављање свих потребних услова и сагласности надлежних предузећа и институција.

Уколико је за планирану изградњу и/или реконструкцију комуналних и инфраструктурних мрежа са пратећим објектима неопходна промена регулације и утврђивање јавног интереса, обавезна је израда одговарајућег документа просторног и урбанистичког планирања у складу са важећим Законом о планирању и изградњи.

На пољопривредном земљишту је забрањена изградња монтажних (привремених) објеката стамбене намене, за које није прибављена дозвола за градњу и услови заштите природе.

4) Шумско земљиште (Ш)

Шума је простор обрастао дрвећем минималне површине 500,0m² (5,0ar) са минималном покривеношћу земљишта крунама дрвећа од 30%. Шумско земљиште је земљиште на коме се гаји шума, на коме се налазе објекти намењени газдовању шумама, дивљачи и остваривању опште корисних функција шума и које не може да се користи у друге сврхе, изузев у случајевима и под условима утврђеним Законом о шумама („Службени гласник РС“, број 30/10,93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон).

Планирано је очување свих постојећих шума и шумског земљишта и унапређење природно регулисаних шума. Промена намене шума може да се врши у складу са Законом о шумама („Службени гласник РС“, број 30/10,93/12, 89/15 и 95/18 – др. закон). За спровођење промене намене шуме и изградњу објеката у складу са наведеним одредбама Закона о шумама, обавезна је израда плана детаљне регулације којим ће се утврдити правила и параметри за изградњу. Реконструкција шума, гајење и коришћење прописано је важећим Посебним основама газдовања. На шумском земљишту, али искључиво на непошумљеним површинама (чистине, пропланци и девастиране површине), у складу са важећим Законом о шумама, могу се градити објекти који су у функцији шума:

- шумски путеви, шумарске куће и други објекти у функцији шумске привреде у складу са посебноосновом газдовања шумама и годишњим извођачким плановим,
- објекти за одржавање и експлоатацију шуме,

- комуналних и инфраструктурних објеката (линијски инфраструктурни системи, трафо станице, црпне станице, антене, противградне станице и слично),
- објекти инфраструктуре, у складу са овим планом,
- ловно-технички и објекти у зависности од бројног стања дивљачи,
- подизање једногодишњих или вишегодишњих ремиза, које ће пружити уточиште, заклон и исхрану дивљачи,
- ограда којим би се омогућило интензивно гајење и заштита дивљачи.

Сви наведени објекти се морају градити искључиво од природних материјала и уклопити у природни амбијент у складу са плановима газдовања шумама и посебним прописима којим се уређује ова област, условима надлежних организација и јавних предузећа и овим Планом.

Уколико је за планиране интервенције неопходна промена регулације и утврђивање јавног интереса, потребна је израда одговарајућег документа просторног и урбанистичког планирања у складу са важећим Законом о планирању и изградњи.

На шумском земљишту је забрањено постављање монтажних (привремених) објеката стамбене намене, за које није прибављена дозвола за градњу и услови заштите природе.

4.6. ЗАБРАЊЕНА ГРАДЊА

На подручју Плана није дозвољено следеће:

- изградња, односно промена у простору која би могла да наруши стањевитне средине;
- изградња објеката и намена који ометају обављање јавног саобраћаја и приступ објектима и грађевинским парцелама,
- изградња отворених складишта секундарних сировина, изградња складишта за отпадне материјале, стара возила и слично,
- складиштење отровних и запаљивих материјала,
- изградња која би могла да наруши или угрози основне услове живота суседа, или сигурност суседних објеката.
- изградња објеката на површинама јавне намене,
- постављање плутајућих објеката на водном земљишту – сплавова, понтона, понтонских мостова (осим јавних понтонских плажа у складу поглављем 4.4.7. Водно земљиште – хидроакумулација Заовине - А),
- изградња монтажних објеката стамбене намене (који немају дозволу за градњу и услове заштите природе) на пољопривредном, шумском и грађевинском земљишту.
- изградња на активном клизишту „Мандићи“, осим објеката потребних за санацију и рекултивацију клизишта.

4.7. УСЛОВИ И МЕРЕ ЗАШТИТЕ

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне средине и природе и прописа утврђених законском регулативом. У том смислу се, на основу анализираних стања животне средине на планском подручју и његовој околини, дефинишу мере заштите на основу процењених могућих негативних утицаја. Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину у оквиру планског подручја сведу у оквире граница прихватљивости, са циљем спречавања угрожавања животне средине и здравља људи. Мере заштите омогућавају развој, али и спречавају конфликте на датом простору, што је у функцији реализације циљева одрживог развоја.

Дефинисање мера заштите има за циљ да се утицаји на животну средину сведу у границе прихватљивости, односно допринесу спречавању, смањењу или отклањању сваког штетног утицаја на животну средину.

У складу са Одлуком о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације за уређење приобаља хидроакумулације Заовине („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2021) уз овај План урађен је и Извештај о стратешкој процени на животну средину.

Концепцијом просторног развоја ППППН НП „Тара“ дате усмеравајуће одреднице су послужиле као оквир за дефинисање мера и активности везаних за планирање организације, уређења и заштите планског подручја, при чему је захтевима унапређења квалитета и заштите животне средине посвећена одговарајућа пажња.

Заштита животне средине у овом плану обухвата мере заштите природне средине (ваздуха, воде, земљишта и заштите од буке и вибрација), заштите природе и вегетације, заштите природних вредности, заштите непокретних културних добара и заштите од елементарних непогода и ратних разарања. Спровођење ових и других мера утицаће на смањење ризика од загађивања и деградације животне средине, као и на подизање постојећег квалитета животне средине.

4.7.1. Мере заштите животне средине и живота и здравља људи

Мере за заштиту ваздуха

Заштита ваздуха остварује се предузимањем мера систематског праћења квалитета ваздуха на ширем подручју, смањењем загађивања ваздуха загађујућим материјама испод прописаних граничних вредности нивоа загађујућих материја, предузимањем потребних мера за смањење емисије, као и праћењем утицаја загађеног ваздуха на здравље људи, природна добра и животну средину. Потребно је предузети следеће мере заштите ваздуха:

- унапређење саобраћајне мреже модернизацијом локалних саобраћајница и обезбеђивањем потребних профила (проширивање и асфалтирање улица), реализацијом архитектонских, грађевинских и хортикултурних решења којим се формирају зелени појасеви са травнатом и жбунастом вегетацијом и обезбеђење што веће удаљености између саобраћајница и околних објеката где год је то могуће, чиме ће се утицати на минимизирање загађености ваздуха пореклом од саобраћаја;
- санацију и рекултивацију свих простора који су се користили за депоновање материјала у току изградње,
- успостављање система мониторинга квалитета ваздуха у складу са Европском директивом о процени и управљању квалитетом амбијентног ваздуха (96/62/EC)¹ и обезбеђење доступности резултата мерења и информисање јавности у складу са важећим законом,
- унапређење квалитета ваздуха даљим развојем базираним на рационалној употреби енергије и повећању енергетске ефикасности, увођење економски оправданих нових и обновљивих извора енергије и друго,
- спречавање градње објеката који могу угрозити околину, односно који у процесу производње производе опасне материје, буку, непријатне мирисе и слично.
- реконструкција и изградња нових саобраћајница која мора бити заснована на строгим еколошким принципима према европским стандардима

Мере за заштиту вода и заштиту од вода

У складу са проширењем саобраћајне мреже и очекиваним развојем подручја уз хидроакумулацију Заовине, а тиме и повећаним обимом количине отпадних вода, неопходно је спровести превентивне и санационе мере ради очувања квалитета површинских и подземних вода, како на предметном подручју, тако и у ближем окружењу. У том смислу спроводиће се следеће мере:

- обавезно је спречавање загађења тла и подземних вода отпадним водама;
- строго је забрањено свако смањење еколошког квалитета водотока према којима гравитирају површинске и подземне воде са подручја Плана;
- забрањује се каприрање извора и захватање вода без процене и услова службе заштите;
- обавезна је изградња канализационих система за санитарне воде из појединих засеока или делова насеља за више објеката, који ће бити повезати на локална постројења за пречишћавање отпадних вода (типа „био диск“ и слично) – до изградње ових система и повезивања свих објеката на локално постројење, могу се користити санитарно прописне водонепропусне септичке јаме;
- тамо где није економски исплатива изградња канализације и уређаја за пречишћавање отпадних вода могућа је изградња групних санитарно прописних водонепропусних септичких јама са организованим прањем од стране овлашћеног предузећа

¹Council Directive 96/62/EC of 27 September 1996 on ambient air quality assessment and management, Official Journal L 296, 21/11/1996

- код појединачних стамбених објеката могућа је примена индивидуалних решења - санитарно хигијенских септичких јама које се редовно празне и одржавају;
- за јавне и туристичке садржаје примена одговарајућих уређаја са непропусним системима који ће се редовно празнити, или изградња система са комплетним пречишћавањем отпадних вода пре упуштања у реципијент;
- испуштање атмосферских вода са кровних и поплочаних површина у зеленило или њихово сакупљање за даљу употребу, као и изградња ретензија за сакупљање и задржавање атмосферских вода где постоји потреба;
- обавезно је очување квалитета површинских и подземних вода у складу са захтеваном класом квалитета, у складу са законским прописима - обезбедити несметано гравитационо отицање површинских вода и потпун и контролисан прихват зауљених атмосферских вода са простора паркиралишта, њихов третман у сепаратору масти и уља и контролисано одвођење у канализациони систем или посебне септичке јаме без понирања воде, а таложник и сепаратор масти и уља димензионисати на основу сливне површине и меродавних падавина;
- спровођење потпуне контроле испуштања, пречишћавања и упуштања отпадних вода у канализациони систем и реципијент, односно праћење нивоа њиховог загађења, односно пречишћености (од стране Јавног комуналног предузећа и Водопривредне инспекције); до изградње организованих система канализације применити индивидуална решења као што су типски системи за пречишћавање и прописне водонепропусне септичке јаме за један или више објеката са организованим прањем; проблем одвођења отпадних вода туристичких локалитета и центара решавати преко уређаја за биолошко пречишћавање или санитарно хигијенским водонепропусним септичким јамама које ће се периодично празнити цистернама, ангажовањем надлежне комуналне организације;
- забрана изградње водонепропусних септичких јама - дозвољене су искључиво водонепропусне септичке јаме, као прелазно решење до изградње канализационе мреже;
- избор материјала за изградњу канализације извршити у складу са обавезом да се спречи свака могућност неконтролисаног изливања отпадних вода у околни простор, што подразумева адекватну отпорност цевовода и прикључака на све механичке и хемијске утицаје, укључујући и компоненту обезбеђења одговарајуће флексибилности, због могуће геотехничке повредљивости геолошке средине у подлози цевовода;
- изградњу саобраћајних површина у зони бране хидроакмулације „Крушчица“ која служи за водоснадевање вршити водонепропусним материјалима отпорним на нафту и нафтне деривате и са ивичњацима којима ће се спречити одливање воде са саобраћајних површина на околну земљиште и воду приликом њиховог одржавања или за време падавина;
- пројектовање и изградња канала и ригола којима ће се са саобраћајница и паркинга потенцијално зауљене отпадне воде и воде од одржавања одводити у таложник-сепаратор уља и масти, пре упуштања у канализационе колекторе и касније у водотоке или септичке јаме без понирања воде;
- у случају изливања штетних материја у тло и водотоке, потребно је извршити одговарајуће анализе и предузети мере за заштиту живог света;
- строго се забрањује одлагање свих врста чврстог комуналног, као и осталог неопасног и опасног отпада у водотоке хидроакмулацијна планском подручју;
- неопходна је едукација становништва и потрошача ради смањења примарног загађења.

Мере за заштиту земљишта, флоре и фауне и управљање отпадом

Заштита пољопривредног, шумског, грађевинског и осталог неплодног земљишта и вегетације ће се постићи спровођењем следећих мера:

- законским регулисањем и заустављањем процеса градње објеката на површинама које нису планиране за изградњу, како би се спречила деградација пољопривредног и шумског земљишта;
- стриктним спровођењем планских решења изградње објеката и уређења и опремања терена постићи ће се максимална заштита шумског и пољопривредног земљишта;
- очувати економску и екосистемску функцију земљишта спровођењем техничких и биолошких радова и мера заштите на

евидентираним ерозионим теренима, како на Планском подручју, тако и његовом окружењу;

- у зонама активних клизишта, као у зонама где нема видљивих трагова активних клизишних процеса али постоје геолошке предиспозиције, поготово при антропогеним захватима, неопходно је детаљно инжењерско-геолошко истраживање целе површине, утврђивање потенцијалних генератора нестабилности и могућност њихове контроле и санације;
- забрањено је испуштање и одлагање опасних и штетних материја у земљиште,
- користити пошумљено земљиште у туристичко-спортско-рекреативне и друге сврхе које доприносе пунијој економској валоризацији природних и створених потенцијала простора, уз обавезу максималног очувања шумске и друге вегетације,
- изградњом планираних објеката за прикупљање и евакуацију отпадних и атмосферских вода на предметном простору смањиће се опасност од потенцијалног загађивања тла и подземних вода;
- регулацијом саобраћаја смањиће се аерозагађење, као и таложење чврстих материја из ваздуха на тле;
- забраном одлагања грађевинског и осталог чврстог отпада на за то непредвиђеним површинама и локацијама;
- ако при извођењу радова дође до удеса на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач је у обавези да одмах прекине радове и изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;
- обавезно је управљање комуналним отпадом на основу плана управљања отпадом и локалних нормативних аката и у складу са важећом законском регулативом.
- спровођењем мера заштите фауне и флоре у складу са прописима и планско, студијском и техничком документацијом израђеном за све намене и функције у приобаљу и на водотоцима;

Са циљем ефикасног управљања отпадом на подручју Плана утврђују се следеће мере:

- обавезно је обезбеђивање услова за санитарно депоновање отпада и његово одвођење на депонију „Дубоко“;
- обавезно је обезбеђивање највишег ниво комуналне хигијене спречавањем неадекватног депоновања отпада и формирања дивљих депонија,
- потенцирање и стимулисање разврставања комуналног отпада од стране локалног становништва на месту одлагања.

У поглављу 4.10. УСЛОВИ ЗА ЕВАКУАЦИЈУ ОТПАДА дати су посебни услови за евакуацију отпада.

Мере за заштиту од буке и вибрација

За планско подручје које карактерише изразито низак ниво буке и вибрација, не прописују се посебне планске мере, изузев уобичајених мера и препорука за смањење буке, вибрација и нејонизујућег зрачења. То се односи на подизање појасева заштитног зеленила и техничких баријера за заштиту од буке на најугроженијим локацијама, пре свега дуж путева применом прописаних дозвољених нивоа буке у изграђеним подручјима насеља, као и применом прописаних мера заштите од нејонизујућег зрачења (далеководи и трафо станице).

С обзиром на посебан карактер Националног парка „Тара“ као заштићеног подручја у коме је посебно важно ненарушавање природне средине нарочито буком, поред осталих негативних утицаја, у складу са Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10), у табели која следи даје се приказ прописаних граничних вредности индикатора буке у животној средини. Граничне вредности се односе на укупну буку која потиче из свих извора буке на некој локацији, а при процени буке водити рачуна о синергијском деловању са осталим околним изворима буке.

Табела 8: Граничне вредности индикатора буке* на отвореном простору, према намени простора—*Извор: Прилог 2, Извод из Табеле 1 из Уредбе о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Службени гласник РС”, број 75/10)*

Р.бр	Намена простора**	дан dB(A)	ноћ dB(A)
1	Одмор, рекреација, болничке зоне, велики паркови, опоравилишта, културно-историјски споменици	50	40
2	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3	Стамбена подручја	55	45
4	Дечија игралишта, пословно-стамбена и трговачко-стамбена подручја	60	50

* индикатор буке је акустичка величина којом се описује бука у животnoj средини и изражава се у dB(A)

** заПланско подручје из табеле прописане наведеном Уредбом изостављене су дозвољене вредности за буку за намене које се односе на урбане зоне, зоне дуж аутопутева, магистралних и регионалних градских саобраћајнице и индустријска, складишна и сервисна подручја, које нису планиране на подручју обухваћеном овим Планом детаљне регулације

Посебне мере заштите од буке одређују се за објекте који се граде изван грађевинског подручја и објекте друштвених делатности за јавне функције.

Због смањења загађивања буком могуће је спровести следећу заштиту:

- на самом извору буке: техничко - технолошким решењима на уређајима који производе буку, као и учесталом строгом техничком контролом рада моторних возила и применом важећих прописа;
- на путу од извора буке до пријемника: подизањем заштитних зидова типа екрана око извора буке,
- на месту пријема звука: ефикасним архитектонским и грађевинским решењима (правилном локацијом извора буке, добрим избором грађевинских материјала слабе звучне проводљивости као и оних који имају повећану апсорпцију звука; при пројектовању објеката спровести одређивање правилног распореда просторија, као и увођење боље звучне изолације при пројектовању и градњи стамбених објеката).

Емитовање буке из других објеката не сме прекорачити законске нормe дефинисане „Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животnoj средини“ („Службенигласник РС“, број 75/10). Такође, правила уређења овог Плана дефинисана је заузетост сваке парцеле под зеленим површинама, што такође доприноси смањивању евентуално негативних утицаја повишеног нивоа буке у животnoj средини. Посебно се истиче обавеза формирања зеленог заштитног појаса дуж саобраћајница.

Заштита од притиска који бука врши на животну средину и људе подразумева опште и посебне мере, чијом применом се доприноси унапређењу стања у окружењу, а односе се пре свега на следеће:

- при изради техничке документације обезбедити да се за изградњу коловозног застора користи материјал који ће смањити ниво буке и вибрација.
- приликом изградње саобраћајница користити материјале који апсорбују буку;
- на саобраћајницама у стамбеним зонама, зонама туристичких објеката и дечјих игралишта одговарајућим пројектовањем саобраћајница успорити кретања возила;
- дуж прометних саобраћајница, по потреби, на деоницама поред зона становања, јавних објеката и туристичких и рекреативних површина предвидети звучне баријере (природне или вештачке);
- при пројектовању, односно изградњи објеката намењених становању, нарочито ако је део објекта намењен пословању, односно делатностима, као и објеката или њихових делова у зони утицаја фреквентних саобраћајница, обавезна је примена техничких услова и мера звучне заштите помоћу којих ће се бука у стамбеним просторијама свести на дозвољени ниво, у складу са Техничким условима за пројектовање и грађење зграда (акустика у зградарству) СРПС У.Ј6.201:1990;
- начине заштите и објекте за заштиту од буке и вибрација уз објекте, а посебно уз саобраћајнице, одређивати још у фази пројектовања, при чему водити рачуна да растиње и шибље не смеју угрозити подземне инсталације

- сви инфраструктурни и други објекти који могу бити генератори буке, морају се извести према стандардима који обезбеђују да се бука не чује изван датог објекта;
- предузимати и остале мере из домена организације и регулисања саобраћаја које се предлажу за смањење притиска на квалитет ваздуха, с обзиром да те мере имају позитивне ефекте и на емисију буке.

Мере заштите од зрачења

Заштита од зрачења спроводиће се уз примену законских и подзаконских мера заштите којима се спречава угрожавање животне средине и здравље људи од дејства зрачења која потичу од јонизујућих и нејонизујућих извора и отклањају последица емисија које извори зрачења емитују или могу да емитују.

Заштита од јонизујућег зрачења

На планском подручју нема постојећих, нити је дозвољено постављање нових извора јонизујућег зрачења.

Заштита од нејонизујућег зрачења

За објекте трафостаница и преносне мреже који представљају изворе нејонизујућег зрачења нискофреквентног електромагнетног поља од посебног интереса, као и изворе високофреквентног електромагнетног поља треба обезбедити да у зонама повећане осетљивости буду испоштована базична ограничења изложености становништва, електричним, магнетским и електромагнетским пољима, према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Службени гласник РС“, број 104/09), а нарочито:

- одговарајућим техничким и оперативним мерама обезбедити да ниво излагања становништва нејонизујућим зрачењима, након изградње трафостаница, не прелазе референтне граничне нивое излагања електричним, магнетским и електромагнетским пољима, и то: вредност јачине електричног поља (E) не прелази 2,0kV/m, а вредност густине магнетског флукса (B) не прелази 40μT,
- трансформаторске станице у оквиру објеката не планирати уз стамбени простор (дечије, спаваће, дневне собе и слично), односно канцеларијски простор намењен дужем боравку људи, већ уз техничке просторије, оставе и слично.

Приликом постављања објеката трафо станица и уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније, поштовати прописана удаљења. Мера заштите од нејонизујућег зрачења је да се приликом планирања и реализације обезбеде одстојања у складу са законским прописима, унутар којих није дозвољено планирање и изградња објеката за дужи боравак људи, односно не планирати намене попут становања, спорта, рекреације, јавних установа социјалне и здравствене заштите и сличних делатности које подразумевају дужи боравак људи.

Припрема за изградњу, постављање и употребу нових извора нејонизујућег зрачења, односно реконструкцију постојећих извора нејонизујућих зрачења, врши се уз:

- прибављање услова и мера заштите животне средине које издаје надлежни орган у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине;
- процену утицаја на животну средину у поступку који спроводи надлежни орган пре издавања грађевинске дозволе за нову изградњу и употребу у складу са прописима којима се уређује процена утицаја на животну средину.

У поступку издавања услова и мера заштите животне средине, односно одлучивања о потреби процене утицаја на животну средину корисник извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса подноси надлежном органу стручну оцену оптерећења животне средине као доказ да тај извор неће својим радом довести до прекорачења прописаних граничних вредности.

Ради заштите од нејонизујућег зрачења није дозвољено планирање и постављање уређаја и припадајућег антенског система базних станица мобилне телефоније на простору дечијих игралишта. Минимална потребна удаљеност базних станица мобилне телефоније од простора намењених боравку деце, односно границе парцеле дечијих игралишта, не може бити мања од 50,0m.

Антенски системи базних станица мобилне телефоније у зонама повећане осетљивости, могу се постављати на стамбеним и другим објектима на антенским стубовима под условом да:

- висинска разлика између базе антене и тла не буде мања од 15,0m;

- удаљеност антенског система базне станице и стамбеног објекта у окружењу износи најмање 30,0m;
- удаљеност антенског система базне станице и стамбених објеката у окружењу може бити мања од 30,0m, искључиво када је висинска разлика између базне антене и кровне површине објекта у окружењу износи најмање 10,0m.

При избору локације за постављање антенских система базних станица мобилне телефоније узети у обзир следеће:

- могућност постављања антенских система на постојећим антенским стубовима других оператера, грађевинама попут димњака топлана, водоторњева, стубова са рефлекторима, телевизијских стубова и слично;
- неопходност поштовања постојећих природних обележја локација и пејзажа, избегавати просторе излетишта, заштићена природна добра, заштићене културно-историјске целине, парковске површине и слично.

Инвеститор је дужан да се обрати надлежном органу за заштиту животне средине који ће утврдити потребу израде Студије о процени утицаја.

4.7.2. Услови и мере заштите природних добара и вредности

Природне вредностисе највећим делом огледају у постојећим зеленим површинама у оквиру граница Планског подручја у целини (шумски засади у склопу мањих заселака - насеља и у њима) и ван њихових граница (постојеће шуме око хидроакмулације и на падинама изнад и пољопривредно земљиште које углавном чине ливаде на теренима без шуме). Карактеристика зелених површина на Планском подручју и његовој околини је њихов добар квалитет и знатно распоростирање, али и недостатак уређених површина у функцији јавног зеленила, посебно дуж саобраћајница.

Услови и мере заштите природних вредности и предела

С обзиром на то да се Планско подручје налази у склопу Националног парка „Тара“, услови и мере заштите природних вредности и предела које су прописане ППППН НП „Тара („Службени гласник РС”, број 44/2020), важе и за подручје овог Плана детаљне регулације.

Планско подручје се у целини налази на подручју за које важи режим III степена заштите природе. То су површине планиране за шумарство, пољопривреду, активни развој туризма, рекреацију и спорт, инфраструктурну изградњу објеката, као и друге делатности.

У режиму III степена заштите утврђује се селективно и ограничено коришћење природних богатстава и контролисане интервенције и активности у простору које су усклађене са функцијама заштићеног природног добра, или су везане за наслеђене традиционалне облике обављања привредних делатности и становање укључујући и туристичку изградњу.

У режиму III степена заштите могу се вршити управљачке интервенције са циљем рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја, развој села и унапређење сеоских домаћинстава, уређење објеката културно-историјског наслеђа и традиционалног градитељства, очување традиционалних делатности локалног становништва, селективно и ограничено коришћење природних ресурса и простора уз потребну инфраструктурну и другу изградњу.

Наглашава се потреба пажљивог коришћења и заштите простора на целокупном подручју, како не би дошло до штетних утицаја на оближње заштићене локалитете I и II степена заштите природе јужно од подручја Плана, како би се заштитиле и сачувале вредности предметних локалитета у Националном парку.

У складу са Законом на Планском подручју важе услови и мере заштите и коришћења простора локалитета у режиму III степена.

1. Режим заштите III степена - проактивна заштита, спроводи се на заштићеном подручју или његовом делу са делимично измењеним и/или екосистемима, пределима и објектима геонаслеђа од научног и практичног значаја.
2. У режиму заштите III степена заштите забрањене су активности на:
 - изградњи рафинерија нафте и објеката хемијске индустрије, металуршких и термоенергетских објеката, складишта нафте, нафтних деривата и природног гаса;
 - уношењу инвазивних алохтоних врста;
 - формирању депонија.

3. Режим заштите III степена ограничава: изградњу других индустријских и енергетских² објеката, асфалтних база, објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурних објеката, складишта индустријске робе и грађевинског материјала, викендица, експлоатацију и примарну прераду минералних сировина, образовање објеката за управљање отпадом, изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја, лов и риболов, формирање шумских и пољопривредних монокултура, примену хемијских средстава и друге радове и активности који могу имати значајан неповољан утицај на природне и друге вредности заштићеног подручја.

4. Посебно се наглашава да се у оквиру режима III степена заштите природе простор мора користити на начин да се не угрозе вредности локалитета у I и II степену заштите природе Националног парка (који се налазе изван Планског подручја) и они заштите од угрожавања активностима на Планском подручју.

Решењем о условима надлежног Министарства заштите животне средине (број 353-02-01507/2023-04 од 30.05.2023. године) издатим за потребе израде овог плана детаљне регулације, констатовано је да се предметно подручје налази у оквиру заштићеног подручја Националног парк „Тара“, на простору за који је прописан режим заштите III степена. Такође, се налази у оквиру граница Еколошки значајног подручја „Тара“ еколошке мреже Републике Србије, као и у оквиру Емералд међународне еколошке мреже, односно Емералд подручја „Тара“ са класификационим кодом RS0000009. Подручје је у оквирима међународног и национално значајног подручја за птице (IBA подручје Important Bird Area) „Тара“ са класификационим кодом RS026IBA, значајног подручја за дневне лентире (PBA подручје — Prime Butterfly Area) са класификационим кодом 25, значајног подручја за осолнке муве (PNA подручје — Prime Hoverfly Area) „Тара“ и међународно значајног подручја за биљке (IPA подручје — Important Plants Arca) „Тара“.

Национални парк „Тара“, у чијим границама се налази подручје Плана, представља једно од најочуванијих и најпродуктивнијих шумских екосистема Европе. Ово заштићено подручје чини комплекс различитих копнених и водених екосистема у којима је забележен велики број ретких и угрожених дивљих врста и станишта, значајних на националном и међународном нивоу. Ови екосистеми се штите у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, број 05/1 0, 47/11, 32/16 и 98/16) и Правилником о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување” („Службени гласник РС”, број 35/10). Врста *Ryugomorphula serbica* - Панчићев скакавац (Панчић, 1882) је ендемит западне Србије, ареал обухвата подручје ограничено рекама Тара и Увац, на свега неколико локалитета на планинама Тара и Златибор. Ужива статус строго заштићене дивље врсте у Србији, у складу са Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива. Према Црвеној књизи правокрилаца Србије, ова врста има статус CR (критично угрожена врста), са фрагментираним распрострањењем и бројностима популације у опадању. На глобалном нивоу је такође у статусу критично угрожене врсте (CR). Станиште панчићевог скакавца су састојине црног бора и црњуше, које је неопходно очувати како би се популације ове врсте на планини Тари и око хидроакмулације Заовине одржале, па је забрањена сеча стабала црног бора, као и вађење пањева који су неопходни за презимљавање ларви.

У складу са чланом 35. Закона о заштити природе (“Службени гласник РС”, број 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр, 14/2016, 95/2018 - др. закони 71/2021), у режиму заштите III степена радови и активности се ограничавају на изградњу индустријских и енергетских објеката (електрана на био гас, соларних електрана и ветрогенератора), објеката за регулацију и преграђивање водотока у функцији заштите од поплава, асфалтних база, објеката туристичког смештаја и јавних скијалишта, инфраструктурних објеката,

² Даља активност ће се одвијати у складу са Законом о заштити природе (“Службени гласник РС”, број 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр, 14/2016, 95/2018 - др. закони 71/2021) и Законом о националним парковима (“Службени гласник РС”, број 84/2015 и 95/2018 - др. закон), као и Уредбом о режимима заштите и Планом управљања Националним парком „Тара”, који је у процедури доношења.

складишта индустријске робе и грађевинског материјала, викендица, експлоатацију и примарну прераду минералних сировина, образовање објеката за управљање отпадом, изградњу насеља и ширење њихових грађевинских подручја, лов и риболов, формирање шумских и пољопривредних монокултура, примену хемијских средстава и друге радове и активности који могу имати значајан неповољан утицај на природне и друге вредности заштићеног подручја.

Према ППППННП „Тара“, за подручје Плана, у заштитном појасу до 900m н.в. установљена је забрана градње до доношења урбанистичког плана, на основу геолошких и хидролошких проучавања и анализа нивоахидроакумулације околних терена, као и за друге површине које су узнад ове коте и наводи се да постоји потреба за утврђивањем урбанистичких правила за њихово коришћење и уређење.

Заштита еколошке мреже, на основу члана 6. Уредбе о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", број 102/2010) обезбеђује се спровођење прописаних мера заштите ради очувања биолошке и предеоне разноврсности, одрживог коришћења и обнављања природних ресурса и добара, односно унапређења заштићених подручја, типова станишта и станишта дивљих врста, у складу са законом којим се уређује заштита природе и другим прописима, а актима о проглашењу заштићених подручја и међународним уговорима.

Наведеним Решењем о условима надлежног Министарства заштите животне средине у складу са Стручном основом 03 број 020-1644/2 од 5.6.2023. године, Планом управљања Националним парком „Тара“ за период 2020-2029. година („Службени гласник РС“, број 95/21) и ППППН НП „Тара“ („Службени гласник РС“, број 44/20), утврђени су услови заштите природе, према којима је дефинисано да се активности на планираној изради Плана детаљне регулације за уређење приобала хидроакумулације Заовине, Општина Бајина Башта, могу се извести под условима који су уграђени у планска решења овог Плана:

1. Планиране намене површина у обухвату Плана су усклађене са наменама одређеним планом вишег реда, односно са наменама дефинисаним ППППН НП „Тара“.
2. Изградња јесведена на што мању меру користећи типове и начин изградње који заузимају најмање простора и минимално утичу на промену карактера природне средине,
3. Коришћење простора је планирано на основу утврђених граничних капацитета и уређења са комплетном инфраструктурном опремом, ради очувања и унапређења природних вредности Националног парка „Тара“.
4. Не планира се коришћење простора за изградњу сталних објеката од чврстог материјала, непосредно уз обалу хидроакумулације Заовине од коте највише воде хидроакумулације до изохипсе 900m н.в.
5. Распоред планираних зона становања и објеката у оквиру њих је планиран тако да потреба за сечом стабала и нарушавањем природних екосистема приобалне зоне хидроакумулације Заовине буде минимална;
6. Организовање наутичког туризма (за пристајање мањих еколошких прихватљивих пловила — чамаца, једрилица, кануа, кајака и слично, са везовима за пловила за комерцијално изнајмљивање) је дозвољено само у зонама одмора и рекреације, али обавезно у складу са условима надлежних предузећа и институција, условима надлежног завода за заштиту природе и управљача природног добра и других (посебно се истиче важност водних услова и услова из домена водопривреде које издаје Хидроелектрана која управља Хидроакумулацијом Заовине);
7. Квалитет воде хидроакумулације одржати у прописаној класи квалитета.
8. Паркинг просторисе могу реализовати само уз постојеће локалне путеве и новопланиране саобраћајнице;
9. Препоручује се озелењавање паркинг простора аутохтоним врстама дрвећа - једно стабло на 2-3 паркинг места;
10. Бициклистичке и друге излетничке стазе организовати уз постојеће јавне путеве самаксималном ширином од 2,5 m.
11. Планирати очување природне вегетације, шума, група стабала, појединачних стабла, живица, међа, извора, ливада кошаница и травнатих површина, као и других очуваних или делимично измењених површина са дрвенастом, жбунастом или ливадском вегетацијом. Уколико то није у потпуности могуће, сечу стабала свести на најмању могућу меру, за коју је неопходно прибавити сагласност надлежних институција;

12. Приликом избора врста за озелењавање простора прописати коришћење аутохтоних врста, уз избегавање алергених врста и забрану садње инвазивних врста;
13. При планирању изради техничке документације за избор микролокалитета за изградњу, као и избор начина спровођења свих инфраструктурних инсталација, исте предвидети тако да не доминирају у простору, ради очувања пејзажа под условом да он представља једну од битних карактеристика простора;
14. Поштовати Планом дефинисане параметре за изградњу нових објеката и инфраструктурних коридора на начин да се не ремете постојеће подземне хидрографске везе и не угрожавају квалитативне карактеристике подземних и површинских вода;
15. Кроз спровођење Плана и израду техничке документације обезбедити издвајање површина тако да новоформиране саобраћајнице, шетне, планинарске, коњске и друге стазе не узрокују прекомерну фрагментацију простора;
16. Предвидети потпуно инфраструктурно опремање подручја у складу са планираним грађевинским капацитетима;
17. За мала насеља и туристичке центре предвидети решавање проблема канализације локално уз обавезу изградње постројења са високим степеном пречишћавања, прикупљајући отпадне воде из више домаћинстава;
18. Планира се рационална изградња саобраћајне мреже уз равномерну покривеност подручја неопходним саобраћајница;
19. Све инсталације морају бити уземљене, обезбеђене и одговарајуће изоловане како би се спречило страдање дивљих врста животиња;
20. При осветљавању јавних површина, применити одговарајућа техничка решења у складу са функцијом локације и потребама јавних површина. Изворе светлости јавне расвете назелиним површинама усмерити ка тлу;
21. Приликом извођења свих грађевинских радова користи постојећу мрежу саобраћајница и избегавати изградњу нових путева за привремено коришћење, чиме би се додатно повећала фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
22. Кроз спровођење Плана и израду техничке документације омогућити да се подземни и надземни делови околних стабала обезбеде од могућих оштећења услед манипулације грађевинских машина или транспортних средстава или складиштења опреме, инсталација која се уграђују и слично;
23. Време одлагања грађевинског материјала који може послужити као склониште за водоземце, гмизавце и друге животиње, максимално скратити;
24. Објекти морају бити тако конструисани да се онемогући насељавање птица и слепихмишева у њих, а шихово осветљење треба свести на минимум и усмерити ка тлу;
25. Уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставити радове и обавестити надлежне институције и предузећа овлашћена за санирање;
26. Уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког и минералношко-петрографског порекла за које се претпоставља да има својства природног добра сагласно чл. 99, Закона о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/2009, 88/2010, 91/2010 — исправка, 14/2016, 95/2018 – др. закон и 71/2021), извођач радова је дужан да о томе обавести Министарство заштите животне средине и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, природно добро не оштети и да се чува на месту и положају у коме је нађено;
27. Планирањем намене површина, као и активним мерама заштите очувати и унапредити природне и полуприродне елементе коридора у складу са предеоним и вегетацијским карактеристикама подручја;
28. Стимулисати традиционалне видове коришћења простора који доприносе очувању и унапређивању биодиверзитета;
29. Предузети мере којима се обезбеђују спречавање, односно смањење, контрола и санација свих облика загађивања;
30. Унапредити еколошке коридоре унутар грађевинских подручја успостављањем континуитета зелених површина (чија структура и намена подржавају функције коридора);
31. На местима укрштања еколошких коридора са елементима инфраструктурних система који формирају баријере за миграцију врста, обезбедити техничко-технолошка решења за неометано кретање дивљих врста.

Приликом извођења предметних радова, забрањено је:

1. Планирати сече стабала црног бора на стаништима Панчићевог скакавца, као и вађење пањева који су неопходни за презимљавање ларви;
2. Изградња објеката индустријске, производне, складишне и друге делатности које имају негативни утицај на животну средину и природне вредности Националног парка „Тара“;
3. Изградња објеката у активном, умереном (стабилизованом) клизишту и условно стабилном клизишту;
4. Планирати промену намене или извођење радова и активности који могу негативно да утичу на евидентирана активна, умерена (стабилизована) клизишта и условно стабилна клизишта;
5. Планирање промене намена на стаништима црног бора и црњуше, која су неопходна за опстанак локалне популације Панчићевог скакавца;
6. Изградња објеката чија намена није директно везана за воду на растојању мањом од 50,0m од обале стајаће воде, односно линије средњег водостаја (изван зоне становања);
7. Упуштање непречишћених отпадних вода у хидроакумулацију;
8. Коришћење јаких светлосних извора (рекламни ротирајући рефлектори, ласери и слично) усмерених ка небу, ради заштите орнитофауне и хироптерофауне;
9. Угрожавање животне средине опасним и штетним материјама и средствима, отпадом и грађевинским материјалом, а њихово коришћење, уклањање и депоновање мора бити у складу са важећом законском регулативом;
10. У складу са Уредбом о еколошкој мрежи ("Службени гласник РС", број 102/2010") забрањено је уништавање и нарушавање станишта као и уништавање и узнемиравање дивљих врста; забрањена је промена намена површина под природном и полуприродном вегетацијом (ливаде, пашњаци, тршњаци итд.); забрањена је промена морфолошких и хидролошких особина подручја од којих зависи функционалност коридора.

Условима за израду Плана које је прописало ЈП „Национални парк Тара“ (број 292/1 од 15.03.2023.године) дефинисано је да је приликом израде Плана потребно придржавати свих дефинисаних услова у областима: концепције просторног развоја и планских решења, саобраћаја и инфраструктуре, мера заштите природних вредности и озелењавања простора, заштите животне средине, правила уређења и извођења радова, што је уграђено у планска решења овог Плана.

С обзиром да простор обухваћен Планом има природну предиспозицију за изградњу широког спектра туристичке прироне и структуре, предметним условима је посебно наглашено следеће:

- Могућа је организација центра за спортове на води са пунктом за риболов и друге активности на води, а изградња мањих објеката хотелског типа уз хидроакумулацију Заовине (зона у близини некадашњег каменолома у близини бране, као и довршетак и стављање у функцију већ започетих објеката „Еко-Арт-Спорт-Центра“ према важећем урбанистичком плану), мора да се одвија у складу са условима надлежних предузећа и институција, а на основу геолошких и хидролошких проучавања и анализа терена и нивоа хидроакумулације и потребе формирања заштитног појаса уз хидроакумулацију (најмање до изохипсе 900 мн.в.) на којем је забрањена градња; напомиње се да је зона на локацији изнад некадашњег каменолома у близини бране посебно интересантна за формирање туристичко-научног комплекса са различитим садржајима – смештајним, угоститељским и СПА садржајима услугама и сличним, као и са одговарајућим пратећим садржајима: понтонска плажа (која стално или уз додавање посебног мањег монтажног дока који може служити и за пристајање мањих еколошких прихватљивих пловила — чамаца, једрилица, кануа, јака и слично, са везовима за пловила за комерцијално изнајмљивање, док се испод понтона и демонтажног плажног обода у кавезима може узгајати конзумна пастрмка ван купалишне сезоне, обављати комерцијално-спортски риболов у контролисаним условима базена), ауто камп/глампинг насеље, паркинг, органски стакленици, рибњак и мрестилиште (за мрест поточне пастрмке и узгој млађи до величине за порибљавање и комерцијални узгој), мини сушара (за воће и поврће, шумске плодове са простором за складиштење и паковање), мали спортски терени (изгледом и димензијама примерени локацији), визиторски центар, вештачка стена за планинарски успон и друго. Повезивање објеката и садржаја на копну са рекреативним садржајима на води може бити омогућено једино на еколошки прихватљив начин, али обавезно у складу са

условима надлежних предузећа и институција, условима надлежног завода за заштиту природе и Управљача природног добра и других. Посебно се истиче важност водних услова и услова из домена водопривреде које издаје хидроелектрана која управља Хидроакумулацијом Заовине);

- Планиране пешачке и бициклистичке стазе, надстрешнице и клупе, опремање видиковца, платформи за приступ води и друго, јавне површине за окупљање, су садржаји који се морају максимално прилагодити конфигурацији терена. Делове на којима се се планира изградња различитих садржаја је неопходно детаљно разрадити са потребним урбанистичким параметрима, јасно дефинисаним парцелама и трасама саобраћајне и комуналне инфраструктуре.
- Све објекте и мобилијар, материјалима и изгледом прилагодити природном амбијенту.
- На предметном простору могуће је развијати научички туризам (на хидроакумулацији Заовине), уз напомену да су могући само еколошки видови овог туризма (једрилице, чамци, кајаџи, кануи и слично);
- Постављање привремених објеката у функцији појединих догађаја (презентације, концерти, представе) дозвољава се искључиво општинском одлуком.
- Забрањено је постављање кућица на води, сплавова и других покретних и монтажних објеката, изузев понтоских привезиштаза пристајање мањих еколошких прихватљивих пловила — чамаца, једрилица, кануа, јака и слично, са везовима за пловила за комерцијално изнајмљивање.

На планском подручју и његовој околини хидроакумулација „Крушчица“ и „Заовине“ су најзначајнији водопривредни објекти у зони Националног парка „Тара“. У ППШПН НП „Тара“ је прописано да је неопходна израда посебне студије одрживог коришћења водног земљиштаи воде хидроакумулације „Заовине“ у функцији развоја туристичко-рекреативних садржаја и риболовног туризма уз уважавање прописаних режима заштите природе и санитарне заштите хидроакумулације. При томе би се, као на хидроакумулацији „Крушчица“ која служи за водоснабдевање и на хидроакумулацији „Заовине“, с обзиром да она нема преливних органа ни отицања воде, забранила употреба моторних чамаца. Са циљем заштите квалитета воде хидроакумулације коришћење моторних чамаца је дозвољено искључиво за интервентне потребе у акцидентним ситуацијама.

Услови за уређење зелених и слободних површина и очување предеоних вредности

Приликом уређења природних зелених и слободних површина на појединачним парцелама (шуме, ливаде и пашњаци), обавезно је поштовати и следеће:

- Карактер предела и пејзажа морају задржати аутохтони идентитет Националног парка „Тара“.
- Уређење и оплемењавање еколошки осетљивог простора засновати на максималном очувању аутохтонности предеоних целина.
- Пејзажно повезати постојеће фрагменте у зонама планираних функција и садржаја.
- Повезивање просторно-еколошких целина и зона унутар њих, спровести поштујући режиме заштите у Националном парку, основну намену, захтевану функцију зеленила и избор врста садног материјала.
- Пејзажно истицање групе стабала, солитарних стабала, украсног шиља (аутохтоних пре свега) дозвољено је у зонама спортско-рекреативних и смештајних капацитета.
- Дозвољено је пејзажно обликовање продора, потеза и просека за потребе инфраструктурног опремања.
- Ветробрано и снегобрано зеленило као и заштитне појасеве пејзажно обликовати избором врста садног материјала.
- Обавезно пејзажно уређење индивидуалних парцела са највећим учешћем травних површина, солитарних стабала или групација и партерним уређењем без ограђивања.
- При избору садног материјала приоритет имају аутохтоне врсте, а уношење егзота дозвољено је уз обавезну стручну контролу и услове за уређење.
- Уношење алергених и инвазивних врста није дозвољено.

Зелене површине се могу наћи као компатибилна намена на површинама јавне намене (поготово дуж саобраћајница и пешачких стаза, у склопу саобраћајног профила, на паркинзима, на парцелама услуга јавних служби, центра за посетиоце, трафостаница и сл.), при чему није дозвољено формирање парковског зеленила градског типа и уношење алохтоних врста.

На целом Планском подручју:

- Очувати све изворе, веће ливаде и пропланке у оквиру парцела поштовањем планиране намене простора, планских урбанистичких параметара и правила уређења и грађења, са циљем интеграцијенових решења у постојећи амбијент уз поштовање специфичности локације у складу са природним и културним вредностима.
- Инфраструктурно опремање мора бити у складу са високим еколошким стандардима и условима надлежних комуналних организација.
- Начином изградње објеката обезбедити да се заузима што мањи простор и минимално утиче на промену карактера природне средине.
- Микролокације објеката у оквиру парцела одабирати тако да се максимално избегава земљиште обрасло шумском вегетацијом.
- При избору локације за изградњу објеката предност дати просторима који су заклоњени и који нису сагледиви са истакнутих видикована и доминантних тачака у простору.
- Архитектура објеката треба да тежи стварању јединственог архитектонског и ликовног израза препознатљивог кроз форме које проитичу из архитектонског наслеђа подручја и традиционалне градње кроз коришћење природних материјала (камен, дрво).
- При планирању просторних садржаја тежити униформним решењима за све за које је то могуће урадити (изглед клупа, надстрешница и слично).

Прибавити сагласност ЈП Национални парк „Тара“ за извођење радова који изискују евентуалну сечу одраслих, вредних примерака дендрофлоре, како би се уклањање вегетације свело на најмању могућу меру, чему мора претходити валоризација свих зелених површина са циљем очувања вредних елемената и њихове заштите и унапређења.

4.7.3. Услови и мере заштите непокретних културних добара

На Планском подручју нема евидентираних нити заштићених културних добара, али уколико се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на остатке из прошлости за које се претпоставља да могу имати својства културног добра, извођач радова је дужан да о томе обавести надлежни завод за заштиту споменика и да предузме мере да се до доласка овлашћеног лица, пронађени остаци не оштете и да се чувају на месту и положају у коме су нађени.

4.7.4. Услови и мере заштите од елементарних и других већих непогода, техничко-технолошких несрећа и ратних дејстава

Степен угрожености од елементарних непогода је висок, а у првом реду се односи на опасност од шумских пожара, грмљавина, електричног пражњења, ветролома, снежних наноса, опасности од саобраћајних катастрофа, земљотреса, ерозија и одрона и друго. На планском подручју нису регистрована, нити се планирају SEVESO постројења.

Заштита од пожара

Да би се обезбедила заштита шумског фонда, материјалних добара и људских живота од пожара, потребно је спровести адекватне мере заштите службе обавештења и узбуњивања. Мере противпожарне заштите спроводити у складу са усвојеним елаборатом противпожарне заштите за подручје Националног парка „Тара“ и остала заштићена подручја.

С обзиром да подручје Националног парка „Тара“ обилује шумама, као и да је изградња концентрисана на планском подручју које је у непосредној близини шумских комплекса, а с обзиром на планове за активирање планског подручја и околних шумских комплекса за туризам и рекреацију, у наредном периоду, поред мера заштите од пожара прописаних у ППППН НП „Тара“, ради спречавања настанка и ширења пожара потребно је предузети следеће мере у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС“ број 111/09, 20/15 и 87/18):

- Обезбедити прописане удаљености између зона предвиђених за туристичке, стамбене и друге објекте
- Предвидети прописана растојања између објеката и траса: електроенергетских и телекомуникационих инсталација, водовода и канализације.
- Приликом реализације или реконструкције стамбених улица треба предвидети спољну-уличну хидрантску мрежу (са одговарајућим бројем надземних и подземних хидраната) и

одговарајућа места за захват воде ватрогасним возилима на отвореним просторима (резервоари и сл) са капацитетима који ће обезбедити довољне количине воде за гашење пожара

- Предвидети ширине и носивости путева који ће да омогуће приступ ватрогасном возилу и његово маневрисање приликом гашења пожара, у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Службени лист СРЈ“ број 8/95)
- У шумама треба доследно и на читавој површини шумевести уобичајене превентивне мере које су и законска обавеза радне организације која газдује шумама. Планирање и одржавање шумских путева такође представља важну меру у заштити од пожара. Такође, треба плански предвидети и сачувати енклаве пашњака између комплекса шума који представљају баријеру у ширењу пожара.

Поред наведеног, да би се обезбедила заштита од пожара потребно је примењивати следеће смернице:

- при изградњи објеката поштовати важеће прописе противпожарне заштите;
- правилним размештајем објеката на прописаним одстојањима од суседних објеката смањити опасност преношења пожара;
- правилном диспозицијом објеката у односу на саобраћајнице обезбедити несметан приступ противпожарних возила;
- омогућити правовремен и несметан приступ ватрогасних возила до објеката;
- лако запаљиве и експлозивне материје складиштити и чувати под условима прописаним важећим Законом о заштити од пожара, уз одговарајућу сагласност надлежних органа на планиране мере заштите од пожара;
- за шумска земљишта одредити противпожарне трасе са планираним противпожарним баријерама;
- у склопу изградње мреже водоводних инсталација реализовати противпожарне хидранте;
- обезбедити капацитет водоводне мреже који обезбеђује довољне количине воде за гашење пожара.

Ради заштите од пожара објекти морају бити реализовани према одговарајућим техничким противпожарним прописима, стандардима и нормативима:

- објекти морају бити реализовани у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС“ број 11/09, 20/15 и 87/18),
- објекти морају имати одговарајућу хидрантску мрежу, која се у погледу протока и притиска воде у мрежи планира и пројектује према Правилнику о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу за гашење пожара („Службени лист СФРЈ“ број 30/91),
- објектима мора бити обезбеђен приступни пут за ватрогасна возила, сходно Правилнику о техничким нормативима за приступне путеве („Службени лист СРЈ“ број 8/95),
- објекти морају бити реализовани у складу са Одлуком о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Службени лист СФРЈ“, број 53/88 и 54/88 и Службени лист СРЈ“ број 28/95) и Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Службени лист СРЈ“, број 11/96).
- планиране гараже реализовати у складу са Правилником о техничким захтевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозија („Службени лист СЦГ“, број 31/05).

Услови и мере за заштиту од ветра

Мере заштите од удара јачих ветрова треба да буду пре свега превентивне јер од њиховог правилног и благовременог извршавања зависиће и ефикасност оперативних мера:

- грађевинско-техничке мере се заснивају на елементима ојачања било при доградњи старих објеката или изградњи нових,
- дендролошке мере се састоје у засађивању високог зеленила које представља баријеру ветру и у знатној мери смањује његову јачину, снагу и брзину,
- потребно је поштовати прописе о слободним коридорима испод електроводовода,
- ради превенције деловати кроз службу обавештења и отклањати настале последице (уклањање срушених стабала, камења и друго).

Заштита од биљних и животињских штеточина

Заштита од биљних и животињских штеточина спроводиће се у оквиру мера газдовања шумским, ловним и риболовним основама, сагласно прописима од заштите од каламита, и на начин да не остави негативне последице на биљни и животињски свет. Надлежни органи обезбедиће, у сарадњи и у договору са корисницима подручја, а у складу са прописима, сваку у оквиру својих овлашћења:

- праћење стања и организовану заштиту од биљних и животињских штеточина шума, пашњака, ливада и других пољопривредних површина и др. Уз примену контролисаних механичких, биолошких и других мера, које нису у супротности са мерама заштите природе и животне средине и неће оставити негативне последице на становништво;
- организовање локалне службе цивилне заштите за праћење стања, остваривање превентивних мера и предузимање активности заштите од елементарних непогода и ратних разарања на подручју Просторног плана, повезане са ватрогасном и здравственом службом, полицијом и другим службама на нивоу општине Бајина Башта, и суседних јединица локалне самоуправе (града Ужица и осталих општина) и шумских газдинстава које би јој давале материјалну, кадровску и техничку подршку.

Заштита тла од ерозије, клизања и нестабилности

У периодима великих падавина, на већим нагибима, а поготово на обали хидроакумулације Заовине, могуће су појаве клизишта са ерозијом тла. Најзаступљенији вид ерозије на планском подручју је водна ерозија. Отварање шумског склопа на нагибима, услед деловања површинских вода, доводи до спирања и одношења земљишта, што доводи до појаве ерозије тла, појаве клизишта и дестабилизације шумских екосистема. Терени уз обалу хидроакумулације Заовине су поготово осетљиви на осцилације нивоа воде у хидроакумулацији, локално су често нестабилни и веома подложни клизању. Истраживања стабилности терена вршена су у више наврата током протеклих деценија постојања хидроакумулације, почевши од истраживања „Енергопројект Холдинг АД“ 1998. Године, до најновијих вршених на појединим локацијама где су сепојавила локална и значајна клизишта (као што је на пример оно највеће у Мандићима и друга). Током израде овог Плана обављено је геолошко рекогносцирање стања стабилности терена и интерполовање истог са резултатима ранијих истраживања, што је послужило за дефинисање коришћења и намене простора у приобаљу.

С обзиром да планско подручје спада у терене које карактерише ерозија приобалниг земљишта и честа нестабилност тла, опште мере заштите од ерозије прописане у ППППН НП „Тара“, биолошке и техничке радове на површинама угроженим ерозијом, треба спроводити према распореду приоритета који се утврђују на основу Плана за проглашење ерозионих подручја. Такође, низ мера прописан наведеним просторним планом у погледу заштите пољопривредног и шумског земљишта континуирано спроводити како на подручју Плана, тако и његовој околини како би се очувала стабилност терена.

У поглављу 4.8. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ТЕРЕНА И ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТАТА дати су посебни услови за градњу објеката са аспекта инжењерске геологије/геотехнике.

Услови и мере заштите од техничко-технолошких несрећа

Имајући у виду планиране намене простора на подручју Плана и Националног парка „Тара“ у целини, као и локалне иницијативе за изградњу нових стамбених и туристичких- смештајних објеката, неопходно је да сви постојећи и новопланирани објекти донесу одговарајући План заштите од удеса, као основну меру приправности у случају изненадних и непредвиђених техничко-технолошких удеса и хаваријских загађења. План заштите од удеса прецизно дефинише процену степена опасности од ризика, ниво повредљивости и субјекте надлежне за његову реализацију, а доноси се на основу „Правилника о методологији за процену опасности од хемијског удеса и од загађивања животне средине, мерама припреме и мерама за отклањање последица“ („Службени гласник РС“, број 60/94 и 63/94).

Евентуално складиштење и чување хемикалија и осталих опасних материја у објектима организовати у засебним радним просторијама магацинског типа, уз перманентну контролу и надзор локалног особља.

Заштита од техничко-технолошких несрећа и удеса обухвата: планирање, организовање и предузимање мера управљања опасним материјама на основу анализе опасности од удеса за све активности, технолошке поступке и објекте где могу бити присутне опасне материје, а за све такве технолошке поступке и објекте обавезна је израда анализе опасности од удеса. Основна превентивна мера у поступку издавања грађевинске дозволе за новопланиране привредне објекте на планском подручју биће израда Студије о процени утицаја на животну средину, у складу са Законом о процени утицаја на животну „Службени гласник РС“, број 135/04), чиме ће се на целивит начин сагледати процена опасности објеката и околног простора од могућих удеса и прописати неопходне мере заштите, ради заштите људи и материјалних добара.

Контрола саобраћаја на путевима у Националном парку „Тара“ од стране саобраћајне полиције је предуслов за минимизирање опасности од саобраћајних удеса, поготово возила која превозе опасан терет. У случају саобраћајних удеса и појаве опасности од загађења животне средине опасним загађујућим материјама, обавезно је спровести деконтаминацију тла поред пута где се такве материје евентуално излију или проспу.

Услови и мере обезбеђења за потребе одбране земље

Иако на Планском подручју нема комплекса посебне намене као ни зона са прописаним посебним режимима заштите, потребно је осветити пажњу:

- заштити од хемијских акцидента,
- могућностима алтернативног снабдевања водом за пиће,
- дефинисању алтернативних саобраћајних праваца за евакуацију,
- могућностима обавештавања и узбуђивања становништва и другим елементима заштите и спасавања становништва.

Регулација јавних површина насеља и позиција грађевинских линија у односу на регулациону, треба да омогуће несметано функционисање свих служби у случају елементарних непогода, пожара и ратних услова. Елементи саобраћајница у смислу зависности од зарушавања и могућности прилаза објектима у фази спасавања, дефинисање могућности прилаза местима за водоснабдевање противпожарних јединица као и други значајни елементи са аспекта заштите и спасавања људи и материјалних добара су уграђени у урбанистичко решење Плана.

У све сегменте овог Плана уграђени су елементи заштите становништва и материјалних добара, који су дефинисани кроз обезбеђење квалитетне повезаности, приступачности и снабдевености електричном енергијом, електронским комуникацијама и водом, док, у случају ратних разарања прстен главних саобраћајница обезбеђује нормално функционисање насеља и могућност несметане евакуације становништва коришћењем алтернативних праваца. Заштита становништва и материјалних добара обезбеђује се поштовањем следећих услова:

- планирана изградња и размештај објеката морају да обезбеде оптималну проходност у условима рушења и пожара, при чему се коридори саобраћајница својом ширином обезбеђују од домета рушења и пожара, а у склопу тога обезбеђене су слободне површине које прожимају изграђену структуру насеља;
- планирана мрежа саобраћајница мора да обезбеди несметан саобраћај уз могућност лаке и брзе промене праваца саобраћајних токова.

Због збрињавања и заштите становништва нарочито је важно утврдити локације извора, чесама и постојећих бунара са питком водом, за које треба сачинити план редовног одржавања и чувања од загађивања, ради употребе у случају ратних разарања и елементарних непогода. Такође је важно организовати систем осматрања, откривања опасности и правременог обавештавања становништва о њима.

У погледу склањања људи и материјалних добара у случају опасности од ратних разарања неопходно је обезбедити евакуациона места у мањим енклавама шумских површина на предметном подручју. У ове сврхе могу се користити и специјална склоништа или одговарајући објекти који су оспособљени за такву намену. У случају да будући инвеститор жели у оквиру новог објекта да изгради кућно склониште оно мора задовољавати техничке нормативе за такву врсту грађевинских објеката.

4.8. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ТЕРЕНА И ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТА

За потребе израде овог Плана урађен је „Елаборат геотехничких истраживања приобаља Заовинског језера“, Општина Бајина Башта („Геопројектинг ДОО“, Ниш, 2023. године) у склопу којег је анализирана документација, вршена теренска и лабораторијска испитивања из урађених бушотина, као и остале анализе тла у склопу геотехничких истраживања предметног простора и дефинисања основних услова за његово коришћење.

Терен на овом простору, са геолошког аспекта, изграђен је од вулканогено-седиментних творевина. На простору Таре и њене шире околине заступљени су углавном перидотити, односно харцбургити и серпентинити који представљају основне стене на овом простору. Квартарни седименти заузимају веома мало пространство. Углавном су то елувијалноделувијални депозити, релативно малих дебљина и глиновито-песковито. Дробинског састава. Литолошки чланови који учествују у геолошкој грађи површинских делова терена су следећи:

- хумус,
- шљунковита глина браон боје,
- глиновита дробина и
- дробина.

Подину испитиваног терена представља дробина док је у повлати шљунковита глина браон боје, површински хумифицирана. Констатовани литолошки чланови припадају групи полувезаних и невезаних творевина и представљају продукте физичко-мехничког распадања стених маса. Према категоризацији земљишта (GN-200) регистровани литолошки чланови сврстани су у II категорију у којој се ископ може обављати и мануелано уз помоћ ашова, крампа, лопате, трнокопа, пијука, будака и слично.

Са инжењерско-геолошког аспекта испитивани терен представља нестабилну и неповољну средину за грађење због многобројних појава инжењерско-геолошких нестабилности (клижење, ручевање, одрони и слично).

Са хидрогеолошког аспекта, а по својој функционалности, истраживану локацију изграђују хидрогеолошки изолатори представљени глиновитим творевинама, док дробина представља спроводник воде метеорског порекла.

Како сеизмичка микрорејонизација саме микролокације није извршена, то се овим елаборатом презентирају општи подаци о сеизмичким условима на основу Сеизмичке карте за повратни период од 475 година и података из ППППН НП „Тара“.

На основу добијених услова надлежног Републичког сеизмолошког завода за потребе израде ППППН НП „Тара“, са аспекта сеизмичке закључује се да се на овом подручју могу (према Карти сеизмичког хазарда за повратни период 475 година на површини терена за емпиријски процењене: средњу брзину локалног тла до дубине 30,0m и одговарајући динамички фактор амплификације на максимално хоризонтално убрзање PGA, на локацији објекта изражено интензитетом земљотреса у степенима EMS-98 скале) преовлађује VIII степен сеизмичности који важи и за највећи део подручја Таре. Максимално хоризонтално убрзање износи 0,15.

Потребно је нагласити да су инжењерско-геолошким рекогносцирањем терена уочене многобројне појаве инжењерско-геолошких нестабилности терена (клижење, откидање, ручевање, одрони и слично).

Истраживања стабилности терена вршена су у више наврата током протеклих деценија постојања хидроакумулације, почевши од истраживања АД „Енергопројект“ 1998. године, до најновијих вршених на појединим локацијама где је дошло до појаве локалних и знатних клизишта (као што је на пример оно највеће у Мандићима и друга). Према карти стабилности падина хидроакумулације „Лазичи“ која је у предузећу „Енергопројект“, Београд, израђена 1988. године (Карта стабилности падина око хидроакумулације у Заовинама (аутор Б. Благојевић, „Енергопројект Холдинг“ АД Београд, 1998. године, у којој су евидентирана клизишта са легендом), падински терени око хидроакумулације су сврстани у следеће категорије:

- АКТИВНА КЛИЗИШТА – насlage заглињене дробине (делувијалног застора) променљиве дебљине (1-20cm), неповољни за градњу стамбених и других објеката;
- СТАРА УМИРЕНА КЛИЗИШТА - морфолошки заталасане делувијално-елувијалне површи дробинског састава, потенцијално нестабилне основе, неповољне за градњу

стамбених и других грађевинских објеката (изузетно уз санациону заштиту);

- УСЛОВНО НЕСТАБИЛНЕ ПАДИНЕ - делувијалне насlage дробинског састава, изложене дејству површинских вода (спирању), или локалним подземним изданима; градња грађевинских објеката могућа је уз санационе мере;
- ОДРОНИ – несортирани стени блокови различитих димензија су зоне непогодне за градњу стамбених и других грађевинских објеката.

У прилог наведеном је и чињеница да су у новијем периоду на конкретном истражном простору изведена многобројна детаљна истраживања и испитивања клизишта од стране „Енергопројект Холдинг“ АД, Београд, која су презентирани у конкретним елаборатима.

Опис клизишта на локалитету који је у обухвату предметног плана (према документу: „Технички подаци за услове за израду Плана детаљне регулације за уређење приобаља хидроакумулације Заовине“, издатим 19.07.2023. године од стране АД „Електропривреда Србије“, Огранак „Дринско-Лимске хидроелектране“, за потребе израде овог Плана.

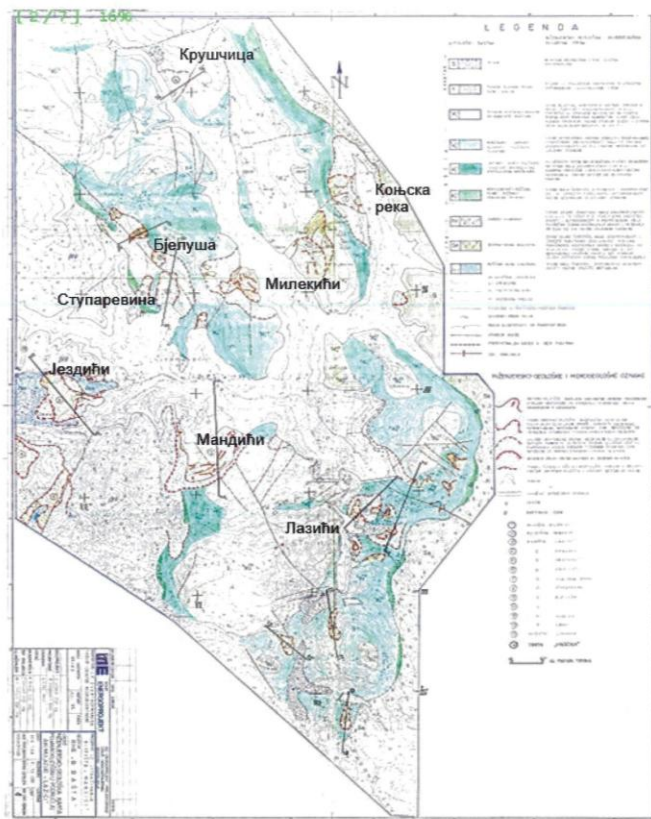
Акмулација „Бели Рзав“ у Заовинама је звездастог облика, формирана изградњом бране „Лазичи“ у долинама Коњске реке, Вежање и Белог Рзава. Минимална кота хидроакумулације је 815,0m нм, а максимална 881,5m нм. У периоду пројектовања бране израђена је карта (1978. године) на којој су регистрована клизишта у зони хидроакумулације. На подручју хидроакумулације Заовине раније су евидентирана клизишта и одрон који су приказани у следећој табели:

Табела: Клизшта и одрон у постојећој документацији

Ред. број	Назив	Година последње регистрације	Година последњег визуелног прегледа	Врста	Површина	Дубина	Оцена
1	Милекићи(1), (2)	1995.	2021.	клизиште	< 15 ha	20 m	Активно
2	Мандићи(1)	2021.	2021.	клизиште	>50ha	21-43 m	Активно
3	Лазичи	1995.	2021.	клизиште	3 ha	5-10 m	Привремено умирено
4	Спајићи	1995.	2021.	клизиште	1.7 ha		Умирено
5	Јездићи(1)	1995.		клизиште	22 ha	10-15 m	
6	Василићи	1995.		клизиште	13 ha	8 m	
7	Коњска река(1)	1995.		клизиште	22 ha	7 m	
8	Ступаревина(1)	1995.		клизиште	8 ha	5-10 m	
9	Бјелуша	1995.		клизиште	2.5 ha	5-10 m	
10	Долина	1995.		клизиште	/	/	
11	Главица	1995.		клизиште	2.1 ha	5-10 m	
12	Град	1995.		клизиште		5-10 m	
13	Липовица	1995.	2021.	клизиште	2.4 ha	5-10	Умирено
14	Крушчица	1995.	2021.	одрон	1.5-5 ha	/	Привремено умирено

(1) У зони хидроакумулације "Заовине" где се може приступити чамцем ради визуелног прегледа.

(2) под истим називом су клизиште на падини села „Милекићи“ и клизиште на брду „Гај“

Слика 2: Положај главних клизишта у зони хидроакмулације „Заовине“

Клизиште „Мандићи“

Највеће и најзначајније клизиште у оквиру хидроакмулације ”Бели Рзав” је клизиште ”Мандићи”. За клизиште Мандићи генерално су позната два догађаја значајних покретања, први који се догодио децембра 1994.године и други који се догодио марта 2019.године. Топографска линија терена на прогнозним инжењерскогеолошким пресецима указује на дефицит стенске масе у зони активног и умиреног дела клизишта Мандићи који није могао настати током ова два активирања јер су и пре 1995.године на падини постојале куће које нису биле срушене. Такође, аутори елабората из предузећа „Енергопројект“Београд, из 1995. године, су дошли до сличног закључка, јер се наводи да су сва већа клизишта па тако и Мандићи регистрована у периоду пре настанка хидроакмулације.

Након активирања клизишта ”Мандићи” 31.03.2019. године, ХЕ ”Бајина Башта” је кренула у реализацију услуга за израду студије „Пројекат нормализације рада РХЕ „Бајина Башта” Прва фаза — Претходне активности за санацију и мониторинг клизишта Мандићи и процена ризика”. Пројектним задатком наручилац је дефинисао захтеве за предметну студију. Намена и циљ детаљних истраживања терена је био да се клизиште „Мандићи” истражи и дефинише инжењерско-геолошки (ИГ), хидро-геолошки (ХО), геофизички (ГФ) и геотехнички (ГТ) до нивоа на основу кога ће бити могуће предложити врсте санације и осматрања процеса померања маса у наредном периоду и обезбедити потребна врста и ниво података за пројектовање санације, са циљем стварања услова безбедног функционисања хидроакмулације и бране „Лазићи”, у склопу хидроенергетског система ХЕ и РХЕ „Бајина Башта”.

У склопу активности урађена је иновација постојећег система осматрања (геодетски репери на падини клизишта „Мандићи”) који је од 2019.године по активирању клизишта у великој мери угрожен па је било неопходно извршити иновирање мреже и осматрања у складу са актуелном ситуацијом, ради нормализације техничког осматрања.Постојећи пијезометри на клизишту су уништени покретањем клизишта 2019.године чиме је онемогућен мониторинг нивоа подземних вода у терену, који се спроводи од 1995.године. Изведени су нови пијезометри и додатно инклинометри.

Такође је урађен и геостатички прорачун и стабилност и претходна хидродинамичка анализа утицаја активације клизишта на порву импулсног таласа који би при одређеној коти хидроакмулације могао да прелије преко насуте бране ”Лазићи”. Ова анализа је урађена на основу резултата детаљних геолошко-геотехничких

истраживања, а резултати су искоришћени за потребе процене ризика, као и за предлоге техничких решења санације-стабилизације клизишта „Мандићи”. Техничка документација по свескама садржи следеће свеске (делове):

- Пројекат детаљних инжењерскогеолошких, хидрогеолошких и геофизичких истраживања и испитивања за потребе стабилизације клизишта ”Мандићи” - Свеска 20026-I-01.
- Елаборат о резултатима инжењерскогеолошких, геотехничких, хидрогеолошких и геофизичких испитивања и истраживања и условима за потребе пројектовања санације клизишта ”Мандићи”:
 - Део 1 - Текстурални део елабората - 20026-II-01
 - Део 2 - Графичка документација - 20026-II-02
 - Део 3 - Анекси - Документациони извештаји истраживања, испитивања и мерења Свеска 1 - 200264-03-1 и Свеска 2- 20026-II-03-2.
- Геотехнички извештај о геостатичким прорачунима стабилности падине ”Мандићи”- 20026-III-01
- Извештај претходне хидродинамичке анализе ризика по брану „Лазићи” од клизишта „Мандићи”на основу нових података из истраживања клизишта 20026-IV-01.
- Иновирани пројекат геодетског осматрања клизишта и објеката - 20026-V-01.
- Елаборат уградње репера, геолошког досијеа репера и ”нулте” серије геодетског осматрања падине - 20026-VI-01.
- Пројекат осматрања пијезометара и инклинометара клизишта ”Мандићи” - 20026-VII-01.
- Привремене смернице за рад акумулације „Заовине” у периоду израде техничке документације након активирања клизишта „Мандићи”, на основу геолошко-геотехничких услова, геостатичких прорачуна и претходне хидродинамичке анализе ризика“ - 20026-VIII-01.
- Извештај батиметријског снимања акумулационог простора језера Заовине“ - 20026-GD-01.
- Извештај геодетског снимања клишта ”Мандићи” - 20026-GD-02.

С обзиром да је следећи корак пројектовање санације клизишта ”Мандићи”, на основу горе наведене документације дефинисани простор клизишта ”Мандићи” у Плану се одређује као посебна зона (К) – Клизиште, у којој је забрањена градња објеката и за коју ће се урадити одговарајућа планско-техничка документација ради санације и рекултивације терена. С обзиром да је границом Плана обухваћен само део ове зоне, планским решењем се овај простор дефинише као земљиште јавне намене.Потребно је да се и за јужни део ове зоне, који је изван границе Плана, уради планска и техничка документација, по потреби и експропријација, у складу са прописима за површине за које се кроз израду пројекта санације клизишта покаже да је неопходно, како би се омогућила санација и рекултивација целокупног простора клизишта „Мандићи”. Међу осталим истичу се и следећа клизишта:

Клизиште „Милекићи”- припада геолошкој историји које је настало усецањем реке Рзав у време бурних ерозионо-денудационих процеса, знатно пре формирања хидроакмулације РХЕ „Бајина Башта”. Клизишта се јављају са обе стране локалитета „Милекићи”. Разликују се по обиму и интензитету клижења. Клизиште на десној обали формирано је претежно у глиновитој дробини и деградираним кречњацима и лапорцима, а клизиште на левој страни у кречњачкој средини.

Клизиште „Нова Вежања”- представља типичан пример постојања свих геолошких и хидрогеолошких услова за неповољан развој инжењерско-геолошких процеса формирања и даљи развој нестабилности савременим условима. Главни проблем представља перманентна засићеност клизне масе и интензивно кретање подземне воде која значајно доприноси смањењу стабилности клизног тела.

Клизиште „Плећкине куће”- представља знатно мањи проблем од претходних клизишта пошто је непосредно изнад клизне масе на откривеном терену је откривена основна стена са веома повољним положајем пада слојева (косо убрдо).

Закључци:

С обзиром да са инжењерско-геолошког аспекта испитивани терен представља нестабилну и неповољну средину за грађење због појава инжењерско-геолошких нестабилности (клижење, ручевање, одрони и слично) планиране су следеће мере и активности:

- за потребе санације идентификованих инжењерско-геолошких нестабилности и омогућавања даљег несметаног рада електро-

енергетског система дринско-лимских хидроелектрана, на констатованом простору клизишта не дозвољава се изградња објеката високоградње.

- управљачу електро-енергетског система дринско-лимских хидроелектрана се налаже израда пројекта санације терена са циљем спречавања даљих појава клизишта, очувања постојеће хидроаккумуляције Заовине и заштите животне средине,
- на простору активног клизишта „Мандићи“ потребно је утврдити јавни интерес како би се све мере и радови на санацији клизишта могли реализовати.
- у односу на утврђену категоризацију земљишта (GN-200) и регистроване литолошке чланове који су сврстани у II категорију у којој се ископ може обављати и мануелано уз помоћ ашова, крампла, лопате, трнокопа, пијука, будака и слично.

С обзиром на омавке геотехничке услове, приликом израде техничке документације за објекте обавезна је израда геотехничког елабората којим ће се утврдити услови изградње за сваки појединачни објекат, нарочито на свим теренима који су на карти стабилности падина хидроаккумуляције „Лазихи“ („Енергопројект Ходинг“ АД, Београд 1998. године) означени као условно нестабилни терени (на којима је градња могућа уз санационе мере) или као стара умирена клизишта (на којима је градња изузетно могућа уз санационе мере).

4.9. МЕРЕ ЗА ЕНЕРГЕТСКУ ЕФИКАСНОСТ ИЗГРАДЊЕ

Унапређење енергетске ефикасности подразумева низ делатности које имају за циљ смањење потрошње свих врста енергије, уз максимално очување постојећих, или стварање бољих услова боравка у објектима. Основни циљ је свести потрошњу енергије на минимум, а задржати или повећати ниво удобности икомфора у објектима.

Енергетска ефикасност се везује за примену енергетски ефикасних уређаја који имају мале губитке приликом трансформације једног вида енергије удруги. Исто тако, области енергетске ефикасности припадају и обновљиви извори у оквиру потрошње енергије, односно они извори који се не прикључујуна дистрибутивну електроенергетску мрежу, а користе се у сектору зградарства (биомаса, енергија ветра и сунчева енергија). То се пре свега односи на системе грејања и хлађења простора, као и загревање санитарне воде.

Основне мере за повећање о обезбеђење енергетске ефикасности се односе на правилан избор омотача зграде (кров, зидови, прозори), грејање објеката (котларница, подстаница), регулацију-положај објекта и осветљење и слично.

Мере за енергетску ефикасност код постојеће изградње дефинисати на основу утврђене разлике између стварног стања објеката и реалних потреба за енергијом и треба да се односе на следеће интервенције:

- побољшање топлотних карактеристика објекта применом топлотне изолације заменом прозора, врата,
- замену или побољшање термотехничких система (припрема топле воде за
- грејање и употребу у домаћинству и пословним просторима),
- побољшање ефикасности система електричне енергије (расвета, кућни апарати),
- употребу обновљивих извора енергије у оквиру потрошње.

Избор поменутих мера вршити на основу енергетског прегледа, који има за циљ потпуни увид у стање изграђених објеката, а потом и одређивање стварних енергетских потреба објекта на основу прикупљених података и обрађених параметара.

За новопланирану изградњу на подручју Плана, примењивати начин пројектовања и изградње објеката са ниским степеном потрошње енергије, тзв. нискоенергетске и "пасивне куће". Основу ове архитектуре представља употреба обновљивих врста енергије (сунчева енергије, био маса и слично) за грејање објеката у зимском периоду, односно смањење потребе за хлађењем просторија током лета спречавањем упада сунчевог зрачења. Нискоенергетске грађевине, а потом и такозване "пасивне куће" представљају објекте у којима је обезбеђена пријатна температура, без обзира на годишње доба и спољашње климатске услове без уградње засебног система грејања, односно климатизације. Код градње нових објеката је неопходно већ у фази идејног пројекта предвидети све што је неопходно да се добије квалитетан и оптималан енергетски ефикасан објекат:

- анализирати локацију, оријентацију и облик објекта,

- применити висок ниво топлотне заштите комплетног спољашњег омотача објекта,
- искористити топлотне добитке од сунца и заштитити објекат од претераног осунчања;
- користити енергетски ефикасне системе грејања, хлађења и вентилације и комбиновати их са обновљивим изворима енергије.

Приликом избора локације за градњу у складу са могућностима, одабрати место изложено сунцу, да није у сенци суседних објеката и да је заштићено од јаких ветрова. Објекте оријентисати према југу, а затворити према северу, ограничитидубину објекта и омогућити ниском зимском сунцу да здре у његову унутрашњост. Оредити оптималан волумен објекта због смањења топлотних губитака. Приликом пројектовања груписати просторије сличних функционалних захтева и унутрашње температуре, односно помоћне просторелоцирати на северном делу, а дневне на јужном делу објекта. Оптимална топлотна заштита је једно од основних начела енергетски ефикасне градње: правилан избор спољашњег омотача објекта, обавезна топлотна изолација крова, односно плафона према на грејаном таванском простору и пода према терену и подруму, правилан положај отвора услољашњим зидовима, чиме се у великој мери спречавају топлотни губици у току ниских спољашњих температура.

Топлотни добитци од сунца са знатним процентом учествују у укупном енергетском билансу објекта. Приликом пројектовања потребно је посебну пажњу посветити заштити од претераног осунчања, као и прихвату сунца. Топлотна маса зида или пода у јужно оријентисаним просторијама може акумулирати топлотну енергију током дана и дистрибуирати је у околним просторијама током ноћи. Претерано загревање током лета се може спречити средствима за заштиту од сунца, усмеравањем дневног светла, зеленилом, природним проветравањем и слично. Решења која треба примењивати ради заштите од претераног осветљења су следећа:

- архитектонска геометрија: зеленило, тремови, стрехе, надстрешнице, балкони;
- елементи спољашње заштите од сунца: покретни и непокретни брисолеји, спољашње жалюзине, ролетне, тенде итд,
- елементи унутрашње заштите од сунца: ролетне, жалюзине, завесе;
- елементи унутар стакла за заштиту од сунца и усмеравања светла;
- холографски елементи, рефлектујућа стакла и фолије, стакло које усмерава – светло, стаклене призме и друго.

Из претходно наведеног следи закључак: да би се реализовало енергетски и еколошки одрживо грађење неопходно је тежити смањењу губитака топлоте из објекта, побољшањем топлотне заштите спољашњих елемената и повољнијем односу површине и запремине објекта, повећању топлотних добитака у зградиповољнијом оријентацијом зграде и коришћењем сунчеве енергије, применом обновљивих извора енергије у зградама (биомаса, сунце, ветар), повећањем енергетске ефикасности термоенергетских система.

Планирану нову изградњу, реконструкцију и санацију постојећих објеката реализовати у свему у складу са нормативима датим у Правилнику о условима, садржини и начину издавања сертификата о енергетским својствима зграда ("Службени гласник РС", број 69/2012, 44/2018 – др. закон и 111/2022) и Правилнику о енергетској ефикасности зграда ("Службени гласник РС", број 61/2011).

4.10. УСЛОВИ ЗА ЕВАКУАЦИЈУ ОТПАДА

Отпад са територије Планског подручја ће се организовано сакупљати и одвозити на регионалну депонију „Дубоко“ (изван територије Националног парка „Тара“). Спречавањем неадекватног нехигијенског одлагања отпада и формирања дивљих депонија обезбедити највиши ниво комуналне хигијене. Потенцирати и стимулисати разврставање комуналног отпада од стране локалног становништва на месту одлагања.

За сакупљање отпада на предметном подручју препоручује се постављање судова за смеће за појединачна домаћинства или посебних контејнера за смеће, запремине 1,1m³. Судове за сепаратно одлагање отпада поставити дуж главних саобраћајница, при чему ће њихов распоред бити ближе дефинисан Локалним планом управљања отпадом. Локације нових судова за смеће уз новопланиране објекте утврдити кроз израду урбанистичко-техничких услова, а на основу санитарно-хигијенских прописа и

заштитити их од атмосферских падавина и ветра, тако што ће бити смештени у нишама ограђеним зеленилом. На слободним зеленим површинама за сакупљање отпадака предвидети корпе у складу са типом корпи које се користе у Националном парку „Тара“.

Приступ судовима за смеће мора бити неометан, тако да подлога за гурање контејнера мора бити од чврстог материјала без степеника и са највећим нагибом до 2%. Максимално удаљење контејнера од улаза у припадајући не сме бити веће од 25,0m, а минимално 5,0m, при чему је максимално ручно гурање 15,0m.

У случају генерисања опасних и штетних отпадних материја, забрањује се да се исте одлажу у посуде и контејнере за одлагање комуналног и осталог инертног отпада. Опасан отпад не представља само отпад настао током поступка неке индустријске производње, већ опасан отпад представљају и продукти приликом термичке обраде хране, настали у ресторанима као што је уље за пржење намирница. Наведеним објашњењем ће се допунити текст Плана. Складиштење опасног отпада организовати у оквиру радних површина постојећих и новопланираних привредних објеката (у посебним магацинским просторима, изолованим од радног особља, у херметички затвореним бурадима), а њихов даљи транспорт ће вршити искључиво правна и физичка лица овлашћена за поступање са овим врстом отпада (у складу са одредбама Правилника о начину поступања са отпацама који имају својство опасних материја (“Службени гласник РС”, број 12/95).

Грађевински отпад који може да настане приликом реализације инфраструктурних инсталација, саобраћајница и осталих објеката, обавезно је уредно прикупити на локацији, разврстати и класирати по карактеру и пореклу, до момента преузимања од стране Јавног комуналног предузећа.

5. СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

5.1. ОДНОС ПРЕМА СТЕЧЕНИМ УРБАНИСТИЧКИМ ОБАВЕЗАМА

На теритирији Планаједонет План детаљне регулације „Еко – Арт – Спорт центар“ Заовине („Службени лист општине Бајина Башта“, број 2/2007) који се овим планом у потпуности преузима.

5.2. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПЛАНА

Овај План детаљне регулације представља правни и плански основ за издавање информације о локацији, издавање локацијских услова, за израду пројекатапарцелације и препарцелације, израду урбанистичких пројеката, у складу саЗаконом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/09, 81/09, 64/10-УС,24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 – др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/23). План детаљне регулације спроводи се непосредно применомправила уређења и грађења овог плана.

Израда Урбанистичког пројекта је обавезна за комплексе и површине јавне намене, на којима се планирају обимне измене или нова изградња - (ЕД, ТС, ППВ и друге), као и за површине закомерцијалне делатности у функцији туризма – хотели апартманског типа и одмаралишта- (ТЦ5), на пољопривредном и шумском земљишту, како је наведено у поглављу 4.5.2.2. - тачке 3) и 4), ради провере и усклађивања планираних намена.

На основу геотехничких услова датих у поглављу 4.8. ИНЖЕЊЕРСКО-ГЕОЛОШКИ УСЛОВИ ЗА УРЕЂЕЊЕ ТЕРЕНА И ИЗГРАДЊУ ОБЈЕКТАТА, приликом израде техничке документације за постојеће (санација и реконструкција) и планиране објекте, обавезна је израда геотехничког елабората којим ће се утврдити услови изградње, односно услови за санацију и реконструкцију сваког појединачног објекта, нарочито на оним теренима који су на карти стабилности падина хидроакмулације „Лазихи“ („Енергопројект Холдинг“ АД,Београд 1998. године) означени као условно нестабилни терени (на којима је градња могућа уз санационе мере), или као стара умирена клизишта (на којима је градња изузетно могућа уз санационе мере).

Саставни део Плана су и:

ГРАФИЧКИ ДЕО

1. ПОСТОЈЕЋА НАМЕНА ПОВРШИНА И СТЕЧЕНЕ УРБ. ОБЕВЕЗЕ 1: 5.000
2. ПЛАН НАМЕНЕ ПОВРШИНА 1: 2.500
3. ПЛАН САОБРАЋАЈА, РЕГУЛАЦИЈЕ И НИВЕЛАЦИЈЕ са аналитичко геодетским елементима за обележавање 1: 2.500
4. ПЛАН ПАРЦЕЛАЦИЈЕ ПОВРШИНА ЈАВНЕ НАМЕНЕ са аналитичко Геодетским елементима за обележавање 1: 2.500
5. ПЛАН КОМУНАЛНЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ – СИНХРОН ПЛАН 1: 2.500

ДОКУМЕНТАЦИЈА

- Одлука о приступању изради Плана детаљне регулације за уређење приобаља хидроакмулације Заовине („Службени лист општине Бајина Башта“, број 8/2021).
- Програмски задатак за израду Плана,
- Други документи и дописи,
- Услови ЈКП и осталих институција,
- Елаборат са Раног јавног увида,
- Извештај о обављеном Раном јавном увиду
- Извештај о обављеној стручној контроли Нацрта плана
- Јавни увид: примедбе достављене у току Јавног увида и одговори обрађивача на примедбе,
- Извештај о обављеном Јавном увиду у Нацрт ПДР,
- Извештај о поновљеном Јавном увиду у Нацрт ПДР,
- Елаборат геотехничких истраживања приобаља Заовинског језера, Општина Бајина Башта, „ГеоПројектинг“ Ниш, јун 2023. године,
- Студија о трајном заузећу земљишта и објеката захваћених клизиштем „Мандићи“ („Енергопројект-Хидроинжењеринг“ АД, Београд јул 2022. године) – достављено у току Јавног увида,
- Регистрација ЈУГИНУС ДОО,
- Решење о именовању одговорног урбанисте
- Лиценца и Изјаве одговорног урбанисте.
- Графички део документације:

Д1: ПЛАНСКИ ОСНОВ - Извод из ППППН Националног парка „Тара“ („Службени гласник РС“, број 44/2020),
Д2: КАТАСТАРСКО ТОПОГРАФСКИ ПОДЛОГА са границом Плана.

На основу члана 92. став 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Србије“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр. 108/2013, 142/2014, 68/2015 – други закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118 /2021, 138/2022,118/2021-др.закон, 92/2023 и 94/2024), члана 40. Статута општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“ бр. 2/2019), Скупштина општине Бајина Башта на седници, одржаној дана 19. марта 2025. године, доноси

О Д Л У К У
О АНГАЖОВАЊУ РЕВИЗОРА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕКСТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ ЗАВРШНОГ
РАЧУНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА ЗА 2024. ГОДИНУ

Члан 1.

Екстерну ревизију Завршног рачуна буџета општине Бајина Башта за 2024. годину, обавиће лице које испуњава услове за обављање послова ревизије финансијских извештаја прописане законом којим се уређује рачуноводство и ревизија, а у складу са чланом 92. став 4. Закона о буџетском систему, обзиром да општина Бајина Башта није обухваћена Програмом ревизије Државне ревизорске институције за 2025. годину.

Члан 2.

Овлашћује се Председник Скупштине општине Бајина Башта да спроведе поступак и изврши избор екстерног ревизора, у складу са законом којим се уређују јавне набавке, а на основу сагласности Државне ревизорске институције.

Члан 3.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Бајина Башта“.

01.Број: 06 - 5 /2025
Бајина Башта,19. марта.2025.године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Дејан Млађеновић ,с.р.

На основу члана 60. став 2. и 4. Закона о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/2006, 65/2008-др. закон и 41/2009, 112/2015, 80/2017 и 95/2018-др. закон), члана 20. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016-др. закон, 47/2018 и 111/2021) и чланова 15. став 1. тачка 9. и члана 40. став 1. тачка 28. Статута општине Бајина Башта („Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 2/2019), а по прибављеној Сагласности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управа за пољопривредно земљиште број 001129614 2025 14847 000 000 000 001 од 12.03. 2025. године, Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, донела је

О Д Л У К У

о доношењу годишњег Програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Бајина Башта за 2025. годину

I. Усваја се годишњи Програм заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта у државној својини на територији општине Бајина Башта за 2025. годину.

II. Ова одлука ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Бајина Башта“.

01 Број: 06-5/2025

Бајина Башта, дана 19. марта 2025. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Дејан Млађеновић, с.р.

На основу чл. 12. Закона о туризму („Службени гласник РС”, број 17/2019), члана 32. став 1. тачка 4. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др.закон, 47/2018 и 111/2021-др. закон), члана 40. став 1. тачка 4. Статута Општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“, број 2/2019), на предлог Општинског већа општине Бајина Башта, Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, донела је

ОДЛУКУ
О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О ИЗРАДИ ПРОГРАМА РАЗВОЈА ТУРИЗМА ОПШТИНЕ
БАЈИНА БАШТА ЗА ПЕРИОД 2023.-2027. ГОДИНЕ

Члан 1.

Овом Одлуком врши се измена Одлуке о изради програмаразвоја туризма општине Бајина Башта за период 2023.-2027. године (Службени лист општине Бајина Башта, број 16/2022).

Члан 2.

Назив Одлуке мења се и гласи: „Одлука о изради програма развоја туризма општине Бајина Башта за период 2025.-2029. године“.

Члан 3.

У члановима 1. и 3. речи „за период од 2023. године до 2027. године“ замењују се речима: „за период од 2025. године до 2029. године“.

Члан 4.

Ова одлука ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу општине Бајина Башта“.

01 Број: 06-5/2025

Бајина Башта, дана 19. марта 2025. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ
Дејан Млађеновић, с.р.

На основу члана 32. тачка 20. Закона о локалној самоуправи (“Сл. гласник РС”, бр. 129/07, 83/014-др. закон, 101/016-др. закон, 47/018 и 111/2021-др. закон), члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима (“Сл. гласник РС”, бр. 15/016 и 88/019) и члана 40. тачка 62. Статута општине Бајина Башта (“Сл. лист општине Бајина Башта”, бр. 2/019), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Програм коришћења буџетске помоћи ЈКП “Дубоко” Ужице за 2025. годину, који је усвојио Надзорни одбор тог јавног предузећа, одлуком број 46/2 од 16. децембра 2024. године.

II

Ово решење објавити у “Сл. листу општине Бајина Башта”.

III

Решење доставити: ЈКП “Дубоко” Ужице, архиви Скупштине.

01 Број:06-5/2025

Бајина Башта, дана 19. марта 2025. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Дејан Млађеновић, с.р.

На основу члана 32. тачка 20. Закона о локалној самоуправи (“Сл. гласник РС”, бр. 129/07, 83/014-др. закон, 101/016-др. закон, 47/018 и 111/2021-др. закон), члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима (“Сл. гласник РС”, бр. 15/016 и 88/019) и члана 40. тачка 62. Статута општине Бајина Башта (“Сл. лист општине Бајина Башта”, бр. 2/019), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Програм пословања ЈКП “Дубоко“ Ужице за 2025. годину, који је усвојио Надзорни одбор тог јавног предузећа, одлуком број 46/1 од 16. децембра 2024. године.

II

Ово решење објавити у “Сл. листу општине Бајина Башта”.

III

Решење доставити: ЈКП “Дубоко” Ужице, архиви Скупштине.

01 Број:06-5/2025

Бајина Башта, дана 19. марта 2025. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Дејан Млађеновић ,с.р.

Република Србија
ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
01 Број: 06-5/2025
Дана 19. марта 2025. године
Бајина Башта

На основу члана 100. став 1. тачка 6б. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број 72/09, 81/09-испр, 64/010-одлука УС, 24/011, 121/2012, 42/2013-одлука УС и 98/2013-Одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/018, 31/19, 37/19, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), члана 14. Закона о основама својинскоправних односа („Сл. лист СФРЈ“, бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ“, бр. 29/96 и „Сл. гласник РС“, бр. 115/2005 - др. закон), члана 5. Закона о промету непокретности („Службени гласник РС“, број 93/2014, 121/2014 и 6/2015) и члана 40. став 1. тачка 35. Статута општине Бајина Башта ("Службени лист општине Бајина Башта", број 2/019), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, доноси

Р Е Ш Е Њ Е

I ОТУЂУЈЕ СЕ, непосредном погодбом, грађевинско земљиште у јавној својини општине Бајина Башта **Радомиру (Светозар) Павловићу** из Бајине Баште, Ул. Вука Караџића бр. 2, ради решавања имовинскоправних односа, и то:

-део катастарске парцеле 820/2 КО Бајина Башта, земљиште у грађевинском подручју, земљиште под зградом и другим објектом, површине 7м², уписано у лист непокретности број 2140 КО Бајина Башта као јавна својина општине Бајина Башта, са уделом од 7/117, за износ накнаде од **32.760,00 динара**.

II Овлашћује се Председник општине да у року од 30 дана од дана коначности овог Решења са купцем из става I Решења, закључи уговор о отуђењу и преносу својине на непокретности за утврђену купопродајну цену.

Ако се у наведеном року не закључи уговор о отуђењу, сматраће се да је купац из става I овог Решења одустао од закључења уговора и ово Решење ће се поништити.

III Уговор о отуђењу грађевинског земљишта оверава се пред надлежним органом, а трошкови овере падају на терет купца.

IV О извршењу овог решења стараће се Општинска управа општине Бајина Башта

V Ово решење је коначно у управном поступку.

О б р а з л о ж е њ е

Радомир Павловић из Бајине Баште обратио се општини Бајина Башта захтевом да му прода грађевинско земљиште, ближе описано у диспозитиву овог решења, непосредном погодбом, као другом сувласнику, са већим сувласничким делом, ради решавања имовинскоправних односа.

У поступку по поднетом захтеву, утврђено је следеће:

-да је подносилац захтева уписан у евиденцијима РГЗ СКН Бајина Башта као сувласник, са сувласничким уделом од 9/10 на објекту означеном као стамбено-пословна зграда изграђена на кат.парцели 820/2 КО Бајина Башта, која представља грађевинско земљиште, са сувласником „Уни лине“ доо Ужице-Севојно, чији сувласнички удео износи 1/10,

-да су општина Бајина Башта, Радомир Павловић из Бајине Баште и „Уни лине“ доо Ужице-Севојно у евиденцијима РГЗ СКН Бајина Башта уписани као сувласници на кат.парцели 820/2 КО Бајина Башта, и то општина Бајина Башта са уделом од 7/117, Радомир Павловић са уделом од 99/117, а „Уни лине“ доо Ужице-Севојно са уделом од 11/117,

-да је увидом у уверење РГЗ СКН Бајина Башта, Број:951-3-139-12944/2024 од 15.11.2024. године утврђено да је јавна својина општине Бајина Башта уписана по захтеву за конверзију права коришћења у право јавне својине, на редном броју промена 116/2011 број 7-13/2010 од 26.08.2010. године,

-да је тржишна вредност грађевинског земљишта чије отуђење је предмет овог Решења утврђена на основу прибављеног извештаја Министарства финансија, Пореске управе Ужице, Група за контролу издвојених активности малих локација Бајина Башта број: 007-464-08-00002/2025 од 23.01.2025.године,

-да је са утврђеном купопродајном ценом упознат Радомир Павловић, који је у спроведеном поступку пред службеним лицем општине Бајина Башта изјавио да је спреман да исту и исплати општини Бајина Башта, одмах по закључењу уговора о отуђењу и преносу права јавне својине.

Ово решење доноси се применом следећих прописа:

Чланом 100. став 1. тачка 6б. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, број 72/09, 81/09-испр, 64/010-одлука УС, 24/011, 121/2012, 42/2013-одлука УС и 98/2013-Одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/018, 31/19, 37/19, 9/2020, 52/2021 и 62/2023) прописано је да се грађевинско земљиште у јавној својини може отуђити или дати у закуп непосредном погодбом у случају отуђења грађевинског земљишта другом сувласнику на истој непокретности, по праву прече куповине, у складу са законом којим се уређују основе својинскоправних односа и промет непокретности.

Чланом 14. Закона о основама својинскоправних односа („Сл. лист СФРЈ“, бр. 6/80 и 36/90, „Сл. лист СРЈ“, бр. 29/96 и „Сл. гласник РС“, бр. 115/2005 - др. закон) прописано је да сувласник има право да ствар држи и да је користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу, не повређујући права осталих сувласника, да сувласник може располагати својим делом без сагласности осталих сувласника, а да у случају продаје сувласничког дела остали сувласници имају право прече куповине само ако је то одређено законом.

Чланом 5. Закона о промету непокретности („Службени гласник РС“, број 93/2014, 121/2014 и 6/2015), у ставу један, прописано је да сувласник непокретности који намерава да прода свој сувласнички део дужан је да га претходно понуди на продају осталим сувласницима, а у ставу два да, у случају кад има више сувласника, првенство у остваривању права прече куповине има сувласник са већим сувласничким делом.

Чланом 40. став 1. тачка 35.Статута општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“, број 2/019) утврђена је надлежност Скупштине општине Бајина Башта да, између осталог, одлучује о прибављању и отуђењу непокретности у јавној

својини општине.

Имајући у виду утврђено чињенично стање-да је Радомир Павловић из Бајине Баште сувласник кат.парцеле 820/2 КО Бајина Башта, која представља грађевинско земљиште, са општином Бајина Башта и са „Уни лине“ доо Ужице-Севојно и да је његов сувласнички део на тој кат. парцели, који износи 99/117, већи од сувласничког дела „Уни лине“ доо Ужице-Севојно који износи 11/117, применом цитираних прописа, он има првенство у остваривању права прече куповине сувласничког дела општине Бајина Башта, који износи 7/117. У складу са наведеним, доноси се решење којим се Радомиру Павловићу из Бајине Баште отуђује, непосредном погодбом, део катастарске парцеле 820/2 КО Бајина Башта, земљиште у грађевинском подручју, земљиште под зградом и другим објектом, површине 7м², уписано у лист непокретности број 2140 КО Бајина Башта као јавна својина општине Бајина Башта, са уделом од 7/117, ради решавања имовинскоправних односа.

Из свега наведеног одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ Ово Решење је коначно. Против истог се може покренути управни спор, подношењем тужбе Управном суду у Београду у року од 30 дана од дана пријема Решења.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Дејан Млађеновић,с.р.

Република Србија
ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
01број 06-5/2025
19. март 2025. године
Бајина Башта

Скупштина општине Бајина Башта, на основу члана 16.став 1. Закона о путевима ("Службени гласник РС", бр.41/2018, 95/2018 –др закон и 92/2023 –др закон), на основу члана 2. став 5. Одлуке о општинским путевима,улицама и некатегорисаним путевима на територији општине Бајина Башта (Службени лист општине Бајина Башта бр.4/2019) и на основу члана 40.став 1.тачка 67.Статута општине Бајина Башта ("Службени лист општине Бајина Башта", бр.2/2019), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. Марта 2025. године донела је

РЕШЕЊЕ

Ставља се ван употребе некатегорисани пут за саобраћај у МЗ Рача, означен као део кат. парцеле број 1986 КО Рача, у дужини од 95м, у површини од 181,06м², у јавној својини општине Бајина Башта, који се граничи са кат. парцелама 1607, 1606 и 1605 све КО Рача и налази се на кат. парцелама 1651/1 и 1652 КО Рача, због дугогодишњег некоришћења за саобраћај.

Истовремено, **ставља се у употребу** део пута који се користи прелази преко кат. парцела 1607 КО Рача, њеним источним делом у дужини око 31,55м, просечне ширине 2,41м, што чини површину од 53,82м², 1606 КО Рача, њеним источним делом у дужини од 29,34м, просечне ширине 2,78м, што чини површину од 74,50м², 1605 КО Рача, њеним источним делом у дужини од 28,46м, просечне ширине 1,05м, што чини површину од 30,60м², укупне површине 158,92м²

Обавезује се РГЗ-Служба за катастар непокретности Бајина Башта да на основу овог решења у складу са Законом о државном премеру и катастру ("Службени гласник РС", бр. 72/2009, 18/10 и 65/13) изврши промене у катастарском оперативу у погледу културе земљишта, јер је исто престало да буде добро у општој употреби (пут).

Образложење

Председник Месне заједнице Рача је поднео предлог Општинској управи општине Бајина Башта да се стави ван употребе некатегорисани пут у МЗ Рача, означен као кат. парцела број 1986 КО Рача, у јавној својини општине Бајина Башта, због дугогодишњег некоришћења за саобраћај и истовремено се стави у употребу део пута који се користи и прелази преко кат. парцела 1607, 1606, 1605 све КО Рача.

Уз предлог председник Месне заједнице Рача је доставио податке о власнику Радоју Митровићу који је на једном делу пута који се измешта саградио породичну кућу пре 50 година и доставио податке о сувласницима кат. парцела 1607, 1606 и 1605 све КО Рача преко којих је предложена нова траса пута.

Општинска управа Бајина Башта-Одељење за урбанизам, грађевинарство и имовинско правне послове уз присуство вештака геометра геодетске службе ЈКП "12 Септембар" је на терену у МЗ Рача, на предметним кат. парцелама број 1986 КО Рача, у јавној својини општине Бајина Башта и кат. парцелама број 1607, 1606, 1605 све КО Рача сачинила записник 03број 46-10/2024 од 31.05.2024. године, у који су уписане изјаве председника МЗ Рача Горана Ђурића, изјаве четири власника предметних парцела, Митровић Милана, Митровић Радоја, Стевић Стојадина и Стевић Драгана који су мештани МЗ Рача и који су потврдили да се део некатегорисаног пута означен као кат. парцела 1986 КО Рача није користио као пут задњих 40 година и да на постојећем делу пута постојао и постоји објекат за који је евидентирано да је изграђен пре доношења прописа о изградњи, чији је власник Митровић Радоје. Такође, су навели да су сагласни да се делови кат. парцела 1607, 1606, 1605 све КО Рача, чији су власници, користи као путно земљиште, уместо постојећег дела пута, разменом предметних парцела са кат. парцелом 1986 КО Рача, јавна својина власништво општине Бајина Башта.

Вештак геометар на терену и у предатом елаборату вештачења је извршио омеђавање дела некатегорисаног пута кат. парцеле 1986 КО Рача, која се граничи са кат. парцелама 1607, 1606 и 1605 све КО Рача, и том приликом је утврђено да се тај део пута не користи као саобраћајница већ се на лицу места користи као двориште домаћинства које се налази на кат. парцелама 1651/1 и 1652 КО Рача. Дужина некатегорисаног пута који се ставља ван употребе је око 95м и његова површина износи 181.06м². Такође, је навео да је потребно да се уради размена кат. парцела 1607, 1606 и 1605 све КО Рача са општинском парцелом 1986 КО Рача, тако да се пут не измешта потпуно него делимично из своје трасе. Такође, је навео обзиром да се предметна кат. парцела не користи као пут, требало би тај део некатегорисаног пута ставити ван употребе.

Истовремено, извршено је мерење дела пута како се користи на терену и том приликом је утврђено, да пут прелази преко кат. парцела 1607 КО Рача, њеним источним делом у дужини око 31,55м, просечне ширине 2,41м, што чини површину од 53,82м², власништво Митровић Милоша, кат. парцела 1606 КО Рача, њеним источним делом у дужини од 29,34м, просечне ширине 2,78м, што чини површину од 74,50м², власништво Митровић Милоша, кат. парцела 1605 КО Рача, њеним источним делом у дужини од 28,46м, просечне ширине 1,05м, што чини површину од 30,60м², сувласништво Стевић Милије, Стевић Драгољуба и Стевић Стојадина. Према наведеном, укупна површина, заузеће измештеног пута износи 158,92м², стим да пут се не измешта потпуно, него делимично из своје трасе, што се види на терену и из приложене скице, која је саставни део предатог елабората вештачења.

Чланом 16. став 1. Закона о путевима прописано је, да део државног или општинског пута који по изградњи или реконструкцији не припада изграђеном или реконструисаном државном или општинском путу, не сматра се делом тог пута.

Чланом 2. став 5. Одлуке о општинским путевима, улицама и некатегорисаним путевима на територији општине Бајина Башта прописано је, да некатегорисани пут јесте саобраћајна површина која је доступна већем броју разних корисника, коју надлежни орган прогласи некатегорисаним путем и која је уписана у катастар непокретности као некатегорисани пут.

Имајући у виду да се овај део некатегорисаног пута не користи за саобраћај нити за друге потребе саобраћаја, да је овај део пута означен као кат. парцела 1986 КО Рача уписан

приликом првобитног катастарског премера као некатегорисан пут и да је сада на терену фактички непостојећи и да се истим не служе мештани Раче, то су испуњени услови за утврђивање престанка коришћења дела некатегорисаног пута означеног као део кат. парцеле 1986 КО Рача за саобраћај.

Истовремено је утврђена нова траса дела дислоцираног пута, да буде преко источног дела кат. парцела 1607,1606 и 1605 све КО Рача,у површини од 158,92м²,која је утврђена уз дату сагласност свих власника предметних парцела и који за размену својих кат. парцела са општинском парцелом,ради успостављања нове трасе некатегорисаног пута нису тражили никакву надокнаду.

На основу свега напред изнетог а сходно наведеним прописима донето је решење као у диспозитиву.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ Против овог решења може се поднети тужба Управном суду у Београду, у року од 30 дана од дана пријема истог, непосредно, или преко овог органа.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Млађеновић Дејан ,с.р.

На основу 32. тачка 20. Закона о локалној самоуправи (*Сл.гласник РС*, бр. 129/07, 83/014-др. закон, 101/016-др. закон, 47/018 и 111/021-др. закон), члана 67. став 1. тачка 9, члана 68. став 4. и члана 69. Закона о локалним изборима (*Сл.гласник РС*, бр. 14/2022 и 35/2024) и члана 40. став 1. тачка 67. Статута општине Бајина Башта (*Сл.лист општине Бајина Башта* бр. 2/019), Скупштина општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 19. марта 2025. године, донела је

О Д Л У К У

I. КОНСТАТУЈЕ СЕ престанак мандата одборника у Скупштини општине Бајина Башта Младену Лукић, са изборне листе АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ-Заједно можемо све, подношењем усмене оставке, на седници Скупштине општине Бајина Башта, одржаној дана 19. марта 2025. године.

II. Ово решење ступа на снагу даном доношења и објавиће се у *Сл.листу општине Бајина Башта* и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

О б р а з л о ж е њ е

Младену Лукић из Бајине Баште, са изборне листе АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ-Заједно можемо све, изабраном за одборника на изборима одржаним 03. априла 2022. године, почео је тећи одборнички мандат у Скупштини општине Бајина Башта почев од 12. маја 2022. године, када му је Одлуком Скупштине општине Бајина Башта 01 Број: 06-17/2022 од 12. маја 2022. године потврђен одборнички мандат.

На седници Скупштине општине Бајина Башта, одржаној дана 19. марта 2025. године, именовани је усмено поднео оставку на функцију одборника у Скупштини општине Бајина Башта.

Након подношења усмене оставке, Скупштина општине је, на истој седници, констатовала да је Младену Лукић престао мандат одборника у Скупштини општине Бајина Башта, на основу одредби члана 67. став 1. тачка 9, члана 68. став 4. и члана 69. Закона о локалним изборима (*Сл.гласник РС* бр. 14/2022 и 35/2024).

ПРАВНА ПОУКА: Против ове Одлуке одборник којем је констатован престанак мандата може поднети жалбу Вишем суду Ужице у року од 7 дана од дана доношења Одлуке.

01 Број: 06-5/2025

Бајина Башта, дана 19. марта 2025. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Дејан Млађеновић ,с.р.

Издавач: Скупштина општине Бајина Башта. Одговорни уредник – секретар Скупштине општине Бајина Башта Александра Ковачки. Штампа: Општинска управа општине Бајина